I. C. Ionescu

MUZEUL NAȚIONAL DE ANTICHITĂȚI

CATALOGUL

MUZEULUI NAȚIONAL

DE

ANTICHITĂȚI

DIN BUCUREȘTI

PUBLICAT DE

GR. G. TOCILESCU

DIRECTORUL MUZEULUI

EDIȚIUNE PRESCURTATĂ

CU 15 FIGURI

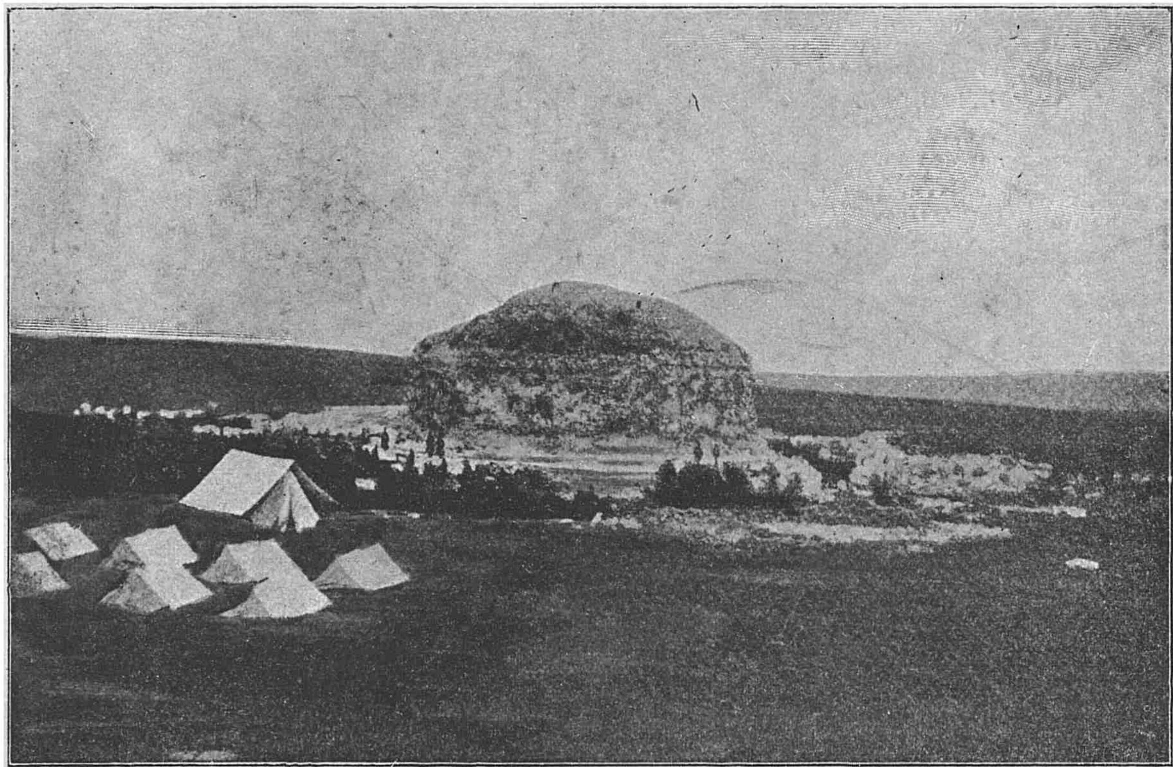

BUCUREȘTI

IMPRIMERIA STATULUI

1906

LAPIDARIVM

I

SCULPTURILE MONUMENTULUI TRIUMFAL DELA ADAMKLISSI

(TROPAEUM TRAJANI)

(Grădina din aripa stângă a palatului Universităţei, deschisă publicului în fiecare Marţi şi Sâmbătă de la 2—3 p. m).

Aci se află depuse în chip provizoriu bucăţile ornamentale ale monumentului triumfal dela Adamklissi.

Adamclissi e situat la 15 km. spre Sud de Rasova, în Dobrogea. In cuprinsul satului se află ruinele unui municipiu roman numit *Tropaeum Trajani*, iar mai târziu, pe vremea lui Constantin-cel-Mare, *Tropaeensium civitas*. Primul nume l-a căpătat oraşul nostru după monumentul triumfal al lui Traian *(Tropaeum Trajani)*, ce se înalţă pe o sprânceană de deal pleşuv la N. E. de vechea cetate.

La câţiva paşi spre N. V. de monument se află o uriaşe movilă, care pe vremea Romanilor servise ca turn militar de observaţie, iar la 500 de paşi de acolo se ridică un al doilea monument al lui Traian, *mausoleul* sau *altarul milităresc*, în memoria şi onoarea soldaţilor morţi în războiul dacic.

Monumentul triumfal are forma unui turn rotund, clădit masiv numai din piatră şi ciment, cu un diametru astăzi de 27 m. şi înălţime de 18 m., pe când la început lăţimea bazei ca şi înălţimea erau egale (38.80 m). El a fost înălţat de împăratul Traian în anul 108—109 d. Chr., în amintirea războaelor lui cu Dacii.

Monumentul triumfal stă pe un postament cu 7 trepte, care-l împresoară încă peste tot. Deasupra postamentului se înalţă corpul de beton, care odinioară fusese

îmbrăcat de toate părţile cu o mantie de pietre cubice regulat tăiete. Din acéstă îmbrăcăminte s'a găsit la locul său originar numai soclul aşezat deasupra postamentului, şi ici şi colo câteva pietre din rândul inferior al îmbrăcămintei cilindrului. Celelalte pietre, cari alcătuiau haina de pe din afară a zidirei, s'au găsit o parte căzute şi îngropate în dărâmături, iar cele mai multe a trebuit căutate şi adunate de prin vechile cimitire turceşti părăsite, până la depărtare chiar de 30—40 km. Cele două figuri alăturate înfăţişează monumentul în starea lui actuală şi aşa cum trebue să fi fost la început. (Fig. 1 şi 2).

Plecând de jos în sus, îmbrăcămintea se compunea din şase rânduri de pietre regulat tăiete; al şaptelea îl formà un brâu (friză), sculptat frumos, cu un ornament dè vrèjuri încovoiate şi terminate cu capete de smei sau de lupi colţaţi, aşa cum sunt trâmbiţele dace de pe columna lui Traian de la Roma (No. 1—18).

Pe această friză erau aşezaţi, într'o alternare regulată, pilaştrii şi pietre sculptate (metope). Urmà apoi în sus al douilea brâu (architravă) (No. 9—37), iar deasupra venea straşina sau cornicea (No. 174—180), al cărui cap îl alcătuià un parapet cu zimţuri (creneluri), fiecare crenel având sculptat pe dânsul câte un barbar legat de un arbore (No. 90—113). Inaintea parapetului erau aşezaţi, la distanţe egale, cinci perechi de lei puşi faţă în faţă servind drept urloaie pentru scurgerea apei de pe acoperişi (No. 68—78). Acoperişul era făcut din plăci de piatră îmbucate unele cu altele ca nişte solzi de peşte, iar deasupra stà o bază rotundă, pe care se ridică o construcţiune sexagonală, întărită la colţuri cu pilaştrii (No. 79). Pe una din feţele acestei construcţiuni se aflà săpată, cu litere mari şi frumoase, inscripţiunea clădirei (sala III No. 3), care, după cum a restaurat-o D-nu Tocilescu, spune că monumentul a fost închinat zeului Marte răzbunătorul (Mars ultor) de către împăratul Trajan in anul 108—109 dupà Christos.

Fig. 2.—Monumentul triumfal dela Adamklissi (restaurat).

In mijlocul acestei baze sexagonale se înălţă trofeul propriu zis, adică un trunchiu de arbore îmbrăcat cu za (lorică), tunică, 4 perechi de pulpare (No. 38—39 şi 50—59), coif şi lănci, tóte acestea lucrate în piatră.

Acest monument măreţ, cel mai însemnat din toate câte Romanii clădiseră dincoaci de Alpi, a fost dărâmat de un cutremur îngrozitor, câteva secole numai după a lui clădire. Apoi el a servit drept carieră lăcuitorilor, cari au scos pietrele până mai deunăzi şi le-au întrebuinţat pe la cimitire, puţuri şi case. Cea dintâiu ştire despre dânsul se datoreşte Mareşalului de *Moltke*, care, pe la 1837, găsindu-se în serviciul armatei turceşti, îl pomeneşte într'o scrisoare a sa din acel an.

Monumentul a fost desgropat şi studiat de D-nu Gr. G. Tocilescu, iar rezultatele cercetărilor sale le-a publicat mai întâiu în Analele Academiei Române pe 1890, apoi in Revista sa pentru istorie, arheologie şi filologie, VII, 260—300, şi, în fine, în opera : Monumentul triumfal dela Adamklissi, Tropaeum Traiani, publicat în colaboraţie cu D-nii *Otto Benndorf* şi *G. Niemann*, de **Gr. G. Tocilescu**, Viena 1895.

(Modelul în gips al monumentului figurează în sala III, No. 5).

La intrare în grădină

No. 1—18. Bucăţi din brâul împodobit cu vrejuri ce se termină prin capete de lupi. Pe bucata No. 13 se vede, între două păsări, vasul din care creşte vrejul ornamentaţiunei. (No. 16—18 se află la uşa de intrare în galerie).

„ 19—37. Bucăţi din architrava împodobită cu spirale împletite ca o funie.

„ 38. Partea de jos a zalei (loricei) împăratului Traian, de pe trunchiul trofeului.

„ 39. Partea de sus a zalei. Pe lorică era sculptat un călăreţ şi o scenă de bătălie.

No. 40—48. Bucăţi din zaua împăratului.
„ 49. Baza trunchiului trofeului.
„ 50—59. Bucăţi din trunchiul trofeului.
„ 60—64. Bucăţi din brâul de arme deasupra bazei trofeului.
„ 65. Statua unui barbar dela piciorul trofeului.
„ 66 şi 67. Două statui de femei barbare dela piciorul trofeului.
„ 68—78. Fragmente de lei servind ca urluoaie.
„ 79. Pilastru triunghiular de la construcţia sexagonală, găsit deasupra monumentului.
„ 80—89. Bucăţi din parapetul cu zimţuri (creneluri).
„ 90—113. Prinşi de războiu legaţi de câte un arbore şi înfăţişând după port mai multe tipuri.
„ 114—126. Pilaştrii despărţitori ai metoapelor, din cari unii cu caneluri, iar alţi cu vreji încolăcite.

In fund şi pe latura stângă despre strada Academiei, sub No. 127—173, sunt basoreliefurile sau metopele, pe cari se reprezintă scene din cele două războaie dacice ale lui Traian.

No. 127. Car cu o familie de barbari.
„ 128. O luptă împrejurul unei fortáreţe. Metopa aceasta a fost găsită în cimitirul Dedebal, servind drept colac la o fântână, de aceea este găurită la mijloc.
„ 129. Impăratul Traian spre dreapta strivind cu calul său un barbar (pe Decebal). Reprezentat ca statue.
„ 130. Patru romani în două coloane înaintând spre dreapta.
„ 131. Călăreţ alergând spre dreapta şi ţinând capul tăiat al unui barbar care cade. Metopa aceasta a fost găsită în cimitirul Akbunar.
„ 132. O turmă de oi : 3 oi şi 2 ţapi.
„ 133. Traian în costum de călătorie (paenula), însoţit de un locotenent al său. Traian este figura din dreapta, ceva mai înaltă.

No. 134. Legionar cu sabia scoasă îndărătul a trei barbari, cari cad la pământ.
„ 135. Legionar străpungând un barbar.
„ 136. Trei pretorieni spre dreapta stăpungând un barbar.
„ 137. Legionar urmărind cu sabia pe un barbar.
„ 138. Legionar străpungând cu sabia pe un barbar.
„ 139. Legionar în luptă cu un arcaş, urcat într'un arbore din care trage cu săgeata în roman.
„ 140. O familie de barbari venind cu rugăciune şi daruri înaintea împăratului într'un car cu patru roate tras de o vită cornută.
„ 141. Patru legionari romani în două coloane.
„ 142. Trei stegari în dreapta, stând în picioare şi privind la stânga.
„ 143. Un roman duce un barbar.
„ 144. Trei cornişti mergând spre dreapta.
„ 145. Doi stegari spre dreapta.
„ 146. Impăratul Traian îmbrăcat cu platoşă grecească într'o pădure cu doi soldaţi din garda sa (pretorieni).
„ 147. Impăratul între doi războinici respingând rugăciunea barbarilor.
„ 148. Trei barbari ucişi.
„ 149. Trei legionari ţinând pilum (un soiu de suliţă) întins în faţa a trei stegari.
„ 150. Decebal călare, trecând peste un barbar căzut, este apucat de un legionar şi prins.
„ 151. Doi stegari alergând spre dreapta.
„ 152. Trei cornişti înaintând spre dreapta.
„ 153. Un legionar urcat în carul unei familii de barbari.
„ 154. Călăreţ alergând spre dreapta în luptă cu trei barbari.
„ 155. Legionar urmărind un barbar.

No. 156. Legionar atacând cu sabia un barbar îngenunchiat. Partea superioară a metopei s'a găsit în cimitirul Akbunar, iar cea inferioară în cimitirul Urluchioi.
„ 157. Un călăreţ alergând.
„ 158. Pretorian în luptă cu trei barbari.
„ 159. Impăratul cu un locotenent al său.
„ 160 şi 161. Legionar luptând cu doi barbari.
„ 162. Legionar în luptă de sabie cu un barbar îngenunchiat.
„ 163. Doi barbari conduşi de un roman.
„ 164. Legionar străpungând un barbar; un al doilea barbar lungit la pământ.
„ 165. Trei legionari ţinând pilum întins în faţa a trei stegari.
„ 166. Impăratul cu un locotenent.
„ 167. Două barbare, din care una ţine un copil în braţe.
„ 168. Trei romani în coloană de atac şi un trâmbiţaş.
„ 169. Un roman prezintă doi barbari prinşi în războiu.
„ 170. Un călăreţ alergând spre dreapta.
„ 171. Un barbar ţinând de mână o barbară.
„ 172. Metopă găsită în satul Enige, servind ca jghiab la o fântână. Sunt reprezentaţi trei purtători de steaguri.
No. 173. Călăreţ alergând cu lancea contra unui barbar.
„ 174—180. Bucăţi din cornicea monumentului.

Cetatea *Tropaeum Trajani*, în întindere de 12 hectare, a început să fie desgropată de D-nu Tocilescu încă din 1891. Pe lângă interesante edificii înăuntru (un porticus forensis, o basilică cu criptă, o basilică de marmură amintind basilica Sf. Clemente din Roma, alte două basilice, etc.), s'a desgropat şi o parte din zidurile oraşului

cu cele patru porţi ale sale şi cu numeroase turnuri. Săpăturile nu sunt încă terminate şi vor reclamà cel puţin 10 ani de muncă de aci înainte.

D'asupra porţei de Sud a cetăţei se află :

No. 181. Trofeul lui Constantin-cel-Mare, desgropat alăturea cu inscripţiunea de reconstrucţiune a cetăţei tot de către Constantin-cel-Mare (anul 316 după Christos). Inscripţiunea se află în vestibulul dela intrarea Senatului No. 467.

In grădină se mai găsesc expuse :

No. 182. Statua unui împărat roman, găsită aproape de Adamklissi (lucrare foarte barbară).

„ 183. O coloană de piatră dela un templu din Constanţa.

„ 184. Un capac dela un mare sarcofag din fosta colecţie Cogălniceanu.

„ 185. Un sarcofag mic cu capacul stricat, găsit la Celei.

„ 186. Un sarcofag găsit la Arcer-Palanca (Bulgaria) şi provenind din colecţia Cogălniceanu.

„ 187. Un mare sarcofag de piatră şi un capac de marmură, dezgropate la Constanţa.

„ 188. O stelă cu reprezentaţiunea eroului trac şi cu inscripţiunea de tot ştearsă.

„ 189. Bucăţi de sculpturi moderne.

II

SECŢIUNEA EPIGRAFICĂ ŞI SCULPTURALĂ

Secţiunea epigrafică şi sculpturală se compune din:

a) Fosta colecţiune a generalului Mavros, dăruită Statului în anul 1864 ;

b) Câteva bucăţi adunate de Banul Mihalache Ghica în curtea caselor sale (vechiul local al prefecturei Ilfov);

c) Câteva bucăţi adunate de Mih. Cogălniceanu la casa sa din Constanţa, şi de d. prefect Remus Opreanu, şi

d) Din monumentele descoperite dela 1881 încoaci şi aduse de către D-nu Gr. G. Tocilescu din diferite localităţi ale ţării, cu deosebire însă din Dobrogea, şi al căror număr apropie ţifra de 2.000 inscripţii, sculpturi şi bucăţi architectonice. Colecţiunea epigrafică şi sculpturală până la 1881, a fost descrisă şi ilustrată în opera sa : *Monumente epigrafice şi sculpturali ale Muzăului naţional de antichităţi.* Inscripţiile greceşti şi latineşti intrate în Muzău după anul 1881, le-a publicat în a sa *Revista pentru Istorie, Arheologie* şi *Filologie*, şi în revista germană din Viena, *Arch. epigr. Mittheilungen*, III, VI, VII, XI, XIV, XVII, XIX. Cele latineşti, în *Corpus Inscr. Latin.* III S. Pe lângă inscripţiuni antice greceşti şi latineşti, secţiunea epigrafică numără încă : O inscripţie hieroglifică, una coneiformă, una palmiriană şi multe inscripţiuni vechi româneşti, greceşti şi slavoneşti.

Această secţiune epigrafică se găseşte în trei galerii, în vestibulul dela intrarea Senatului, în sala IV (depozit) şi în curtea Universităţei.

A.—GALERIA DIN STÂNGA INTRĂREI ÎN MUZĂU, cuprinde :

No. 1. Inscripţia latinească dela faţada principală a mausoleului dela Adam-Klissi, restaurată de D-nu Tocilescu.

Din ea se vede că în anul 108—109 împăratul Traian a înălţat acest monument „în cinstea şi amintirea soldaţilor cari au murit pentru patrie în războiul dacic“. Tot ea cuprinde listele soldaţilor pretorieni şi legionari morţi în luptă, precum şi numele comandantului lor.

No. 2. Bucată a frisei din partea nordică a mausoleului.

„ 3. Bucată de piatră conţinând numele soldaţilor auxiliari piraţi în luptă. Ea făcea parte din faţada nordică a monumentului.

„ 4. Stâlp ornamentat dela un colţ al mausoleului.

Ruinele mausoleului au fost desgropate de D-nu Tocilescu în anul 1896—97. Probabil că toate fețele monumentului erau săpate cu nume de soldați, al căror număr se socotește a fi trecut de 4.000. Bucăți din aceste liste și din inscripțiunea dela fațada principală s'au mai găsit și continuă a se găsi în săpăturile din cetatea Tropaeum.

Modelul în gips al mausoleului a se vedea în sala III No. 6.

No. 5. Mare altar funerar, în chipul unei piramide octogonale cu inscripție grecească, al unor frați Christu și Neicandru.

„ 6. Altar cilindric de marmoră cu inscripție grecească și ornat cu două bucranii (capete de boi) împletite cu ghirlande.

„ 7. Fragment de marmoră dintr'o inscripție grecească pusă de un patron pentru libertul său.

„ 8. Monumentul de marmoră servind ca altar de cult în lagărul legiunei I italice dela Steclen lângă Șiștov, anul 244 după Christos.

„ 9. Altar de cult al legiunei I italice, închinat Bunului Noroc (Bonus Eventus), în anul 182 după Christos. Numele consulului Mamaertinus a fost șters cu ciocanul, memoria fiindu-i condamnată.

„ 10. Altar de marmoră închinat zeului Liber pater de un ofițer al legiunei I italice.

„ 11. Altar închinat lui Jupiter de către un Menopilus.

„ 12. Altar închinat lui Jupiter de libertul T. Iunius Hermes.

„ 13. Altar închinat lui Jupiter de către un Gemellinus.

„ 14. Altar închinat zeului Honor pentru C. Valerius Longinianus, flamin, quaestor, edil și duumvir al municipiului Troesmis (Iglița).

„ 15. Columnă înălțată ca monument votiv pentru Herenius Gemellinus, administratorul general

al financelor împăratului în Dacia Apulensis. Anul 209—211.

No, 16. Altar închinat de un fost centurion C. Nolanius Amandus, cu ocazia liberărei sale din armată.

„ 17. Piatră de hotar pusă de împăratul Adrian la anul 136, pentru fixarea graniței dintre Moesia și Tracia.

„ 18. Fragment de architravă cu o parte din inscripțiunea de fundare a castrului Novae de lângă Șiștov, pusă de împăratul Commodus. In dreapta se vede un mistreț, semnul legiunei I italice. Anul 198—211 după Christos.

„ 19. Inscripție dedicatorie pentru împăratul Commodus, de către Claudius Xenofon, procuratorul vămilor Illyricului. Găsită la Celei.

„ 20. Altar ridicat de magistrații unei colonii (poate Oescus), în sănătatea împăratului Septim Sever și a fiilor săi.

„ 21. Inscripție dedicatorie pentru împăratul Caracalla.

„ 22. Baza unei statui ridicată de senatul coloniei Oescus în onoarea lui Iulius Capito, arendaș general al vămilor Illyricului și Râpei trace. E una din cele mai însemnate bucăți epigrafice ale muzeului. Găsită lângă Turnu-Măgurele cu prilejul dărâmărei castelului turcesc în 1829.

„ 23. Inscripția de fondare a vechei cetăți Transmarisca (Turtucaia, Bulgaria), zidită de împăratul Dioclețian. A. 294—299.

„ 24. Monument funerar al lui Aelius Valerianus, aflat la Reșca, lângă Caracal.

„ 25. Altar închinat zeiței Nemesis de Iulius Caninus.

„ 26. Altar închinat lui Hercule. Găsit la Biela (Bulgaria).

„ 27. Monumentul funerar al lui Caius Victorinus, veteran al legiunei V Macedonică.

No. 28. Piatră de mormânt a unui soldat Donatus, găsită la Steclen, lângă Siştov.
„ 29. Piatră funerară a unui centurion Ferox.
„ 30. Frumos monument funerar al unei femei Claudia Amba, găsit la Hotărani, lângă Reşca, judeţul Romanaţi.
„ 31. Fragment de piatră funerară, reprezintând în relief bustul unui Antoniu, fiul lui Nicanor. Găsit la Reşca.
„ 32. Monument funerar de marmoră al unei femei dace din Drobeta, omorâtă de tâlhari. Găsit la Zágaia, aproape de Cerneţi, judeţul Mehedinţi.
„ 33. Piatră de mormânt pusă de libertul Diogene pentru soţia sa Antonia Caliste, găsită la T.-Severin.
„ 34. Piatră de mormânt a unuia T. Patulcius Severus. Găsită la Rusăneşti (Romanaţi).
„ 35. Piatră funerară (cea mai mare din muzău, înaltă de 4 m.), a lui Aelius Valens, numit şi Esbenus. Este împodobită cu doi lei, caracteristica monumentelor funerare din Dacia.
„ 36. Piatră funerară a lui Aurelius Gratus, pusă de fiul său cu acelaş nume. In ediculă se reprezintă bustul defunctului [1].
„ 44. Monument funerar găsit în judeţul Mehedinţi.
„ 45. Monument onorar ridicat lui M. Pontius Laelianus, tatăl guvernatorului provinciei Moesia inferioară, de senatul Municipiului Troesmis (Igliţa, jud. Tulcea).
„ 50. Monument onorar găsit la Isaccea.
„ 54—55. Inscripţii creştine găsite la Axiopolis (lângă Cernavoda).
„ 57. Baza unei statui ridicată de Caius Valerius Firmus, centurionul lui T. Pompeianus, consul.

[1]) Numerile cari lipsesc, caută-le mai jos, după No. 107.

No. 60. Monument funerar al lui Aurelius Valerianus, găsit la Constanţa.
„ 62. Fragment dintr'un altar votiv al lui Apollo, găsit la Adamklissi.
„ 63 bis. Piatră funerară găsită în cetatea Tropaeum Trajani (Adamklissi).
„ 63. Piatră ornamentată.
„ 64. Fragment dintr'un basorelief de marmoră, reprezintând o femee cu himation.
„ 65. Piatră de mormânt cu inscripţie germană, a unei Maria Farcaş, 1840. Dela Cimitirul nemţesc din strada Sf. Vineri.
„ 66. Fragment de altar votiv adus dela Constanţa.
„ 67. Un leu de marmoră.
„ 68. Monument funerar găsit la Afumaţi, judeţul Dolj.
„ 70. Monument funerar provenind dela Igliţa (Troesmis). A fost găsit întrebuinţat ca piatră de trotuar în Galaţi.
„ 71. Fragment dintr'un capac de sarcofag, împodobit cu un cap de medusă.
„ 72. Fragmentul unui monument onorar ridicat lui Turbo, guvernatorul Moesiei inferioare. Găsit la Constanţa.
„ 74. Altar votiv închinat geniului Centuriei de Sirieni, comandată de Flavius Ianuarius. Găsit la Piua-Petri (Ialomiţa).
„ 76. Un sarcofag de copil.
„ 78. O poartă de piatră dela o cetate.
„ 79. Piatra de fundaţie a zidului înconjurător al cetăţei Romula. Din timpul lui Filip Arabul. Anul 244 după Christos.
„ 85. Monument onorar cu bustul unui centurion. Constanţa.
„ 87. Fragment dintr'un monument onorar al lui Prastina Mesallinus, guvernatorul Moesiei inferioare, Constanţa.

No. 88. Piatră de mormânt latinească din anul 1633.
„ 89. Stelă funerară cu inscripţie în limba siriacă, Constanţa.
„ 90. Cinci cărămizi antice ce au fost întrebuinţate la o fôntână (judeţul Romanaţi).
„ 91—94. Râjniţe antice.
„ 95. Altar fără inscripţie, găsit la Biela în Bulgaria.
„ 96. O amforă găsită la Constanţa.
„ 97—98. Două mari hidrii, găsite la Igliţa (vechiul Troesmis).
„ 99—107. Nouă oale găsite în zidăria bisericei Sărindar. Serveau ca să mărească acustica bisericei.
„ 37, 43, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 61, 69, 73, 75, 77. Fragmente de monumente funerare.
„ 53 şi 59. Fragmente de stâlpi miliari.
„ 56, 58, 86. Fragmente de monumente votive.
„ 80, 81, 82, 83, 84. Fragmente de inscripţiuni.

B. — VESTIBULUL DELA INTRAREA CANCELARIEI MUZEULUI

In această parte sunt expuse mai ales pietre cu inscripţii slavoneşti, greceşti şi româneşti, culese de pe la diferite biserici şi mănăstiri din ţară, cum şi câteva bucăţi din epoca romană.

No. 1. O piatră cu inscripţie de la zidul de înconjurare al mănăstirei Colţei, din anul 1715.
„ 2. Piatra dela turnul mănăstirei Colţei, cu armele familiei Cantacuzino. Poartă iniţialele MX—KT (Mihail Cantacuzino) şi data 1715.
„ 3—4. Două pietre din frontispiciul fostului palat al Curţei de apel din Bucureşti (pe locul unde este astăzi palatul Justiţiei) reprezintând armele ţărei.
„ 5. Statua unui mare spătar din secolul XVII, găsită la comuna Manu (jud. Vlaşca).

No. 6. O cruce dela mănăstirea Bistrița (Vâlcea), ridicată de arhimandritul Ștefan la anul 1781 (donațiune).
„ 7. Două hidrii, din care una găsită la Iglița (vechiul Troesmis), iar cealaltă la Mahmudia.
„ 8, 8 bis și 8 ter. Sarcofag frumos de piatră cu reprezentații bachice, găsit la Celei sau Reșca, (colecția banului Mihalache Ghica).—Idem mare de piatră, găsit la Turnu-Severin, și altul de plumb tot acolo.
„ 9. Piatră cu inscripție slavonă, a lui Ștefan-cel-Mare, dela palatul domnesc din Hârlău.
„ 10. Inscripție grecească cu armele Țărei Romănesci ridicată în onoarea lui Alexandru Ipsilant.
„ 11. Piatră cu inscripție grecească din 1741.
„ 12. Piatră de mormânt cu inscripție românească.
„ 13. Fragment de piatră mormântală.
„ 14. Piatră în limba greacă de pe mormântul profesorului Sevastos Chimenitul din Trapezunda, anul 1702.
„ 15. Fragment de piatră mormântală.
„ 16. Piatră de pe mormântul lui Radu Șerban Basarab și al ginerului său Nicolae Pătrașcu Vodă, fiul lui Mihai Viteazul, dela mănăstirea Comana.
„ 17—18. Fragmente de pietre mormântale.
„ 19—20. Ornamente în piatră.
„ 21. Basorelief cu armele Mitropoliei și cu monograma Mitropolitului Neofit (anul 1842)
„ 22—23. Pietre mormântale cu inscripții grecești.
„ 24. Ornament.
„ 25. Piatra de mormânt a lui Asan, fiul lui Anghelino, venit din Constantinopol.
„ 26. Fragment de inscripțiune slavonă.
„ 27. Pisania dela paraclisul mănăstirei Comana, făcut de Șerban Cantacuzino la anul 1703.
„ 28—29. Fragmente de pietre mormântale.

No. 30. Inscripţia de fundare a bisericei Pinul, cu hramul Naşterei, zidită de Matei Basarab cu Doamna sa, în anul 1648.
" 31. Fragment de piatră mormântală din 1722.
" 32. Inscripţia dela biserica Caimata din Bucureşti, făcută de Buzoianu, biv vel Ceauş za Aprozi, în anul 1731, Octomvrie 23.
" 33. Pisanie grecească, cu data 1719, Octomvrie 1.
" 34. Piatră mormântală din epoca romană, găsită la Constanţa.
" 35. Două fragmente dintr'o inscripţie grecească din 1829.
" 36. Capitel de marmură (antic), găsit la Constanţa.
" 37. Piatră mormântală cu inscripţie latină.
" 38. Pomelnic săpat în piatră, greceşte, 1829, dela mănăstirea Sărindar.
" 39. Fragment dintr'o piatră mormântală cu ornamente.
" 40. Pisania grecească a bisericei Petru şi Pavel din Dealul-Spirei, 1794.
" 41. Fragment arhitectonic.
" 42. Cruce modernă.
" 43. Inscripţia bisericei Sf. Ionică din Gorgani.
" 44. Piatră de mormânt.

C. — GALERIA DESPRE BULEVARD

" 1. Altar de piatră calcaroasă, închinat lui Jupiter şi Junonei, pentru sănătatea unui împărat, al cărui nume e şters cu ciocanul. Găsit la Constanţa.
" 2. Fragment dintr'o piatră mormântală a doi fraţi. Inscripţie bilinguă greacă şi latină. Constanţa.
" 3. Fragment de piatră cu inscripţie grecească. Constanţa.
" 4. Altar închinat zeiţei Junona de locuitorii din Vicus Turris Muca (....). Constanţa.

No. 5. Monument funerar al unui T. Claudius Priscus. Igliţa (judeţul Tulcea).
„ 6. Fragment de inscripţie grecească. Constanţa.
„ 7. Fragment de monument funerar latin. Constanţa.
„ 8. Stelă funerară greacă. Constanţa.
„ 9. Monument funerar. Transilvania.
„ 10. Monument funerar al lui T. Fl. Valens, veteran din legiunea V macedonică, Igliţa.
„ 11. Fragment de marmură al unui altar ridicat de un Norbanus zeităţei Jupiter Serapis. Colecţia Mavros.
„ 12. Două bucăţi cu ornamente dela un monument funerar al unui soldat din legiunea XI Claudia, găsite în cimitirul turcesc părăsit Bairam-Dede (lângă Adamklissi).
„ 13. Fragment de inscripţie greacă. Constanţa.
„ 14. Fragment de monument funerar, al lui Valerius Felix şi al soţiei sale Aurelia Aemilia. Constanţa.
„ 15. Fragment de monument funerar, cu două busturi de femei.
„ 16. Monument funerar al lui Iulius Ponticus. Igliţa.
„ 17. Monument votiv, închinat Bunului Noroc. Constanţa.
„ 18. Inscripţie dedicată împăratului Iulianus.
„ 19. Altar ridicat Eroului Neînvins pentru sănătatea împăratului Valerius. Găsit aproape de Constanţa.
„ 20. Piatră funerară cu inscripţie grecească. Constanţa.
„ 21. Fragment dintr'o piatră funerară cu inscripţie latină.
„ 22. Monument funerar al unei femei Publicia Cyrilla. Igliţa.
„ 23. Altar închinat zeiţei Diana. Taiţa, între Isaccea şi Tulcea.

No. 24. Fragment de inscripţie latină. Igliţa.
„ 25. Monument funerar al unui veteran Tiberius Vitales, din legiunea V macedonică. Igliţa.
„ 26. Relief reprezintând un trofeu din arme legionare romane. Constanţa.
„ 27. Monument funerar al lui Titus Valerius Marcianus, veteran al legiunei V macedonică. Igliţa [1].
„ 29. Fragment dintr'un monument funerar, cu inscripţie grecească. Constanţa.
„ 32. Piatră de hotar, cu inscripţie latină. Constanţa.
„ 33. Monument onorar ridicat lui M. Ulpius Marcianus. Igliţa.
„ 34. Altar ridicat de Festus, augur al municipiului Troesmis. Igliţa.
„ 35. Monument funerar al lui Aelius Dionysius. Cogialak.
„ 36. Baza unei statui ridicată împăratului Gordian. Aproape de Hârşova.
„ 37. Relief reprezentând doi peşti. Isaccea.
„ 38. Relief reprezentând pe Eroul trac. Constanţa.
„ 39. Altar închinat zeiţei Junona, ca semn de mulţumire pentru descoperirea unui izvor de apă la cetatea Tropaeum (Adamklissi). Inscripţie greacă. Găsit la Tekir-Deresi.
„ 40. Basorelief reprezentând pe Mithras taurochtonul. Găsit la Igliţa.
„ 41. Altar închinat lui Jupiter şi lui Liber pater. (Inscripţie latină). Găsit la Igliţa.
„ 42. Altar ridicat Eroului Neînvins, de un sclav Iachetav, pentru stăpânul său Lucius Aelius Marcianus. Găsit în cimitirul turcesc dela Urluia, lângă Adamklissi.

---

[1] Numerile cari lipsesc caută-le mai jos după No. 385.

No. 43. Piatră funerară a lui Iulius Valens, cu ospăţul funebru în relief.
" 44. Fragment dintr'o inscripţie egipteană, pe sarcofagul unui demnitar Petiatum. Conţine rugăciuni de ale zeului Ra (litania Soarelui).
" 45. Monument votiv ridicat lui Jupiter Optimus Maximus şi Junonei. Hârşova.
" 46. Carte de afurisanie în limba greacă, pentru pedepsirea ucigaşilor necunoscuţi ai fetei Heracleia. Secolul I înainte de Christos.
" 47. Relief assirian reprezintând capul regelui Assur-naşir-pal. 864 înainte de Christos.
" 48. Inscripţie assiriană (cuneiformă). Fragment din cronica lui Assur-naşir-pal, în care acesta îşi povesteşte toate isprăvile lui războinice.
" 51. Baza unei statui. Găsită la Daucea lângă Babadag.
" 52. Fragment de architravă. Constanţa.
" 53. Partea superioară a unui mare altar de marmură, închinat Bunului Noroc. Colecţia Mavros.
" 54. Fragment de stâlp miliar. Judeţul Constanţa.
" 55. Fragment dintr'o architravă de marmoră. Constanţa.
" 56. Piatră de calcar cu un fragment de inscripţie. Adusă dela Silistra.
" 57. Fragment de monument funerar găsit la Reşca (vechea Romula). Romanaţi.
" 58. Piatră mormântală cu inscripţia ştearsă.
" 59. Fragment dintr'un geniu aripat (de sigur dela un monument funerar). Constanţa.
" 62. Fragment dintr'un capitel de marmoră. Constanţa.
" 63. Piatra de mormânt a lui Aurelius Hermes Paganus şi a soţiei sale. Găsită la Kalakiöi (Dobrogea).
" 64. Fragment arhitectonic (architravă). Constanţa.

No. 65. Monument închinat zeului Sedatus Augustus, pentru sănătatea împăraţilor Sever şi Antonin de presidentul unui colegiu de meşteşugari din Colonia Ulpia Ratiaria. (Arcer-Palanca).

„ 71. Piatră de mormânt a unei familii dace. Găsită la Silistra.

„ 77. Monument funerar al lui Aelius Germanus, pus de fratele său, decurion municipal. Găsit la Reşca,

„ 78. Relief reprezentând pe Esculap şi Hygia. Constanţa.

„ 79. Fragment de inscripţie latină cu numele Impăratului Diocleţian, Seimenii-Mari.

„ 81. Stelă funerară cu inscripţie grecească în versuri şi cu reprezentaţia ospăţului funebru. Constanţa.

„ 82. Piatră cu inscripţie bilinguă : greacă şi latină, creştină. Adamklissi.

„ 84. Fragment dintr'un decret al senatului din Tomis. Constanţa.

„ 85. Fragment de piatră de mormânt, creştină. Constanţa.

„ 90. Fragment dintr'un altar grecesc. Constanţa.

„ 91. O inscripţie în patru fragmente. Conţine liste de soldaţi. Secolul IV după Christos. Babadag.

„ 92. Monument funerar ridicat de Fl. Victor, pentru sine, soţia şi copiii săi. Colecţia Mavros.

„ 93. Placă de marmură cu inscripţie grecească şi ospăţ funebru. Colecţia Mavros.

„ 94. Monument votiv grecesc închinat Bunului Noroc.

„ 99. Statue de marmură reprezentând o nimfă culcată. A servit la vre-o fântână publică. Constanţa.

„ 100. Fragment dintr'un monument funerar găsit la Constanţa.

„ 101. Altar grecesc. Găsit lângă Adamklissi.

No. 103. Basorelief reprezentând pe Artemis vânătoreasa.
„ 104. Basorelief de marmură cu inscripţie greacă şi ospăţul funebru. Mangalia.
„ 105. Piatră de nisip cu inscripţia de fundaţie a castrului Arutela. Din timpul lui Hadrian, anul 138. Bivolari lângă mănăstirea Cozia.
„ 107. Inscripţie grecească creştină. Constanţa.
„ 110. Altar închinat lui Jupiter şi Junonii regine. Făcut de ţărani tăvălug pentru treerat. Mulceova lângă Adamklissi.
„ 112. Altar cu inscripţie grecească. Inchinat Eroului trac. Casapkiöi (Istropolis).
„ 113. Architravă compusă din două bucăţi. Cu inscripţie grecească. Constanţa.
„ 114. Monument funerar ridicat lui Marius Celsus din cohorta III gallică de către liberţii săi. Constanţa.
„ 123. Monument funerar al unui soldat roman. Hassiduluk.
„ 124. Piatră de hotar pusă din ordinul guvernatorului Moesiei Tertullus. Judetul Constanţa.
„ 126. Fragment de monument funerar.
„ 127. Altar cu inscripţie grècească. Constanţa.
„ 128. Fragment de inscripţie grecească. Constanţa.
„ 136. Partea superioară a unui altar cu inscripţie greacă. Constanţa.
„ 137. Monument funerar al lui T. Flavius Capito, care a servit în armată şi a fost decorat de împăratul Vespasian. Constanţa.
„ 139. Mare altar închinat lui Jupiter.
„ 140. Altăraş al unui Probus, centurion, şi al soţiei sale. Celei.
„ 141. Altar închinat lui Neptun. Kadikiöi. (Bulgaria).
„ 142. Monument funerar al lui Flavius Aurelius. Constanţa.

No. 144. Monument funerar reprezentând de asupra pe Eroul trac, iar de desubt ospăţul funebru.

„ 145. Fragment dintr'o statue a Cybelei stând pe tron.

„ 146. Stelă cu reprezentaţia unui sacrificiu. Constanţa.

„ 147. Coloană închinată lui Jupiter Dolichenul de către trei preoţi ai săi, pentru sănătatea împăratului M. Aureliu şi a Iuliei Domna. Găsită la Nicoliţel (Tulcea).

„ 148. Fragment de monument funerar latin.

„ 150. Fragment de monument funerar cu reprezentaţie în relief a unui bărbat şi a unei femei.

„ 151. Mic relief reprezentând pe Eroul trac.

„ 152. Altar latin de piatră, ridicat de corporaţia marinarilor dunăreni pentru sănătatea împărătesei Iulia Domna. Găsit la Hinoc, lângă Cernavoda, (vechiul Axiopolis), cioplit mai târziu în cruce de mormânt.

„ 154. Fragment arhitectonic cu un Dioscur în relief. Constanţa.

„ 155. Relief reprezentând pe Eroul trac.

„ 156. Basorelief reprezentând un bărbat cu mânile întinse.

„ 158. Fragment dintr'o statue bărbătească.

„ 162. Monument funerar cu reprezentaţia ospăţului funebru.

„ 164. Altar închinat lui Jupiter.

„ 166. Partea superioară a unui monument cu inscripţie grecească.

„ 169. Monument funerar al lui Carrinus duumvir şi augur al Municipiului Troesmis. Igliţa.

„ 170. Fragment de monument votiv de marmură închinat Geniului Locului de către Prastina Messallinus, guvernatorul Moesiei inferioare. Scos din mare la Constanţa.

No. 171. Monument votiv ridicat pentru sănătatea lui T. Flavius Apollinaris praefectus alae I Dardanorum. Găsit la Măcin.

„ 172. Altar închinat lui Jupiter optimus maximus şi Junonei regina de Xenophon Nicephoros. Găsit lângă Hârşova.

„ 173. Fragment sculptural reprezentând în relief o figură bărbătească.

„ 175. Inscripţie latină. Demircea, plasa Silistra-Nouă.

„ 177. Stâlp închinat lui Jupiter Optimus Maximus şi Junonei regine pentru sănătatea împăratului, de Flavius T. Sabinus. Mangalia.

„ 179. Frumos fragment de monument funerar (partea superioară).

„ 180. Basorelief reprezentând un bărbat cu mânile pe piept (creştin). Transilvania.

„ 181. Fragment dintr'un monument funerar latin.

„ 184. Fragment din monumentul funerar al unui veteran.

„ 185. Inscripţie grecească ridicată de oraşul Tomis Bunului Noroc. Constanţa.

„ 188. Fragment de monument funerar latin.

„ 189. Fragment (partea inferioară) de altar. Dorobanţul (azi Carol I), în judeţul Constanţa.

„ 191. Fragment de inscripţie latină. Piatră de hotar pusă între două sate (vici) ale oraşului Istropolis.

„ 193. Altar grecesc închinat Bunului Noroc.

„ 195. Fragment (partea inferioară) de altar.

„ 196. Monument funerar de marmură cu inscripţie greacă, a lui Sosicrates, fiul lui Sosicrates. Constanţa.

„ 198. Piatră mormântală latină cu două inscripţii. In stânga inscripţia Iuliei Valentina, moartă în etate de 11 ani, fica lui Iul. Valentinus, duumviral al Municipiului Tropaeum Traiani (Adamklissi). In dreapta inscripţia bunicei sale Iulia Cyrilla. Găsită în săpăturile cetăţei Adamklissi.

No. 200. Monument funerar, din care s'a păstrat numai partea de sus cu bustul celui răposat.
„ 202. Placă mormântală latină.
„ 204. Torso al unei statui bărbăteşti.
„ 205. Fragment funerar (partea superioară cu bustul defunctului).
„ 206. Piatră cu reprezentaţie în relief a Eroului trac.
„ 207. Monument funerar în formă de altar.
„ 209. Carte de judecată dată în urma unui proces pentru cotropirea unui teritoriu de către Daci. Tekirderesi.
„ 212. Fragment ornamental. Capete de boi (bucranii) unite prin ghirlande.
„ 216. Basă de altar.
„ 217. Altar cu un geniu funerar în relief.
„ 218. Stâlp mic, reprezentând în relief un bărbat.
„ 219. Coloană cilindrică cu un Dioscur, dela un templu din Constanţa.
„ 220. Coloană cilindrică identică cu cea dela numărul precedent, însă mai mare. Constanţa.
„ 221. Fragment de monument funerar având în relief bustul mortului.
„ 225. Capitel dela o coloană.
„ 227. Piatra de fundaţie a lagărului Arutela (Bivolari) din timpul lui Hadrian.
„ 232. Placă cu inscripţie grecească. Hassancea, plasa Medgidia.
„ 233. Fragment din monumentul funebru al unui Rufus, veteran al legiunei V macedonică. Constanţa.
„ 236. Placă mormântală grecească. Constanţa.
„ 238. Stâlp miliar din timpul lui Marcu Aureliu. Găsit la Buiuk-Tatligeac, plasa Mangalia.
„ 242. Fragment de piatră cu un relief reprezentând o scenă de vânătoare. Constanţa.
„ 243—244. Fragmente dintr'o inscripţie grecească în versuri. Constanţa.

No. 245. Piatră mormântală a unui Q. Baebius Proculus veteran al legiunei XIII Gemina. Hassiduluk, (plasa Constanța).
" 250. Monument funerar cu ospățul funebru.
" 251. Placă mormântală latină. Găsită la Constanța.
" 254. Stâlp votiv închinat lui Jupiter optimus maximus. Constanța.
" 255. Altar cu inscripție latină.
" 259. Palmetă ornamentală. Fragment de monument funerar turcesc.
" 261. Stâlp miliar. Hârșova (Carsum).
" 262. Fragment de placă mormântală cu inscripție latină și cu ospățul funebru.
" 266. Mare monument funerar al lui C. Iulius Capito, veteran. Băldăgești (județul Constanța).
" 267. Frumos monument funerar al lui Quintus Philippicus signifer al legiunei V Macedonică. (Celei).
" 268. Fragment (torso) al unei statui bărbătești.
" 270 bis. Inscripția a doua de fundație a lagărului Arutela. (Bivolari).
" 272. Stâlp miliar găsit la Hârșova.
" 273 Fragment de monument funerar găsit într'un cimitir turcesc lângă Hassarlâc.
" 274. Stâlp funerar turcesc.
" 276. Piedestalul unei statui a lui Traian, ridicată de lăcuitorii Traianenses Tropaeenses la anul 115—116 după Christos. (Găsit în cetatea Adamklissi).
" 277. Inscripție dela Antoninus Pius pentru fundația castrului Praetorium (Racovița-Copăceni).
" 278. Fragment de monument funerar, cu reprezentația ospățului funebru.
" 280. Fragment de statuă.
" 281 bis. Stâlp miliar. Găsit la Hârșova.
" 284. Inscripție creștină. Găsită la Constanța.

Fig. 3.—Relief attic reprezintând un tânăr jucându-se cu arşice.

No. 285. Basorelieful unui sarcofag, reprezentând în dreaptă pe Hercule trăgând după sine câinele Cerber. In mijloc pomul cu mere de aur (Hesperide), găsit la Murfatlar, judeţul Constanţa.
„ 287. Altar fragmentat.
„ 288. Fragment de monument votiv. Hassarlâc.
„ 289. Partea superioară a unui monument funerar.
„ 292. Altar închinat lui Jupiter optimus maximus şi Junonei regine de către cetăţenii Romani şi de către Bessi din satul Ulmetum, pentru sănătatea împăratului Antonin Piul. Anul 140—145. (Ceatalorman, azi Panteleimon).
„ 293, 294, 295, 296. Fragmente dela arhitrava unui templu. Hasancea, judeţul Constanţa.
„ 297. Stâlp miliar. Hârşova.
„ 298. Monument funerar creştin cu inscripţie greacă. Constanţa.
„ 302. Inscripţie bilinguă, greacă şi latină, pe marmură, închinată Eroului trac. Plasa Medgidie.
„ 303. Monument închinat Eroului trac de un colegiu roman din Constanţa. Găsit la Hassiduluc.
„ 305. Altar grecesc. Constanţa.
„ 306. Stâlp miliar.
„ 307. Mare altar grecesc ridicat de oraşul Tomis. Constanţa.
„ 308. Piatră mormântală de marmură al unei femei Catilia Respecta. Constanţa.
„ 309. Inscripţie grecească. Groapa Ciobanului, lângă Hârşova.
„ 311. Stâlp miliar. A fost întrebuinţat ca material de construcţie la o clădire din Constanţa.
„ 313. Fragmentul unei frize de marmură: bucranii cu ghirlande.
„ 315. Monument funerar grecesc.
„ 316. Fragment arhitectonic. Arhitrava de mar-

murä a unui templu din Constanţa din timpul lui Traian, cu numele guvernatorului Pompeius Falco. Constanţa.

No. 317. Statuă (fără cap) femeiască.
„ 320. Stâlp miliar. Hârşova.
„ 322. Altar închinat pentru împărăteasa Iulia Domna, mater castrorum. Măcin.
„ 324. Piatră funerară a lui Valerius Valens. Constanţa.
„ 327. Fragment de inscripţie latină. Adamklissi.
„ 328. Baza unei statui închinată împăratului Traianus Decius. Găsită la T.-Măgurele.
„ 331. Fragment de stâlp miliar. Găsit la Hârşova.
„ 335. Monument funerar cu Eroul trac.
„ 336. Fragment de monument funerar latin. Igliţa.
„ 338. Statuă bărbătească (fără cap).
„ 339. Relief reprezintând un Eros călare pe un delfin. Găsit în săpăturile dela T.-Severin.
„ 340. Altar latin găsit la Igliţa.
„ 343. Altar ridicat de M. Disius lui Jupiter optimus maximus. Găsit în Bulgaria, în ruinele vechiului oraş Oescus (în faţa localităţei româneşti Celeiu).
„ 344. Coloană cilindrică. Dela un templu din Tomis. Constanţa.
„ 345. Statuă de marmură a unui bărbat în togă.
„ 346. Statuă de femeie. Găsită în Bulgaria. Donată de P. Enciulescu.
„ 347. Statuă (torso) de marmură, bărbătească.
„ 348. Statuă de femeie.
„ 349. Statuă femeiască.
„ 350—351. Inscripţii funerare turceşti. Chişinău.
„ 352. Statuă bărbătească togată.
„ 353. Stelă funerară attică, reprezintând un tânăr jucându-se cu arşice. E o admirabilă operă de artă din secolul V sau IV înainte de Christos, adusă dela Athena. (Fig. 3).

No. 354. Monument funerar cu o scenă de vânătoare în relief.
„ 355. Monument înălţat Bunului Noroc de un colegiu din Tomis. Constanţa.
„ 356. Monument funerar cu inscripţie latină şi cu reprezentaţia ospăţului funebrŭ.
„ 357. Piatră funerară cu inscripţie grecească. Constanţa.
„ 358. Edicŭlă reprezintând în relief pe Eroul trac.
„ 359. Relief reprezintând pe Dionysos cu tirsul.
„ 360. Inscripţie latină a unuia Ianuarius.
„ 361. Monument funerar cu ospăţul funebru.
„ 362. Monument cu un relief reprezintând un poet tragic. Constanţa.
„ 363. Monument funerar al unui P. Valerius Pacatus, care a servit în legiunea V macedonică; bustul defunctului în relief. Constanţa.
„ 364. Fragment de monument funerar cu ospăţul funebru. Mârleanu (judeţul Constanţa).
„ 365. Placă funerară cu reprezentaţia lui Hermes ţinând kirekionul şi vergeaua magică.
„ 366. Monument funerar grecesc cu reprezentaţia ospăţului funebru.
„ 367. Relief reprezintând pe Eroul trac.
„ 368. Monument funerar al unui Fl. Ursinus, cu reprezentaţia Eroului trac. Constanţa.
„ 369. Monument funerar grec, cu reprezentaţia ospăţului funebru.
„ 370—373. O inscripţie grecească.
„ 371. Fragment de monument funerar cu bustul defunctului.
„ 372. Monument funerar latin al lui T. Flavius Martialis. Constanţa.
„ 377. Fragment dintr'un monument onorific ridicat de oraşul Tomis lui Hadrian. Constanţa.

No. 381. Fragment de inscripţie latină. Constanţa.
„ 382. Inscripţia de fundaţie a fortăreţei ridicată de împăratul Valens, după învingerea lui Athanaric, regele Visigoţilor, în anul 369. Găsit la Hassarlâc (Cius).
„ 384. Inscripţie latină (altar), ridicată de senatul municipiului Tropaeum, găsit într'un cimitir turcesc lângă Adamklissi.
„ 385. Un decret grecesc dat în onoarea lui Aristagoras (secolul I înainte de Christos) de către senatul şi poporul din Istropolis. Este una din inscripţiile cele mai frumoase şi mai însemnate ale muzăului. Karaharman, judeţul Constanţa.
„ 28, 31, 69, 119, 129, 130, 132, 143, 153, 159, 163, 167, 168, 194, 197, 201, 210, 213, 239, 240, 257, 270, 304, 314, 321, 325, 341, 383. Fragmente de inscripţii latine.
„ 49, 50, 61, 67, 68, 70, 76, 80, 83, 98, 106, 108, 111, 115, 116, 117, 118, 133, 134, 149, 160, 161, 165, 174, 178, 182, 184 bis, 203, 208, 214, 222, 226, 228, 234, 246, 252, 269, 282, 283, 286, 290, 301, 319, 323, 330, 337, 374, 375, 376, 378, 379, 380. Fragmente de inscripţii greceşti.
„ 60, 66, 72, 75, 87, 88, 89, 95, 96, 97, 102, 109, 120, 121, 122, 125, 131, 135, 138, 157, 176, 183, 186, 187, 190, 211, 215, 223, 224, 229, 230, 231, 235, 237, 241, 247, 248, 249, 253, 256, 260, 263, 264, 265, 275, 279, 281, 291, 299, 302, 310, 318, 326, 333, 334, 342. Fragmente de bucăţi arhitecturale: frize, arhitrave, capiteluri, etc.; cum şi fragmente ornamentale dela diferite monumente, mai ales funerare.
„ 30, 74, 86, 192, 258, 271, 312, 329, 332. Fragmente de stâlpi miliari, găsite în Dobrogea.

D. — VESTIBULUL SENATULUI

In acest vestibul sunt aşezate vreo 130 pietre cu inscripţiuni, cari, după natura lor, se împart în două: *a)* Inscripţiuni antice, greceşti şi latineşti, găsite prin săpăturile întreprinse de D-nu Gr. Tocilescu, şi *b)* Inscripţiuni moderne, în limba latină, greacă şi română, aduse de pe la diferitele biserici din ţară.

a) Inscripţiuni antice:

No. 386. Stelă funerară cu inscripţiunea în relief a Eroului trac şi a ospăţului funebru. Găsită la Hassarlâc [1]).

„ 388. Fragment de marmoră cu inscripţie grecească.

„ 390. Fragment de stelă funerară (un colţ ornamentat).

„ 392, 393, 394. Fragmente arhitectonice. Constanţa.

„ 395. Fragment de stelă funerară a unui C. Valerius Hermes.

„ 399. Fragment arhitectonic. Constanţa.

„ 400. Stâlp miliar dela împăratul Diocleţian. Găsit la Rassova.

„ 401. Fragmentul unui monument de marmură.

„ 406. Fragment de inscripţie latină (stâlp miliar).

„ 407. Monument funerar al unei femei Aburia Primigenia. Constanţa.

„ 408. Fragment arhitectonic.

„ 409. Fragment dintr'o statuă mică.

„ 410. Stelă funerară.

„ 414. Fragment de inscripţie latină.

„ 417. Fragment ornamental (un cap de meduză).

„ 419. Inscripţie greacă găsită la Abdulah-Kioi.

„ 420. Fragment de inscripţie latină.

„ 421. Fragment de altar ridicat lui Jupiter pentru

---

[1]) Numerele cari lipsesc se găsesc mai jos, după No. 517.

sănătatea împăratului Antonin Piul de către veteranii şi cetăţenii unui sat (vicus). Tulcea.

No. 422. Bucată arhitectonică.

„ 423. Fragment de inscripţie latină. Găsită în satul Slava-Rusească (judeţul Tulcea).

„ 424. Fragment arhitectonic. Constanţa.

„ 426. Fragment de inscripţie latină.

„ 427—428. Fragmente arhitectonice de marmură dela un templu din Tomis (Constanţa).

„ 429. Architravă dela un templu din Constanţa, cu inscripţie dela Alexandru Sever.

„ 433. Cariatidă reprezintând pe zeiţa Nike (Victoria).

„ 434. Monument funerar al lui Sextus Catonius, cu figura defunctului. Constanţa.

„ 435. Fragment de inscripţie latină.

„ 437. Fragment arhitectonic.

„ 438. Baza unui monument votiv, probabil a statuei unui zeu.

„ 439. Fragment de monument funerar cu reprezentaţia ospăţului funebru.

„ 440. Monument funerar.

„ 441. Fragment arhitectonic dela un templu din Tomis (Constanţa).

„ 442. Monument funerar cu reprezentaţia Eroului trac.

„ 443. Partea de sus a unui monument funerar.

„ 444. Fragment sculptural cu reprezentaţia Eroului trac.

„ 445—446. Fragmente cu inscripţii greceşti.

„ 447. Fragment arhitectonic.

„ 448. Inscripţie latină.

„ 447—449. Fragmente arhitectonice.

„ 450. Basorelief.

„ 451—452. Fragmente de inscripţii latine.

„ 453. Un stâlp terminat printr'o figură omenească.

„ 454. Monument funerar latin (fragment). Kalakioi.

No. 455. Inscripţie grecească.
„ 456. Monument funerar latin al lui Aureliu Dalenus, din vicul Amlaidina. Găsit la Urlukioi.
„ 457. O statuă togată.
„ 458. Fragment de inscripţie grecească.
„ 459. Monument votiv închinat lui Jupiter Olbiopolitanul, pentru sănătatea împăraţilor Diocleţian şi Maximian, şi a cesarilor Constantius (Chlor) şi Maximian. Anul 293—304 după Christos. Cetatea Adam-klissi.
„ 460. Fragment de inscripţie latină pe marmoră. Constanţa.
„ 461. Monument funerar cu inscripţie armeană.
„ 463. Monument funerar cu ospăţul funebru şi eroul trac. Adamklissi.
„ 464. Baza statuei unui personagiu care a fost de trei ori pontarch în Tomis şi a instituit jocurile lui Ares. Atleţii îi înalţă monumentul cu o inscripţie metrică grecească. Constanţa.
„ 465. Coloană cu un basorelief, reprezentând pe Hercule. Constanţa.
„ 466. Monument funerar al lui L. Pompeius Valens din Istropolis An. 157 d. Chr.
„ 467. Inscripţia pusă de împăraţii Constantin-cel-Mare şi Valerius Licinianus Licinius, pentru reconstruirea cetăţei Tropaeum Traiani pe la anul 316 după Christos. (Inscripţia spune lămurit: „după ce pretutindeni popoarele de seminţie străină fură supuse, în scopul siguranţei durabile a teritoriului de graniţă, s'a construit cu fericire din temelie şi oraşul Tropeenilor“). Numele lui Licinius a fost mai apoi stricat cu ciocanul, din ordinul cumnatului său Constantin, de oarece memoria lui fusese condamnată.
„ 468. Inscripţie latină funerară, găsită la Constanţa.
„ 469. Inscripţie grecească. Constanţa.

No. 470. Monument funerar al lui Cocceius Vitales şi al Coccei Iulia, soţia sa. Pe frontispiciu sunt representate în relief ospăţul funebru şi eroul trac. Kalakioi. (Capidava).

„ 472. Basorelief representând un legionar. Constanţa.

„ 473. Basorelief reprezentând un geniu funerar.

„ 474. Fragment arhitectonic.

„ 475. Monument funerar al lui Antonius Florus beneficiarius consularis. Kalakioi.

„ 476. Fragment arhitectonic.

„ 477. Fragment de stâlp miliar din timpul lui Licinius şi Constantin-cel-Mare. Ilanlâc, judeţul Constanţa.

„ 478. Fragment de stâlp miliar din timpul lui Septimiu Sever. Găsit la Peleclia (Tulcea).

„ 485. Fragment arhitectonic.

„ 486. Fragment de inscripţie relativă la doi împăraţi de pe la sfârşitul secolului III după Christos. Lângă Isaccea.

„ 488. Fragment dintr'un capac de sarcofag, cu capul Medusei în relief.

„ 489. Monument funerar al unei femei Iulia Grata. T.-Severin (Drobeta).

„ 490. Monument funerar (fragment). Găsit la Constanţa.

„ 491. Stâlp miliar din timpul lui Maximin. Găsit la Cogealak.

„ 492. Altar închinat lui Jupiter, pentru sănătatea împaratului M. Antonin, de către cetăţenii romani veterani şi cei din Satul-Nou (viconovenses), în anul 178 după Christos. Babadag.

„ 493. Monument funerar cu ospăţul funebru, al lui T. Manius Bassianus. Găsit la Casapkioi (vechiul Istrus).

No. 494. Ediculă de marmoră dela un frumos monument funerar cu figura unei femei ce ţine un căţeluş în braţe. Constanţa.

„ 495. Altar cu inscripţie greacă închinat Bunului Noroc. Ridicat de senatul şi poporul din Tomis. Constanţa.

„ 496. Mare bucată cu inscripţie grecească. Constanţa.

„ 497. Monument funerar cu o coroană în frontispiciu. Ridicat de un C. Iulius Hermes şi soţia sa Iulia Rhodope celor doi copii ai lor morţi. Găsit la Kalakioi (judeţul Constanţa).

„ 498. Monument funerar al lui C. Crispinus Firmus, veteran al legiunei I italice. Găsit la Celei (Malva).

„ 499. Fragment de piatră mormântală a unui Ulpius Fla(vius).

„ 500. Fragment dintr'un monument funerar al unui soldat din legiunea V macedonică şi al soţiei sale. Găsit lângă Tulcea.

„ 501. Monument funerar al unui Tiberius Claudius Vettius. Găsit lângă Tulcea.

„ 502. Monument funerar pus de Cocceius Helius pentru soţia sa Titia Martina. Găsit la Kalakioi. (Capidava).

„ 503. Fragment dintr'un capac de sarcofag, cu capul Meduzei.

„ 504. Fragment de monument funerar cu inscripţie grecească.

„ 505. Fragment de inscripţie grecească.

„ 506. Statuă cu totul barbară de soiul babelor de pe kurganele scithice din Rusia meridională (Dobrogea).

„ 507—517. Plăci de piatră tencuite, cari acopereau pereţii unei cripte funerare din Tomis. Se mai cunosc încă urme din pictura care le acoperea altadata. Constanţa.

b) *Inscripţiuni moderne*

No. 387. Piatră de mormânt a unui Andræ Veindrig, 1619. Dela biserica catolică din Baia (judeţul Suceava).
„ 389. Piatră mormântală latină din 1631. Baia.
„ 391. Piatră mormântală a unui Gabriel Drotlerus. 1631. Baia.
„ 396. Piatră mormântală a lui Valentinus Altsner, pater sacerdotum, patronus ecclesiarum fidei catolicæ, 1647. Baia.
„ 397. Piatră mormântală a unui Ioanes Kota, 1648. Baia.
„ 398. Piatră mormântală, 1688. Baia. (Lipseşte numele mortului).
„ 402. Piatră mormântală a unui Andreas. Baia. (Data lipseşte).
„ 403. Fragment dintr'o piatră mormântală latină. Baia.
„ 404. Inscripţie slavonă dela o biserică din Ocnele-Mari (Vâlcea). Cu data $\frac{7080}{1571}$, Noemvrie 12.
„ 405. Inscripţie grecească creştină. Constanţa.
„ 411. Piatră mormântală cu inscripţie latină ştearsă. Baia.
„ 412. Piatră mormântală a unui Valentinus. Baia.
„ 413. Fragment de piatră mormântală latină. Baia.
„ 415. Fragment din piatra mormântală a unui Gaspar. Baia.
„ 416. Statua zisă a lui Negru-Vodă dela biserica domnească din Curtea-de-Argeş.
„ 418. Fragment din piatra mormântală a unui „parochus" (numele lipseşte). Baia.
„ 425. Piatră mormântală cu inscripţie slavonă, dela Baia.
„ 430. Fragment arhitectonic.
„ 431. Piatră mormântală cu inscripţie armenească. Constanţa.

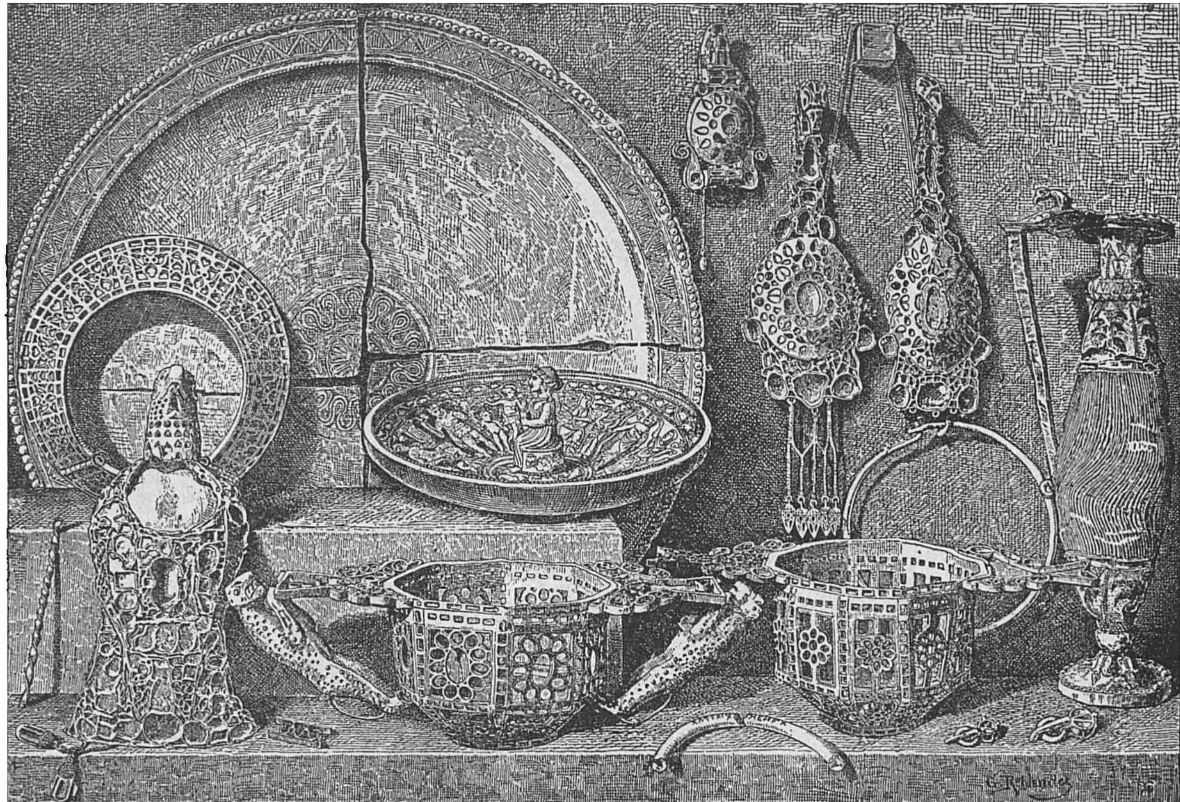
No. 432 şi 436. Plăci de construcţie dela mănăstirea Valea. Găsite la o făntână din Hârtieşti. (Muscel).
„ 471. Pisania pusă de Matei Baserab la biserica din Drăgăneşti, pe care a reparat-o împreună cu ·Diicul marele spătar şi Drăguşin marele paharnic, în anul $\frac{7155}{1647}$.
„ 479, 480, 481, 482, 483, 484, 487. Monumente funerare secolul XIX, găsite împrejurul comunei Nicoliţel (judeţul Tulcea). Au servit de sigur într'un cimitir bulgăresc.

E. — Sala IV (depozit) şi curtea Universităţei

Osebit de acestea sala IV, care servă drept depozit, conţine încă vre-o 300 pietre cu inscripţiuni şi alte bucăţi sculpturale şi arhitectonice, între cari : un sarcofag cu inscripţie greacă, un torso al unei statui imperiale (probabil Traian), piatra de fundaţiune a castrului roman dela Bumbeşti, inscripţiunea onorară a lui L. Annius Italicus Honoratus, idem a lui T. Flavius Longinus Turbo, placa de marmoră dela Silistra vorbind despre *Canabae Aeliae legionis XI Claudiae*, arhitrava unui templu cu dedicaţiunea oraşului Tomis către împăratul Traian, un decret al senatului din Tomis cu privire la asediul oraşului de către barbari, etc., etc., precum şi întreaga colecţiune de cărămizi ştampilate şi alte sculpturi şi obiecte aflate în săpături.

In curtea Universităţei de asemenea se află depusă în chip provisoriu un număr de pietre cu inscripţiuni româneşti şi greceşti, coloane şi alte sculpturi arhitectonice, provenite dela mai multe biserici din Capitală, între cari merită a fi semnalate: tâmpla de piatră dela Antim, inscripţiunile dela vechia biserică a Sf. Sava, a Sărindarului, a Măgureanului şi altele.

SĂLILE MUZĂULUI

SALA No. I NUMITĂ ŞI SALA MAVROS [1]

In această sală sunt expuse obiecte din epoca preistorică (vârsta de piatră) şi cea de bronz, obiecte de cult ale Egiptenilor, sculpturi antice şi moderne, ceramica greacă şi romană, unele obiecte din timpul Renaşterei, obiectele aflate în săpăturile dela Tomis (Constanţa) şi Cucuteni, precum şi bucăţile de aur ce compun tezaurul dela Pietroasa (numită de popor: Cloşca cu pui).

Tezaurul dela Pietroasa

Tezaurul dela Pietroasa (fig. 4), găsit în anul 1837 de doi ţărani în cariera de piatră din muntele Istriţa, judeţul Buzău, a trecut la arnăutul Verusi, la care s'au aflat numai 12 din cele 22 bucăţi câte fuseseră la început. Aceste bucăţi au fost depuse în 1842 la Muzău. La 1867 s'a încercat un giuvaergiu din Paris să le restaureze, cu ocaziunea Expoziţiunei universale de acolo, şi apoi în 1886 au fost definitiv restaurate prin îngrijirea D-lui Tocilescu de vestitul giuvaergiu berlinez d. P. Telge. Acest tezaur a fost expus în 1868 în Muzăul South

---

[1]) Numită astfel în memoria şi onoarea generalului Mavros, care prin donaţiunea către Stat, făcută în 1864, a bogatei sale colecţiuni, poate fi socotit ca fundatorul Muzăului Naţional de antichităţi.

Deasupra dulapului No. 3 se vede portretul generalului şi următoarea inscripţiune săpată în piatră:

»Generalului N. Mavros, Primului Donator şi Fundatorul Muzăului de Antichităţi 1864«.

Kensigton din Londra, în 1873 la Expozițiunea universală din Viena, și în fine, la 1900 în galeriile muzăului Luvru din Paris.

Greutatea totală a aurului din aceste obiecte e de 18 kilograme și 797 grame. Aurul e nativ și de două feluri: aur roșu oriental și aur galben de Constantinopol, și nu-i amestecat cu alte metale. Cinci obiecte sunt masive și decorate cu săpături; celelalte mai au pe ele și ornamente de cristal și de pietre prețioase (cloisonnage).

Cele cinci obiecte lucrate numai în aur sunt:

1⁰ O mare verigă simplă (torques), pe care se înșirau diferite unelte casnice.

2⁰ O verigă mai groasă (armilla), ruptă în două bucăți, cu inscripția în caractere runice: „gutani ocvi hailag", care, după unii, ar însemnà: „Lui Odin Scyția consacrată", iar după alții: „Scythia nu este oare un pământ de mântuire și de bun augur pentru Goți?".

3⁰ O tavă mare (discus sau lana) pentru ofrande, în greutate de 7.154 kgr. aur, în valoare de 26.000 lei. Tava a fost tăiată de Verusi în patru bucăți.

4⁰ Un ibric (œnochoe) pentru libațiuni, în greutate de 1,750 kgr.

5⁰ O strachină (patera) săpată cu figuri, în greutate de 2.051 kgr. Persoanele în relief sunt zeități vechi germane.

Cele 7 obiecte decorate cu cristale și pietre prețioase sunt:

6⁰ Un colan în formă de semilună, care se purtà la gât.

7⁰ O chiotoare mare în formă de șoim (fibula), cu aripile întinse și cu coada resfirată.

8 și 9⁰ Două chiotori la fel în forma unei păsări cu gât lung și corpul eliptic.

10⁰ O chiotoare mică, imitând o pasăre.

11⁰ Un coșuleț octogon (cantharus), cu două mânere în formă de pantere.

12⁰ Un coșuleț cu 12 laturi.

Aceste obiecte provin dela un popor de origină germanică, foarte probabil dela Goţi. Nu însă toate sunt din aceeaş epocă. Ele probabil au servit ca vase sacerdotale într'un templu păgân pe vremea lui Atanaric, regele Visigoţilor. (Secolul IV înainte de Christos).

Regretatul Al. Odobescu s'a ocupat în special cu tezaurul dela Pietroasa, scriind opera sa monumentală: *Le trésor de Pétrossa,* Leipzig, 1900.

DULAPURILE I ŞI II

In aceste două dulapuri sunt expuse obiecte de piatră şi de bronz din epoca preistorică. Multe din ele au fost găsite în România şi Transilvania. Forma obiectelor este identică cu a celor aflate în celelalte ţări din Europa până în Islanda.

Obiecte de piatră. Primele unelte de cari s'a servit omul primitiv au fost de piatră; la început ele erau numai cioplite, nu însă teşite sau lustruite, şi epoca în care oamenii au avut numai asemenea unelte rudimentare se numeşte *epoca paleolitică* sau a *pietrei nelustruite.*

Uneltele, cari serveau şi ca arme de apărare, sunt în această epocă mai toate de cremene sau silex; ele se reduc la următoarele tipuri:

No. 1 şi 2. *Aşchii* sau *custure* de forma unei frunze cu vârf ascuţit, servind la spintecarea animalelor şi curăţirea pieilor (gratoir). Sunt găsite în Franţa la Saint Acheul şi dăruite de D-nii G. şi A. de Mortillet.

" 3—9. *Toporaşe* sau *dălţiţe* de piatră din Seeland, dăruite de D-nu Mansfeld Büllner [1]).

---

[1]) D-nu Mansfeld Büllner a dăruit în 1886 Muzăului o bogată colecţie de obiecte preistorice din Danemarca. Toate numerele următoare, la cari nu se va indică origina fac parte din această colecţie.

No. 10 şi 11. *Ferestrae scurte* în formă de semicerc;
„ 12—64. *Cuţite* de formă încovoiată în general ; cu două tăişuri; lungimea lor variază între 6—15 cm. Exemplarele de sub No. 34—64 au fost găsite în urma săpăturilor întreprinse în 1888 de D-nu profesor Gr. Tocilescu la *Petreşti-Patruzeci de Cruci,* sat pe malul drept al Argeşului în judeţul Vlaşca ; No. 62 e de la Cucuteni, nu departe de Iaşi.
„ 65—78. *Nucleuri* sau bucăţi de cremene rămase după cioplirea obiectelor ; No. 65—75 au fost găsite de D-nu Tocilescu la *Petreşti-Patruzeci de-Cruci.* (Vlaşca).
„ 79—88. *Vârfuri de săgeţi şi suliţe,* cari, înfipte într'o bucată de lemn, formau armele împungătoare şi aruncătoare ale oamenilor primitivi; asemenea arme se mai găsesc şi la sălbaticii din zilele noastre.
„ 89. Pare să fi servit ca *pumnal.*

Aceste instrumente primitive ne mai corespunzând însă cu timpul cerinţelor omului, ele fură perfecţionate şi anume teşite sau lustruite, devenind astfel şi mai ascuţite şi mai proprii pentru spintecarea şi scobirea lemnului. Cremenea, din care până la această epocă se fabricau uneltele, fu înlocuită cu materiale mai durabile ca : quarţul, porfirul şi granitul. Epoca în care aceste obiecte au fost întrebuinţate s'a numit *epoca neolitică* sau a pietrei lustruite, din care s'au găsit :

No. 90—128. *Dalte sau toporaşe* de forma celor dela No. 3—9, însă lustruite şi din materiale mai tari ; (107 din serpetină; 105—106 găsite la Piatra-Neamţu ; 103—107 şi 127 dela Cucuteni). Unele au forma lungă dreptunghiulară, întrebuinţate la lucrarea lemnului.
No. 129—146. *Ciocane sau topoare* de materialuri deosebite, servind ca arme ; din acestea 130 gă-

sit la *Huşi;* 132 şi 135 la *Baia;* 133 la *Cotmeana;* 143 şi 144 dela *Cucuteni,* unde s'a găsit şi cornul (No. 139) de cerb, care a servit probabil ca pumnal.

No. 147—148. *Buzdugane* de piatră, plane sau rotunde şi cu o gaură la mijloc, în care se înfigea mânerul de lemn.

„ 149—163. *Topoare sau ciocane* bine lucrate, provenind din Transilvania.

„ 164. *Un corn mare de cerb;* după vârful ascuţit— acum în parte distrus—şi gaura în care e înfipt mânerul, se vede că a servit de armă.

„ 165—166. Două *ciocane* de piatră.

„ 167—173. *Cuţite şi nucleuri* rămase după cioplirea obiectelor.

„ 174—182. *Dălţi de silex.*

„ 183—197. *Ghiulele* sau bucăţi rotunde de piatră, servind la aruncarea cu praştia sau ca greutăţi de afundat plasa ori năvodul.

Obiecte de metal

După epoca de piatră, omul primitiv îmbunătăţindu-şi modul de traiu, îşi perfecţionă şi uneltele şi armele, făcându-le acum din metal, şi anume dintr'un aliagiu de aramă şi cositor numit bronz.

Din această *epocă de bronz* s'au găsit foarte multe obiecte, cari se pot împărţi în două mari grupe bine deosebite : *unelte casnice* şi *arme.*

Din această din urmă grupă fac parte :

No. I—XXV. Topoare de aramă, întocmai ca cele din zilele noastre, cu gaura mânerului transversală. Găsite în 1890 la Sinaia (Prahova).

Probabil că aci se află o fabrică de asemenea obiecte, de oarece toate aceste 25 de bucăţi, încă neuzate, s'au găsit într'unul şi acelaş loc.

No. 1—62. *Celţi sau topoare.* Capul opus vârfului e găurit pentru a îmbucà mânerul ce trebuià să fie o bucată îndoită de lemn. Prin inelul ce se vede la cele mai multe exemplare se treceà sfoara cu care se legà coada de lemn de partea metalică.

Cea mai mare parte din aceste topoare, precum şi o bună parte din obiectele de bronz mai jos descrise, a fost descoperite în 1887 într'o groapă căptuşită şi adâncă de doi metri la Ispanlak, mic sat din Transilvania [1]), şi s'a dăruit Muzăului naţional în 1889 de către D-nu Dim. A. Sturdza, al doilea donator al muzăului, după generalul Mavros.

Pe lângă aceste obiecte s'au mai găsit tot acolo şi multe bucăţi de bronz încă nelucrate, ceeace lasă să se presupună că şi aci era o fabrică şi depozit de obiecte de bronz. No. 19 e dela Predeal; 20 şi 21 dela Moşna (judeţul Fălciu).

„ 63. *Sabie* cu două tăişuri; mânerul, lucrat deosebit şi fixat de lamă cu cuie, prezintă inele pe el. Găsită la Predeal.

„ 64—76. *Fragmente de săbii.* Găsite la Ispanlak.

„ 77—96. *Vârfuri de lănci şi de săgeţi,* în formă de frunze lungueţe, la mijloc o muche ridicată. Unele au chiar desemnuri (No. 77, 86).

„ 97—99. *Brăţări.*

„ 100—103. *Ciocane.*

„ 104—107. *Fragmente de dălţi.*

„ 108—111. *Dălţi*; unele găurite, altele cilindrice.

„ 112—115. *Dălţi*; masive şi dreptunghiulare.

„ 119—121. *Ferăstrae.*

---

[1]) O parte din obiectele găsite acolo sunt expuse în muzăul Nagy-Enyed din Transilvania; iar altă parte în muzăul Naţional din Buda-Pesta.

DULAPUL N° II

No. 122—330. Ferăstrae fragmentate. Găsite la Ispanlak.
" 331. Cuţit cu limba lată şi în formă de semicerc. Se mai văd resturile celor două inele de cari se ţinea în mână, servind la curăţirea pieilor.
" 332—339. Fragmente de limbi de cuţit.
" 340—359. Fragmente de mânere de cuţit. Se văd găurile cuielor, cari fixau prăselele.
" 361. Cuţit cu mânerul tot de metal. Găsit la Predeal.
" 362—481. Seceri şi fragmente de seceri.

Aceste obiecte sunt din cele cari se găsesc în mai mare abundenţă. Forma lor e ca a acelor întrebuinţate în zilele noastre, cu mici deosebiri în ceeace priveşte mânerul. Astfel: cele de sub No. 362—414 nu au mâner; No. 415 până la 441 se termină printr'un vârf încovoiat. Acestea sunt şi mai mari şi mai îndoite ca cele precedente. Sunt găsite la Moşna (judeţul Fălciu); No. 442—481 secere cu mânerul drept de metal şi lamele chiar cu dungi în relief.

" 482—487. Brăţări mari inelare, cu căpătâile turtite şi încovoiete. Găsite la Predeal.
" 488—489. Brăţări groase pentru antebraţ; partea interioară lată şi oblă; iar cea exterioară connexă, extremităţile încrustate.
" 490—517. Brăţări sau fragmente de brăţări.
" 518—521. Exemplare mai rari, inelare, groase la mijloc şi subţiri spre extremităţi.
" 522—549. Fragmente din brăţări răsucite.
" 550—555. Bucăţi de lanţuri formate din inele.
" 556—558. Ace încovoiate, servind probabil ca undiţe.

No. 559—561. Spirale de fire de aramă, servind ca ornamente sau copci.
„ 562—587. Nasturi cari nu aveau altă destinaţie de cât de a împodobì cingătorile de piele sau îmbrăcămintea. Forma lor obişnuită e rotundă sau conică.
„ 588—655. Bucăţi de bronz (de vase), unele încrustate cu desemnuri geometrice.
„ 656. Ac de înfipt ın păr. Capul acului cu desemnuri geometrice.
„ 657—660. Ace mai mici şi sule.
„ 672. Cimbistră sau cleşte.
„ 673. Cuţitaş.
„ 674—692. Fragmente de diferite obiecte, mai ales brăţări şi cercei.
„ 693. O placă de piatră în care sunt scobite 6 găuri.
„ 694. Probabil un tipar pentru turnat nasturi sau cercei.
„ 695. O ghiulea de bronz.
„ 696—783. Bucăţi de bronz rotunde sau táiate în colţuri. Pe multe din ele se văd urme de lovituri cu dalta, probabil că au servit ca material brut, din care se fabricau obiectele găsite împreună cu aceste bucăţi în groapa dela Ispanlak.

DULAPUL No. III

Conţine obiecte de cult provenite din colecţiunile Generalului Mavros, Graful Rosetti, Boliac, Cogălniceanu şi Procopie Casotti.

Planşeta I. — *Cultul egiptean*

No. 1—26. Idoli egipteni de lut ars, reprezentând pe zeiţa Isis.

Planşeta II.— *Cultul egiptean*

No. 27—28. Două statuete de piatră cu chipul zeiţei Isis.
„ 29. Statueta unei femei de calcar.
„ 30. Scarabeu de calcar cu numele lui Ramses VI.
„ 31. Scarabeu de calcar cu numele „Bes“.
„ 32. Un uleu de calcar.
„ 33. Un instrument de alabastru, pentru aşezat capul, compus din trei bucăţi.
„ 34. Statueta zeiţei Isis cu Horus, de bronz.
„ 35. Statueta lui Ahmes-nefer-sekhet, de smalţ verde, clar.
„ 36. Statueta lui Kha-si-smeht, de smalţ albastru.
„ 37. Statueta lui Osiris, de bronz.
„ 38 Statueta lui Tomu, de bronz.
„ 39. Statueta lui Bast, de bronz.
„ 40. Statueta lui Osiris, de bronz. (No. 29—40 au fost daruite de D-nu Procopie Casotti în anul 1890).
„ 41—42. Statuete de lut ars, văpsite în albastru, reprezentând pe Isis.
„ 43—50. Statuete de teracotă ale zeiţei Isis.
„ 51—57. Statuete de bronz cu chipul zeului Ptah.
„ 58. Camee de bronz reprezentând în alto-relief un zeu egiptean.
„ 59—94. Amulete în chip de idoli mici. No. 68—69, în formă de plăci, cu câte trei zeitaţi. No. 89, 94 şi 96, în chip de pasăre Phoenix.
„ 95. Amulete în chip de sfinx.
„ 97—115. Amulete de forme fantastice.
„ 116—122. Scistre.
„ 123—135. Obiecte de cult.
„ 136—139. Amulette.
„ 140—150. Scarabei (cărăbuşi) de lut şi bronz. Se purtau ca amulete şi se puneau în cosciugul morţilor.
„ 151. O mână (dreapta) mumificată.

Planşeta III. — *Cultul grecesc. Figuri de lut ars*

No. 1, 3, 5 şi 10. Busturi mici ale zeiţei Ceres (Demeter).
„ 2 şi 4. Zeiţa Demeter în picioare, cu hiton doric.
„ 6 şi 8. Aceeaş cu himation.
„ 7, 11, 12, 18 şi 19. Capete mici de lut ale zeiţei Demeter.
„ 9, 13, 14, 16. Demeter stând pe tron.
„ 15. Placă de lut reprezentând în relief, probabil, pe Persefona, ţinând în dreapta o torţă.
„ 20. Zeiţa Demeter stând pe tron şi ţinând în braţe pe copilul Triptolem.

Planşeta IV. — *Figuri de lut. Cultul grec*

No. 21. Cap al zeului Pan.
„ 22—23. Idem mai mici.
„ 24. Zeul Pan stând pe o stâncă şi cântând din naiu.
„ 25. Capul aceluiaş.
„ 26. Figură bărbătească rudimentar lucrată.
„ 27. Pilastru mic având pe capitel reprezentat în relief un cap mic femeesc.
„ 28. Fragment dintr'un cap al zeului Pan.
„ 29. Zeitate femenină (Astartea) îmbrăcată cu himation, cu pântecele foarte desvoltat.
„ 30, 33—34. Fragmente de capete de satiri.
„ 31—32. Plăci pe cari sunt reprezentate în relief capete bărbăteşti, cu gura foarte larg deschisă.
„ 35. Zeul Pan.
„ 36. Figură femeiască, stând pe tron cu mânile în poziţie rugătoare.
„ 37. Idem mai mare.
„ 38. Figură femeească ţinându-şi cu mâna pântecele.
„ 39—48. Capete de diferite zeităţi femenine.
„ 49. Capul Aurorei cu diadema de stele în jurul frunţei.

No. 50 şi 52. Capete de zeităţi femenine.
„ 51. Capul de teracotă roşie al unui zeu. Gura larg deschisă.
„ 54. Medalion representând o zeitate femenină goală stând pe tron.
„ 53. Fragment dintr'o statuetă de teracotă a Afroditei.
„ 55—56. Medalioane de lut cu reprezentaţii ale Afroditei.
„ 57. O placă de teracotă reprezentând în relief un corp gol de bărbat.
„ 58. Un craniu de lut, executat în chip rudimentar.
„ 59. Relief de lut reprezentând pe Venus pudica.
„ 60. Idem, având în dreapta un bărbat rezemat cu cotul stâng pe un ciomag, iar în stânga o figură nedesluşită.
„ 61. Relief reprezentând pe Afrodite.
„ 62. Fragment dintr'o statuetă femenină, în poziţie gânditoare.
„ 63. Un cap de cal.
„ 64—74. Falus. No. 64—65 de teracotă. No. 72 de aur, celelalte de bronz. No. 66—74 au belciuge pentru atârnat.

Planşeta V. — *Cultul preistoric*

No. 75. Idol femenin de lut ars.
„ 76—78. Idoli de teracotă.
„ 79. Trunchiul unui idol al Astarteei.
„ 80. Cap de idol.
„ 81. Capul unui idol animalic. Găsit la Petreşti-40-de Cruci, de D-nu Gr. Tocilescu.
„ 82. Cap de idol foarte rudimentar.
„ 83. Trunchiul unui idol al Astarteei, cu pântecile foarte pronunţat.
„ 84. Mic idol de bronz.
„ 85. Bust de idol.

No. 86. Idol în formă de cal.
„ 87. Ciocan de lut.
„ 88—103. Vase mici de lut, simple sau cu ornamente colorate în negru. No. 89, vas-strecurătoare în formă de buzdugan. No. 94, foarte frumos împodobit cu figuri negre de gâşte. No. 103, vas de teracotă în formă de bust femenin.
„ 104. Topor de piatră cu două tăişuri.
„ 105. Idol de lut în forma unui con de brad.
„ 106. Măsuţă de bronz.
„ 107. Urcioraş cu două găuri şi cu marginea astfel dispusă ca să dea impresia unei bufniţe.
„ 108. Toporaş de piatră.
„ 109. Strachină mică de lut ars.
„ 110—111. Străchini mici de lut nears.
„ 112—116. Fragmente de vase de lut, găurite în formă de strecurătoare.
„ 117. Lingură de piatră.
„ 118. Lingură caracteristică de lut.

Planşeta VI. — *Cultul preistoric*

No. 119—123. Mărgele lunguieţe de lut.
„ 124—128. Mărgele mari rotunde lucrate cu mâna.
„ 129—166. Mărgele mai mici plate şi sferice.
„ 167. Mărgea de piatră în formă de disc.
„ 168—172. Pistolnice de lut.
„ 173—174. Mărgele în formă de disc.
„ 175. Placă mare de lut împodobită cu linii drepte şi cu cruci.
„ 176. Inel de lut.

Planşeta VII. — *Cultul primitiv*

No. 177—195. Idoli de lut, de formă conică.

No. 196. Suport de lut.
„ 197. Strachină de lut, lucrată cu mâna.

DULAPUL No. IV

In acest dulap se găsesc vase şi fragmente de vase preistorice. O parte din ele au fost găsite în Danemarca şi au făcut parte din colecţia Büllner, altele provin din săpăturile D-lui Tocilescu, făcute la cetatea Axiopolis (Hinog de lângă Cernavoda).

Planşeta I

No. 1—13. Vase de lut de diferite forme şi mărimi.

Planşeta II

No. 14—87. Cioburi de vase de lut cu ornamente rudimentare în formă de puncte sau de linii.
„ 89—101. Oale mici de lut, cu sau fără toarte. No. 89 şi 91 au în faţă câte un ornament în chip de ghirlandă. No. 101 străchioară cu desemnuri geometrice.

Planşeta III

No. 102—128. Oale şi străchini lucrate fără roată. No. 121, foarte elegant, cu frumoase ornamente geometrice. Cele mai multe din ele sunt găsite la cetatea Hinog în 1898.

Planşeta IV

No. 129—149. Vase de lut de diferite forme şi mărimi. In mijloc un foarte frumos vas de teracotă smălţuită, găsit la Hinog în 1898.

Planşeta V

No. 150—160. Vase de lut găsite în Danemarca (colecţia Büllner) şi la Hinog.

Partea de jos a dulapului:

Urne funerarii de diferite mărimi. Găsite în Danemarca. Au făcut parte din colecţiunea Büllner.

DULAPUL No. V

Vase romane şi barbare din epoca romană

Rândul 1

No. 1. Urnă de lut cenuşiu, conţinând oase omeneşti, găsite la satul Hunia-Mare, judeţul Dolj. Colecţia Maior Papazolu.
„ 2. Urcior de lut roşcat din colecţia Cogălniceanu.
„ 3 şi 4. Două oale de lut cenuşiu, găsite una la Recica, alta la Dessa, în 1864, de Maior Papazolu.
„ 5. Un capac de lut roşu, de formă primitivă.
„ 6. Oală analoagă cu cea dela No. 3, găsită la Hotărani (Romanaţi).
„ 7. Urnă de pământ cenuşiu. Colecţia Boliac.
„ 8. Capac de lut cenuşiu în forma unui potcapiu.
„ 9, 11 şi 12. Cane de lut cenuşiu din colecţia Boliac; No. 11 găsită la Maglavit.
„ 10. Urcior roman de lut roşu, pentru vin. Colecţia Cogălniceanu.
„ 13. Un pahar primitiv de lut roşu, găsit la cetatea Latinilor de C. Boliac.
„ 14. Ibric de pământ. Col. Boliac.
„ 15, 16 şi 17. Pahar de lut cenuşiu.
„ 18. Un păhărel de lut roşu, găsit la Constanţa de D-nu Gr. G. Tocilescu, anul 1885.
„ 19. O ulcică de băut apă, găsită la Tinos de C. Boliac.

No. 20 şi 26. Două pahare de lut cenuşiu. No. 26 din colecţia Boliac.
„ 21. O strachină de forma obicinuită, fundul îngust.
„ 22, 23, 24, 25, 27 şi 28. Şase străchioare de diferite mărimi şi culori.

Rândul II

No. 29—45. Urcioare de diferite forme şi mărimi. Dintre ele: 32, 33, 42 şi 43 din colecţia Cogălniceanu; 31, 39, 40 şi 45, găsite de D-nu Gr. Tocilescu în Dobrogea; 35 şi 37 găsite de C. Boliac la Celei.

Rândul III

No. 46. O strecurătoare în forma unui ibric, găsită la Piscu-Crasani, de C. Boliac.
„ 47—74. Ulcele şi urcioruşe de diferite mărimi şi culori, dintre cari No. 52, 53, 55 şi 57 sunt găsite de D-nu Gr. Tocilescu la Constanţa; 54 de C. Boliac; 56; 57 colecţiunea Cogălniceanu.

Planşeta III

No. 75—144. Diferite fragmente de vase aşa numite *terra-sigilata*, unele ornate cu figuri lipite, altele cu figuri stampate şi altele făcute prin tipar, imitaţiuni după renumitele vase de lut fabricate în Arezzo. Din acestea, No. 98—112 sunt găsite de D-nu Tocilescu în săpăturile lagărului roman dela Bivolărie (staţiunea Arutella).

Rândul IV

No. 145—153. Nouă străchioare *(patera)* de pământ, colorate.

No. 154—156. Trei lacrimatorii cu mănuşi, din cari primul provine dela C. Boliac.

„ 157—170. Patrusprezece lacrimatorii de pământ colorat felurit. No. 159 şi 161 din colecţiunea Mavros.

Fundul dulapului

No. 171—176. Amfore de pământ. Ele sunt lungueţe, cu fundul rotund sau ascuţit cu două mănuşi, gura larga. Steteau sau rezemate de zid sau împlântate în nisip. Serveau pentru păstıarea vinului. No. 172—175 au fost găsite de D-nu Gr. Tocilescu la Constanţa; No. 176 din colecţia Cogalniceanu.

„ 177. Un vas având pe gât o inscripţie. Găsit de D-nu Tocilescu la Constanţa.

„ 178. O cană de lut pentru apă găsită de D-nu Tocilescu la Constanţa.

„ 178—180. Două urcioare de pământ, unul găsit de D-nu Tocilescu, altul adus din Bulgaria de D-nu Bianu.

„ 181. O oală de formă modernă. Colecţia Boliac.

„ 182—183. Două urne frumoase, din cari prima de plumb, cu un capac tot de plumb; a doua a fost găsită de D-nu Tocilescu la Constanţa.

„ 184. Un capac de oală în forma unei farfurioare, pe fundul căruia se vede o marcă a fabricantului.

„ 185—192. Şapte burlane felurite şi de diferite mărimi, din cari unul găsit de D-nu Gr. Tocilescu la Constanţa în 1885.

„ 193. Un castron de lut roşu, servind pentru spălat.

„ 194. O placă de lut roşu reprezintând în relief o mască femenină.

„ 195 şi 196. Măşti bărbăteşti de lut colorat găsite la Igliţa. (Trœmis).

No. 197—198. Două tipare de lut reprezintând unul pe Venus genetrix, al doilea pe Demeter (Ceres). Obiectele de gips sunt modelele acestor tipare.

„ 199—216. Cărămizi mici, colorate diferit, servind la pardoseală. No. 214, colecţia Boliac.

„ 217. O bucată de mozaic dela ruinele amfiteatrului din Italica (Spania), dăruită de D-nu Maior Mănescu în 1892.

„ 218. O piuliţă de marmoră cu pilug, găsită la Hinog.

DULAPUL No. VI

Ceramica greacă

In acest dulap se află reunite 179 vase, mai toate din colecţiunea Mavros şi cele mai multe fabricate pe teritoriul grecesc, reprezentând dezvoltarea unei industrii care a înflorit din timpurile cele mai vechi (secolul IX—II înainte de Christos). Sunt câteva provenite din Italia de jos. Se obicĭnuia ca vasele să fie îngropate împreună cu armele, hainele şi giuvelele morţilor. Ele aveau forme şi numiri diferite : pithos, cu piciorul ascuţit pentru ca vasul să poată fi înfipt în pământ, servea pentru păstrarea vinului şi untdelemnului, ca şi amphora, care fiind mai mică se depunea şi în morminte. Hydria, cu trei mănuşi, pentru apă ; kratere pentru amestecat vinul cu apă ; cane (oinochœ), de ordinar cu buză în chip de trifoiu, ceşti (kylikes), cupe (kantharoi), pahare mari (skyphoi), lekythoi pentru untdelemnul necesar în palestre şi băi, căci pe atunci nu se cunoştea săpunul.

Pentru acelaş scop serveau şi vase mai mici, de formă bombată sau ca o pungă, ca şi alabastre fără mănuşe şi picior.

In colecţiunea noastră figurează : 67 lekythoi, 5 alabastre, 6 aryballoi, 6 kantharoi, 11 oinochoi, din cari unul Dipylon (secolul IX—VIII înainte de Christos), 18

cane, 20 ceşti, 4 pyxis, 4 capace de pyxis, 11 oale, 4 amfore, 6 pahare, 2 cupe, 1 lampă, 5 prochoe, 7 caştroane şi străchini, etc. Multe din ele sunt decorate cu diferite reprezentaţiuni mythologice [1].

No. 1. Lekythos, c. n. (attic?).
„ 2. „ c. n.
„ 3. „ f. a., un mormânt. Secolul V—IV a. Chr.
„ 4. „ c. n. grosolan.
„ 5. „ f. a. obicinuit (fără toartă).
„ 6. „ c. n., Triton stând pe hippocampi. Patru delfini.
„ 7. Lekythos c. n. Palmette.
„ 8. „ necolorat.
„ 9. „ c. n. Meandre.
„ 10. „ c. n. Un bărbat şi o femee îmbrăţişindu-se, între palmette (fără toartă).
„ 11. Lekythos c. n. Quadrigiu şi Athene (fără toartă).
„ 12. „ figură roşie. Femee stând jos cu oglindă, secolul V (?) înainte de Christos.
„ 13. Lekythos c. n. Palmette.
„ 14. „ c. n. Quadrigiu şi Athene.
„ 15. „ c. n. Palmette.
„ 16. „ Quadrigiu, patru figuri.
„ 17. „ f. a. Mormânt (foarte spălăcit).
„ 18. „ c. n. Quadrigiu.
„ 19. „ c. n. Coarde de ederă.
„ 20. „ c. r. Figură cu mantie (femee).
„ 21. „ f. a. Palmette negre.
„ 22. „ c. n. Coarde de ederă.
„ 23. „ c. n. Spălăcit.
„ 24. „ c. n. Cracă de ederă (fără buză şi toartă).
„ 25. „ c. n. Palmette.

---

[1]) In descripţiunea de mai jos ne servim de următoarele abreviaţiuni: *c. n.* = coloare neagră; *f. a.* = fond alb; *c. r.* = coloare roşie.

No. 26. Lekythos c. n. Coarde de ederă (fără buză și toartă).
„ 27. Lekythos c. n. Frunze și cercuri punctate.
„ 28. „ c. n. Quadrigiu.
„ 29. „ c. n. Palmette.
„ 30. „ c. n. „
„ 31. „ c. n. „ (fără toartă.
„ 32. „ c. n. „
„ 33. „ c. n. „
„ 34. „ c. n. „.
„ 35. „ c. n. „
„ 36. „ c. n. „
„ 37. „ c. n. „ culcate.
„ 38. „ c. n. „
„ 39. „ c. n. „
„ 40. „ c. n. „ (fără toarte).
„ 41. „ c. n. „
„ 42. „ c. n. „
„ 43. „ fără figură (fără buză).
„ 44. „ c. n. Palmette.
„ 45. „ c. n. Sisyphos-și două figuri (superficial); fără toarte.
„ 46. Lekythos c. n. Palmette.
„ 47. Alabastron cu ornament cu solzi.
„ 48. „ alb, fără buză.
„ 49. „ c. n. ornament de rețea.
„ 50. Aryballos bombat c. n. Palmette.
„ 51. „ „ corinthic, cu frisă de animale (fără toartă).
„ 52. Aryballos bombat, corinthic, c. n. Patru bărbați stând pe vine.
„ 53. Aryballos bombat, c. n., spălăcit.
„ 54. „ „ c. n., „
„ 55. „ „ c. n., „
„ 56. Cană mică cu cioc lung.
„ 57. „ „ „ „ „

No. 58. Cană mică cu cioc lung.
„ 59. Ceaşcă, secolul V (?) înainte de Christos. Inauntru şi pe dinafară lustruit negru.
„ 60. Capac mic de vas (necolorat).
„ 61. Ceaşcă mică, circa secolul V înainte de Christos.
„ 62. „ „ „ „ „ „ „ „
„ 63. „ „ „ „ „ „ „ „
„ 64. Ceaşcă lustruita negru peste tot.
„ 65. Capacul unei pyxis, figuri roşii: două capete de femei cu bonnet; între ele palmette.
„ 66. Capac mic ca No. 60.
„ 67. Ceşcuţă mică, lustruită peste tot negru.
„ 68. Ceaşcă fără toartă, înăuntru cu totul negru; în afară linii de culoarea lutului.
„ 69. Oală cu desemn geometric, adâncă, cu două toarte, linii şi ornamente de meandre. Attic? Cam secolul VIII înainte de Christos.
„ 70. Oala cu desemn geometric, cu două toarte, fără picior. Linii, puncte şi frunze drepte. De sigur beotică; cam secolul VIII înainte de Christos.
„ 71. Oală cu deşemn geometric, cu două tórte, fără picior, ornat cu losange şi linii. Nu este attică; cam secolul VIII înainte de Christos.
„ 72—73. Două cane mici de băut, identice, cu toarte orizontale, c. r., de fiecare parte o bufniţă între ramuri de laur. Attice, secolul V înainte de Christos.
„ 74. Amphoră mică cu gât lung, fără picior şi cu toarte lipite. Nu e attică.
„ 75, 76, 77. Ceaşcă foarte mică cu două toarte în formă de ureche, culoarea lutului, nu e attică. (Secolul VI înainte de Christos).
„ 78. Strachină mică, lustruită negru.
„ 79. Ceaşcă mică grosolană, fără toartă, c. n.
„ 80. Capacul unei pyxis, culoarea lutului.
„ 81. Capacul unei pyxis, negru.

No. 82. Mică ceaşcă, adâncă, fără toartă, lustruită înlăuntru şi în afară; pe fund un cerc negru şi două puncte.

„ 83. Mică ceaşcă adâncă cu două toarte orizontale, la căpătâiu întoarse. Negru, afară pe margini o gravură uşoară.

„ 84. Ceaşcă oablă cu două toarte de ureche, fără picior. Pe din năuntru negru; afară pe fund frunză în formă de cruce; pe pântece frunze izolate drepte. Beotică c. secolul VII înainte de Christos.

„ 85. Cană de băut cu toarte orizontale. Inăuntru negru; în afara jos liniuţe jur împrejur.

„ 86. Cană de băut ca No. 85, cu totul negru.

„ 87. Cană de băut ca No. 85; toarta este puţin curbată; lustrul ars roşu.

„ 88. Ceaşcă de băut, identică cu precedentele, afară dela toartă la toartă un ornament superficial.

„ 89. Cutie mică. Cu totul neagră.

„ 90. Ceaşcă de băut, identică cu No. 88.

„ 91. Mic kantharos, culoare ca lutul. (Secolul V înainte de Christos).

„ 92. Kantharos, negru. Lustrul în parte ars.

„ 93. Capacul unei pyxis.

„ 94. Pahar mic cu toartă dublă, in typul ca No. 85, etc.

„ 95, 96, 97. Strachină mică neagră.

„ 98. Pahar cu toartă dublă, negru.

„ 99. Cănuţă cu toartă dublă. Ornament geometric; attic? (c. secolul VII înainte de Christos).

„ 100. Khantaros, negru de tot. (Secolul V, înainte de Christos).

„ 101. Ceaşcă mică adâncă fară toartă, negru.

„ 102. Blid adânc cu toartă dublă; ornament de foi; nu e attic.

„ 103. Cupă adâncă cu două toarte fără picior; nu e attică (c. secolul VI înainte de Christos).

No. 104. Pyxis cylindrică, cu capac; sus în c. n. o lebădă; în jurul pântecelor palmette. (Secolul VI înainte de Christos).

„ 105. Pahar cu toartă dublă; negru; în afară ornamente de foi cu văpsea albă. Italia-de-Jos. (Secolul III înainte de Christos).

„ 106. Alabastron pântecos; cu ornament liniar.

„ 107. Kantharos de forma barochă; Italia-de-Jos.

„ 108. Kantharos, greoiu, negru. Italia-de-Jos.

„ 109. Alabastron pântecos, fără toartă, negru, sus ornamentat de palmette jur împrejur, făcut cu culoare albă.

„ 110. Alabastron (gura şi toarta lipsesc), negru. Italia-de-Jos.

„ 111. Lampă cu vârful spart, ca şi toarta. Sus de amândouă părţile în c. n. câte o lebădă.

„ 112. Ceaşcă fără toartă, neagră de tot.

„ 113. Strachină mică.

„ 114. Cănuţă cu gura în forma frunzei de losange, fără toartă. Italia-de-Jos. (Secolul III înainte de Christos).

„ 115. Ooală adâncă cu toartă dublă, în parte lustruită, de amândouă părţile la pântece câte o lebădă. Stil geometric, Dipylon (c. secolul VIII).

„ 116. Cupă frumoasă, adâncă, cu două toarte, cu picior înalt. Figura dinăuntru: un cerb care sare, reprezentat într'un cerc format din puncte negre şi roşii. Afară la marginea gurei: pe de o parte Kentauri, galopând spre dreapta; de altă parte Herackles, gol, bărbos, alergând după Kentaur cu măciuca şi cu himationul ţinut înainte. De desubt de fie ce parte: Χαῖρε καὶ πιεὰ (εἰ ?).

Jos gravat pe suprafaţa piciorului NIKA ΗΡΑΣ. (Secolul VI înainte de Christos.

„ 117. Castron cu o singură toartă cu buza întoarsă orizontal înăuntru; împrejurul buzei e zugră-

vită.o ramură de laur. Italia-de-Jos. (Secolul III înainte de Christos).

No. 118. Capac mic.

„ 119. Pyxis cu capac (vârful spart), negru.

„ 120. Ceaşcă adâncă, negru.

„ 121. Cană cu gură largă la margine şi cu toartă verticală. Sus relief oblic: sgripţor atacând o căprioară. Fundul e găurit, Italia. (Secolul III înainte de Christos).

„ 122. Kantharoŝ, negru. (Secolul III înainte de Christos).

„ 123. Fragmentul unei amfore cu figuri roşii; lucrare fină. (Secolul V înainte de Christos). Tânăr cântând cu lyra dinaintea unui templu doric, în care este atârnată o iconiţă votivă.

„ 124. Pyxis cu capac; negru.

„ 125. Oală, stil geometric, beoţian (c. secolul VII, înainte de Christos).

„ 126. Castron cu toartă dublă, cu ornamente negre. Italia. (Secolul III înainte de Christos ?).

„ 127. Prochoe rodiană.

„ 128. Amphoră. (Secolul III—II înainte de Christos). Italia-de-Jos.

„ 129. Amphoră. (Secolul III înainte de Christos). Italia-de-Jos.

„ 130. Amphoră à colonette. (Secolul IV înainte de Christos). Italia-de-Jos; la figuri câteva detalii aurite.

„ 131. Urcior frumos cu toartă dublă, stil geometric. Dipylon, (c. secolul IX—VIII înainte de Christos).

„ 132. Pyxis de stil frumos cu capac, figuri roşii. (Secolul V—IV înainte de Christos). Reprezentaţie ce merge jur împrejur: femei ocupate cu toaleta şi cu Eroţi.

„ 133. Lekythos bombat, negru.

No. 134. Lekythos bombat, c. n. superficial, Italia-de-Jos.
„ 135. „ „ „ „
„ 136. „ „ „ „
„ 137. „ „ „ „
„ 138. „ „ „ Nike făcând libaţiune.
„ 139. „ „ „ Palmette.
„ 140. „ „ „ Fete cu cutii de toaletă.
„ 141. „ „ „ Fete alergând (toarta lipseşte. (Secolul IV înainte de Christos).
„ 142. Lekythos, bombat, c. n. Tânăr în repaos. (Secolul IV—III înainte de Christos).
„ 143. Lekythos; autentic ?
„ 144. „ globat c. n. Sfinx. (Secolul IV înainte de Christos).
„ 145. Lekythos globat, c. n. Cap de femee cu bonet.
„ 146. „ „ „ Fără figuri.
„ 147. „ „ „ Palmette.
„ 148. „ „ „ Cap femeesc.
„ 149. „ „ „ Bandă de meandre (gura lipseşte).
„ 150. Lekythos globat c. n. Delfin.
„ 151. „ mic, c. n. Sgripţor. (Secolul IV înainte de Christos).
„ 152. Lekythos mic. c. n. Cap femeesc.
„ 153. „ globat, negru. (Italia-de-Jos ?).
„ 154. Oinochoe cu gura în forma frunzei de losange, c. n. Băiat cu trochos. (Secolul IV înainte de Christos).
„ 155. Oinochoe ca No. 154. Băiat alergând spre masă. (Secolul IV înainte de Christos).
„ 156. Prochoe, ornament în bande.
„ 157. Cănuţă, c. n. Tânăr gol între 4 figuri cu mantie, superficial. (Secolul V înainte de Christos).
„ 158. Prochoe mic, grosolan.
„ 159. „ negru. Italia-de-Jos.
„ 160. Cănuţă, c. n. Cap cu plete.

No. 161. Ulcică cu o singură toartă, negru.
„ 162. „ „ „ „
„ 163. „ „ „ „
„ 164. „ „ „ „
„ 165. „ „ „ cu toartă ridicată, jumătatea de jos a pântecelui nelustruită.
„ 166. Ulcică cu două toarte, cu cercuri, rău lustruită.
„ 167. Prochoe cu gura în forma frunzei de losange şi pântecele cu cercuri, negru. Italia-de-Jos. (Secolul IV—III înainte de Christos).
„ 168. Cană mică cu o singură toartă, rău lustruită.
„ 169. „ „ „ „
„ 170. Urcior cu două toarte, fără lustru. Italia.
„ 171. Castron cu o singură toartă, rău lustruită. Italia.
„ 172. Cănuţă mică, fără lustru.
„ 173. „ „ cu toartă ridicată, fără lustru.
„ 174. „ „ „ „
„ 175. Pahar frumos cu o singură toartă, geometric. Dipylon. (Secolul IX—VIII înainte de Christos).
„ 176. Pahar cu două toarte; figuri roşii. Tânăr cu o cutiuţă şi toiag. Figura cu mantie. (Secolul IV—III înainte de Christos). Italia-de-Jos.
„ 177. Pahar cu două toarte, negru. (Secolul IV—III înainte de Christos). Italia-de-Jos.
„ 178. Oinochoe frumos, geometric. Dipylon. (Secolul IX—VIII înainte de Christos).
„ 179. Oinochoe, geometric. Attic ?

DULAPUL VII

Planşeta I. — *Figuri de bronz, reprezintând diferite divinităţi*

No. 1—4. Statuete ale lui Hercule în diferite poziţii.
„ 5. O victorie cu coif pe cap.

No. 6—7. Bacchus, tipul tânăr.
» 8. Statuetă masivă, primitiv executată, reprezintând o figură cu mânile ridicate.
» 9. Apollo având la spate o tolbă, rezemat de un stâlp pe care este încolăcit un şarpe. Constanţa.
» 10. Statuetă a zeului Pan.
» 11. Statuetă a unui personagiu în poziţiune de alocuţiune, gesticulând cu mânile.
» 12. Statuetă masivă, reprezintând un tânăr cu falus în mână.
» 13. Statuetă masivă a unei femei, ţinând un copil mic în braţe.
» 14. Statueta unui Silen.
» 15—16. Vestale.
» 17. Mercur.
» 18. O femee cu un măr în mâna dreaptă.
» 19. Mercur.
» 20—22. Statuete masive, reprezintând pe Mercur.
» 23. Capul zeului Mercur.
» 24. Statuetă mică, reprezintând un copil desbrăcat cu o cupă de băut în mână.
» 25. Grupă de bronz, reprezintând pe Venus intrând în baie, un amoraş şi un copil.
» 26—27. Mercur.
» 28—31. Statuete de bronz, reprezintând diferite figuri în diferite poziţii.
» 32. Afrodite scoţându-şi un spin din piciorul stâng.
» 33. Vestală.
» 34. Zeiţa Fortuna cu cornul abundanţei.
» 35. Statuetă fantastică a unei femei ce se ridică dintr'un vas şi se ţine cu amândouă mânile de marginea vasului.
» 36—37. Eroţi sau amoraşi.
» 38. Fragment de breloc cu o tortiţă, reprezintând o femee ce ţine mânile la cap.

No. 39. Gladiator.
„ 40. Venus dând lui Eros un măr.
„ 41. Eros.
„ 42. Un acrobat, figurină ce servea ca suport unui vas mic.
„ 43. Venus cu un măr în mână.
„ 44. Tânăr desbrăcat şi cu mânile ridicate.
„ 45—46. Venus.
„ 47. Un mic Eros.
„ 48. Statueta unui egiptean.
„ 49—50. Bacchus.
„ 51. Bustul lui Jupiter.
„ 52—57. Busturi şi capete de tineri şi de femei.
„ 58. Venus.
„ 59. Cap rupt dela vreo statuetă.

Plaşeta II.— *Figuri de bronz, reprezintând animale, măsci, fibule şi cătărămi*

No. 60. Vultur stând pe o ramură.
„ 61—65. Statuete de animale: un taur, o căprioară, un porc, iarăşi un taur, un berbec.
„ 66—72. Animale: ţap, porc, cal, bou, câne mic, cal cu călăreţ.
„ 73—76. Patru statuete, reprezintând pe Bucefal (calul lui Alexandru Macedon) cu cornul în frunte.
„ 77—78. Doi delfini înotând.
„ 79—84. Figuri de paseri şi de animale.
„ 85—87. Statuete şi fragmente, reprezintând două aquile şi un cocoş.
„ 88. O amforă mică de plumb cu inscripţia: ONHCIMO.
„ 89—91. Statuete de paseri, din cari o statuetă este de lut galben.
„ 92. Mască de bronz, reprezintând o figură feme-

iască de caracter grec; a fost depusă pe obrazul unui mort. Hârşova. Lucrare deosebită.

No. 93—94. Măsci mici.
„ 95. Capul unui Bacchus tânăr.
„ 96—123. Două zeci şi opt de fibule (agrafe) de deosebite tipuri şi mărimi. Ele serveau pentru a prinde mantalele sau alte haine largi, ca nasturii şi copcile de astăzi.
„ 124—125. Capul unei fibule şi o frumoasă fibulă cu capul bogat împodobit.
„ 126—140. Diferite catarămĭ şi belciuge.
„ 141—144. Fragmente din plăci de plumb cu un ornament gravat.
„ 145. Placă de bronz în formă de semilună.
„ 146—162. Butoni, verigi şi nasturi dela hamuri şi curele.
„ 163—167. Strigilis, un instrument cu care se curăţă corpul uns cu felurite uleiuri odorante. No. 163 găsit la Reşca.
„ 168. O marcă romană reprezintând pe zeiţa Fortuna.
„ 169—175. Fragmente de oglinzi metalice, unele găsite la Reşca.
„ 176. Pumnal mic de bronz.
„ 178. Fragment de mâner terminat cu un cap de şarpe.
„ 179. Un fragment pe care se vede în relief un sfinx aripat cu cap de vultur.
„ 180—183. Clopote şi fragmente de clopote.
„ 184. Un cui de aramă.
„ 185—187. Fragmente de vase.

Planşeta III.— *Chei, lacăte, ace de păr, linguriţe, etc.*

No. 188—190. Trei chei de lacăt.
„ 190—193. Chei inelare.

No. 194—195. Chei de fer şi un lacăt.
„ 196—219. Chei inelare de diferite forme.
„ 220—221. Lămpi sau candele cu un singur fitil.
„ 222. Candelă în forma unui melc.
„ 223. Un cub numit tessera, de piatră.
„ 224—228. Inele de bronz.
„ 229. Ac de os pentru prins părul.
„ 230—235. Ace de os pentru prins părul.
„ 236—240. Linguri mici din diferite materiale.
„ 241. Un instrument chirurgical, foarte bine conservat.
„ 242—253. Instrumente de scris, de os.
„ 254—257. Stiluri (condee de scris pe ceară) de bronz simple sau împodobite cu desemnuri.
„ 258, 258^{a} ; 258^{b}. Diplome militare, tabulae honestae missionis, de bronz. 258. Diploma împăratului Traian, anul 99 după Christos, găsită la Oltina, judeţul Constanţa. — 258^{a}. Diploma aceluiaşi împărat (fragment) găsită la cetatea Adamklisi (înainte de a. 114 d. Chr.).—258^{b}. Diploma împăratului Hadrian (fragment) pentru flotta dela Micenum, (a. 134 d. Chr.), găsită la Varna.
„ 259—272. Sticle de parfum. Cele mai multe găsite la Constanţa.

Planşeta IV. — *Sticle de parfum*

No. 273—282. Sticle de parfum.
„ 283. Fragment dintr'un bastonaş de sticlă pentru mestecarea parfumului.
„ 284. O sticluţă portativă de tip grec, numită alabaster.
„ 285—286. Două sticle verzi de parfum de formă egală.
„ 287—299. Sticle şi fragmente de sticle de parfum.
„ 300—304. Fragmente de sticle colorate.

No. 305—307. Sticluţe de parfum.
„ 308. Pahar de sticlă fără picior.
„ 309—314. Sticle de parfum şi păhărele.
„ 315. Pahar de sticlă verde în formă de ceaşcă.
„ 316. Fragment din fundul unui pahar.
„ 317—319. Sticle de parfum.

Planşetele V, VI, VII şi VIII

No. 320—435. Candele sau lampioane de forma opaiţelor noastre, făcute din lut sau din metal. Se numeau : monolichnis (cu o lumină), bilicnis (cu două lumini), trilichnis, polilichnis, după numărul găurilor pentru fitil. Ele se aşezau pe un piedestal. Se umpleau cu substanţe grase, de obiceiu untdelemn. Multe din ele au reprezintate în relief felurite scene, unele chiar din cele mai intime din viaţa conjugală.

DULAPUL VIII

In luna Maiu 1890, direcţiunea Muzeului naţional de antichităţi, făcând săpături la Constanţa, a dat peste o necropolă întinsă a fostului oraş Tomis. In timp de şase săptămâni s'au desgropat 85 morminte. Lucrurile găsite in ele sunt expuse in acest dulap.

Planşeta I. — *Cranii şi membre*

No. 1. Un craniu de proporţiuni regulate găsit la adâncime de trei metri.
„ 2—3. Un femur şi un os tibia.
„ 4—6. Două braţe şi un antebraţ.
„ 7—9. Trei oase femur.
„ 10—14. Trei braţe, un tibia şi un femur.
„ 15. Fragment dintr'un maxilar superior.

Planşeta III. — *Cranii*

No. 16—17. Două cranii rotunde brachicefale.
» 18. Fragmente lipite dintr'un cap monstruos neregulat.
» 19. Un craniu de formă neregulată, având o gaură făcută de o săgeată. Vârful săgeţei s'a găsit în ţeastă.
» 20—21. Două cranii. Unul primitiv şi celălalt neregulat.
Unul din aceste cranii (No. 21), ţinea între dinţi câteva monede de bronz. Era obiceiul la cei vechi de a se pune în gura mortului bani mărunţi, ca acesta să aibă cu ce plăti luntraşului care-l va trece pe lumea cealaltă. Obiceiul este şi astăzi răspândit la Români.

Planşeta III. — *Vase de lut*

No. 22. Un pahar de lut văpsit. Găsit la capul unui cadavru.
» 23. Un vas colorat, de forma unei cane.
» 24. Un urcior roşu de lut.
» 25—27. Trei pahare frumoase văpsite în felurite moduri şi bine conservate.
» 28. Un vas de formă osebită.
» 29. Un ulcior de lut văpsit negru, cu gura spartă.
» 30. Un ulcior roşu de lut, ornat cu dungi.

Planşeta IV. — *Giuvele*

No. 31. Un carton, care cuprinde următoarele : 1—2) două brăţări de aramă găsite pe braţele unei femei ; 3—4) fragmente de brăţări de fier şi de aramă ; 5) un cercel de argint găsit lângă cadavrul unei femei ; 6—7) două inele de

bronz; 8—11) o verigă ca inel, un inel de bronz şi două cuie mici.

No. 32. Un lănţişor de gât, găsit într'un mormânt în care erau îngropaţi doi tineri.

„ 33—35. Lănţişoare formate din mărgele colorate, având la mijloc brelocuri.

„ 36. Carton pe care sunt înşirate: un lanţ de aur, o placă ovală de aur, cu marginele ferecate, o pereche cercei de aur şi un ineluş de sârmă de aur.

„ 37. Un priap mic de fildeş, ce ar fi servit drept breloc la o salbă.

„ 38. Douăzeci şi trei mărgele dintr'un lănţişor.

„ 39. Nouă bucăţi dintr'un lanţ de gât, unele de aur, altele de chihlibar.

„ 40. Un lănţişor de mărgele de sticlă.

„ 41—42. Un stil de sticlă şi un lanţ de gât din 39 mărgele.

„ 43—45. Mărgele de lut.

„ 46. Un carton pe care se găsesc: două bucăţi de substanţă galbenă, găsite într'un cub de sticlă şi patru bucăţi de pucioasă.

„ 47. Carton pe care se găsesc trei ace, din cari două au servit de stilus.

„ 48. Cinci sticluţe: în prima e un praf roşcat, care servea pentru văpsirea feţei, în celelalte pudră.

„ 49. Carton pe care se află: o bucată de plumb găsită în gura unui cadavru şi o placă îndoită de plumb.

„ 50. Carton pe care se găsesc diferite mărgele de lut şi de pastă.

„ 51. O brăţară sucită în spirală (armilla) pentru bărbaţi.

„ 52. Carton: o cataramă de fer, capul unui obiect de fildeş, un nasture de lut negru, un os de deget cu un inel turtit.

No. 53. O bucată de asfalt negru, amestecată cu nisip.
„ 54. Piroane de fier pentru coşciug.
„ 55. O lacrimatoare de sticlă găsită la ochii unui cadavru de femee.
„ 56. Lacrimatoare de sticlă.
„ 57—61. Cinci sticle de parfum aflate la câte un cadavru.
„ 62. Carton: o lacrimatoare găsită la ochii unei fete.
„ 63—66. Sticluţe de parfum găsite la capete de copii.

Planşeta V

No. 67—74. Opt sticle de parfum de felurite forme, aflate în coşciuge.
„ 75. Jumătatea unei tăviţe de sticlă ornată cu dungi regulate.
„ 76—79. Două urcioare şi două urcioruşe cenuşii de lut.
„ 80. O lacrimatoare de lut.

Planşeta VI. — *Candele, vase, cioburi*

No. 81—82. Urcior de lut roşu pentru ulei şi un urcioraş.
„ 83—84. Ulcele (guttus) de parfum.
„ 85. O tavă mică de lut.
„ 85 bis. Un borcănaş de lut.
„ 86—89. Trei lampioane de lut frumoase şi o candelă ce are pe ea un bust de soldat cu coif grecesc.
„ 90. Un altăraş de marmoră.
„ 91. Un con mic de lut.
„ 92—93. Lampioane de lut.
„ 94—98. Candele de tip grec.
„ 99. Patrusprezece monede găsite în morminte.

No. 100. O cană de lut roşu.
» 101. Capacul unui vas cu o placă.
» 102—111. Cioburi împodobite cu dungi.

Planşeta VII

No. 112. Un vas fragmentat (amforă) de vin sau uleiu.
» 113—115. Amfore şi cane.
» 116. Urcioraş de pământ roşu.
» 117—120. Ulcele văpsite felurit.
» 121. O tăviţă de lut.
» 122—123. Două strachine de lut.
» 124—126. Trei candele mici.
» 127—130. Patru lampioane.
» 131—135. Pietre rotunde simple şi străpunse la mijloc.
» 136. Un cap de vas rotund.
» 137. Un vas de lut cu două urechi, spart puţin la gât.
» 138. O cărămidă cu reliefuri.
» 139. O toartă de vas.

DULAPUL No. IX

In acest dulap este expusă o colecţiune de obiecte de fier, cele mai multe arme şi unelte casnice, găsite prin diferite localităţi ale ţărei.

Planşeta I. — *Arme*

No. 1. O mănuşe de fier.
» 2. O spadă cu două tăişuri, având pe fier o gravură aurită. Dorohoiu.
» 3. O spadă analogă cu No. 2.
» 4—5. Buzdugane de fier cu mânere de lemn.
» 6—7. Măciuci de buzdugane de fier.

No. 8—9. Măciuci de buzdugane de bronz, ţintuite.
" 10—11. Pinteni cu câte o rotiţă în formă de stea cu şase colţuri.

Planşeta II. — *Vârfuri de săgeţi*

No. 12—37. Vârfuri de săgeţi cu dinţi în formă de undiţă, fierul lat cu două tăişuri.
" 38—88. Vârfuri de săgeţi cu fierul lat şi cu vârful ascuţit, cu două tăişuri.
" 89. Vârf de săgeată cu fierul triunghiular, având un cui pentru fixat.
" 90—91. Săgeţi mici.
" 92—95. Săgeţi cu fierul triunghiular.

Planşeta III. — *Săgeţi, suliţe, coifuri*

No. 96—116. Vârfuri de săgeţi cu vârful bont.
" 117. Fierul unei lănci cu vârful ascuţit.
" 118—119. Două fiare de lănci. Prima e găsită la Sinaia în 1890. A doua are o marcă săpată şi umplută cu aur.
" 120—121. Fiare de lănci.
" 122—124. Fiare de lănci de fier şi o suliţă îngustă.
" 125. Vârf de suliţă găsit la Bivolari. (Moldova).
" 126—131. Vârfuri de lănci.
" 132. Vârf de suliţă cu fierul oblu.
" 133—136. Fragmente de suliţe.
" 137—138. Vârfuri de coifuri.
" 139—141. Spini spanioli.
" 142. Un fier de sabie curbă, cu muchea groasă.

Planşeta IV. — *Săbii, pinteni*

No. 143. Fragment din vârful unei săbii curbe.
" 144. Cartuşe romană.

No. 145. Ciocan de războiu cu vârful ascuţit şi încovoiat.
„ 146. Ciocan cu două tăişuri.
„ 147. Buzdugan de bronz cu patru cuie mari şi opt mici.
„ 148—149. Doi pinteni.
„ 150—155. Trei pinteni şi trei duriţe în formă de stea.
„ 156—157. Două belciuge de fier dela cureaua unei săbii.
„ 158—159. Fragmentul unei închieturi de sabie şi o sabie cu două tăişuri ruptă în bucăţi.
„ 160. Trei catarămi de aur masiv, fragment dintr'un colan de aur; patru fragmente de aur, toate găsite de D-nu Tocilescu într'o movilă de lângă Buzău.
„ 161. Trei bucăţi dintr'o cămaşe de zale, găsită de D-nu Tocilescu, împreună cu sabia dela No. 162 şi cu resturile unui om şi ale unui cal cu hamutul şi zaua lui într'o movilă din dreptul podului Câlnăului de lângă Buzău.
„ 162. O sabie dreaptă de cavaler.
„ 163. O spadă dreaptă a unui călău din secolul 17, găsită la Alba-Iulia.
„ 164. O sabie cu teacă de fier ruptă.
„ 165. O spadă îngustă, subţire cu două tăişuri.

Planşeta V. — *Zăbale, brice şi cuţite*

No. 166. O scară de fier pentru şea.
„ 167. O marcă de înfierat caii cu literile Æ şi M, găsită la Celei.
„ 168—171. Zăbale pentru frâu.
„ 172—173. Potcoave.
„ 174—185. Diferite obiecte (catarămi, belciuge, cârlige).
„ 186—188. Brice.
„ 189—202. Cuţite, cuţitaşe, o foarfecă.

Planşeta VI. — *Instrumente de gospodărie*

No. 207—209. Fiare de plug (vomer) şi un satâr cu tăişul lat.
„ 210—213. Un târnăcop, o sapă primitivă găsită la Răcari şi două securi mari.
„ 214. Secure cu tăişul încovoiat.
„ 215—216. Dalte de fier.
„ 217. Târnăcop.
„ 218. Plug de fier (vomer), găsit la Constanţa în 1890.
„ 219—221. Două ghiulele de tun şi un pistol cu cremene.
„ 222—223. Un amnar în formă de peşte şi un obuz cilindric.
„ 224. Un tun foarte ruginit.
„ 225—226. O ghiulea de tun şi un lacăt de fier cu cheie.
„ 227. O săgeată modernă cu patru cârlige găsită legată de piciorul unei berzi şi dăruită de D-nu Şerban Zianu.

DULAPUL X

Staţiunea preistorică Cucuteni

La 14 Martie 1890 direcţiunea Muzăului naţional de antichităţi a dobândit pentru suma de 2.500 lei, colecţia de obiecte preistorice dela Cucuteni, (nu de parte de Iaşi), formată de regretatul N. Beldiceanu.

Planşeta I. — *Vase de lut*

No. 1. Vas mare împodobit cu figuri geometrice de culoare închisă.
„ 2—7. Şase vase de cult (afumatorii) ornate cu spirale de coloare închisă sau roşie.
„ 8—11. Patru vase de formă conică bursiformă felurit colorate.

Planşeta II. — *Vase*

No. 12—16. Cinci vase de mărimi felurite, de formă conică, pântecoasă, unele amintind forma celor slave, iar altele a celor germane.
" 17. Un tipar de lut.
" 18—19. Două vase simbolice, unul în formă de păhăruţ, iar celălalt ca o oală.

Planşeta III. — *Cioburi şi vase*

No. 20—34. Vase felurite, ornate cu dungi longitudinale.
" 35—65. Cioburi de vase ornate cu colori şi cu sgârâieturi făcute pe lutul moale.

Planşeta IV. — *Idoli*

No. 66—97. Idolì în caracterul celor din Troia şi Tyrint, foarte rudimentar lucraţi şi în unele părţi având ornamente.
" 98—107. Carusele (pristene) rotunde, în formă de con sau semi-con găurite la mijloc.
" 108—114. Idoli animalici : tauri, vacă, oaie, capră iepure, câine.
" 80. Un fragment de idol al Astarteii cypriote.

Planşeta V. — *Instrumente*

No. 115—142.—Cuţite de silex felurit colorate cu trei feţe şi două tăişuri; aşchii de cremene.
" 143—158. Instrumente de piatră (dălţi, topoare de piatră, silex gresie şi profir, tuf şi celte).
" 159—160. Două ciocane de corn de cerb.
" 161—167. Şapte coarne de cerb ascuţite şi patru coarne de cerb teşite şi bine lustruite.
" 168. O brăţară de argint lucrată rudimentar în formă de torsadă.

No. 169. O sulă de aramă cu patru muchii.
„ 170. O brăţară de bronz ornată cu trei şerpişori în relief.
„ 171. O verigă de fier ruginită.

Panşeta VI

No. 172—184. Cornuri de lut, la vârf cu gaură transversală, iar în creştet unele au depresiunea pronunţată.

Planşeta VII

No. 185. Un vas de pământ smălţuit, de coloare cafenie-deschisă, cu o gură largă, fără gât.
„ 186—197. Globule sau greutăţi de piatră, unele vopsite, de felurite forme şi mărimi.
„ 192. Un vas de lut vopsit, cu gâtul larg şi cu buza resfântă.

DULAPUL No. XI

Despărţirea I

Obiecte din timpul Renaşterei şi reproducţiuni. Mai toate din colecţia Generalului Mavros.

Planşeta I. — *Obiecte de bronz*

No. 1. Statuetă de bronz reprezentând pe zeul Vulcan.
„ 2. Statueta unui luptător cu piciorul stâng repauzând pe un coif.
„ 3. Un satir de bronz ciocnind din talere şi apăsând cu piciorul drept pe o pocnitoare.
„ 4. Atlas ţinând globul pământesc pe umeri.
„ 5. Un taur de bronz.
„ 6. Amazoană purtând pe cap un coif cu sfinx.
„ 7. Cap bărbos al unui atlet.

Planşeta II. — *Bronzuri*

No. 8. Un copil cântând după notele ce ţine în mâna dreaptă, iar în cea stângă are un instrument fragmentat.
„ 9. O femee stând pe o stâncă, cu picioarele pe un leu, de sigur Cybele.
„ 10. O fată şezând jos.
„ 11 şi 14. Doi lei.
„ 12. Un cap de sgripţor.
„ 13 şi 16. Două călimări.
„ 15. Un leu mic ce a servit ca suport.
„ 17. O candelă făcută în capul unui demon cu coarne, ca suport o ghiară de vultur.

Planşeta III. — *Bronzuri*

No. 18. Basorelief reprezentând un tânăr gol, ţinând în mâna stângă un sul, în dreapta un instrument muzical, la piciore un câine.
„ 19. Fragment de relief reprezentând o biserică.
„ 20. Un bazorelief reprezentând un bărbat ce tinde un măr femeei care se află în faţa lui. Ambii în costume bizantine.
„ 21. Un craniu de om.
„ 22. Un tânăr gol, ţinând câte un băţ în fiecare mână.
„ 23. Hercule (copil) luptându-se cu doi şerpi.
„ 24. Un cap de leu (mic relief).
„ 25. Un luptător cu lancea în poziţie de atac.
„ 26. Un ornament lucrat cu herăstrăul.
„ 27. Un belciug.
„ 28. Un leu îngenunchind un cal.
„ 30. Un capac de bronz având în relief un cap de Silen.
„ 31. O figură de fier.

No. 32—34. Un cerb, Hercule şi un satir rîzând.
„ 35. Două capete de satiri rîzând.
„ 36. Statua zeiţei Abundenţa, cu cornul abundenţei în stânga.

Planşeta IV. — *Obiecte de fildeş*

No. 37. Un tablou (portret modern), lucrat în fildeş şi încadrat.
„ 38. Diana, având lângă sine arcul şi tolba.
„ 39. Doi copilaşi (genii), întreţinând focul sacru.
„ 40—45. Şase mici reliefuri de fildeş, ce formau probabil părţile laterale ale unei cutii. Simbolurile celor patru anotimpuri şi ale iubirei. 40. Primăvara, simbolizată printr'un copil cu un corn de flori în mână. 41. Vara, prin doi copilaşi la secerişi. 42. Toamna, printr'un copilaş ce pescueşte. 43. Iarna, prin doi copilaşi ce 'şi încăldesc mânile la foc.
„ 45 bis. Răpirea Europei de către Zeus.
„ 46. O tabachere de os.
„ 47. O femee.
„ 48. O femeie cu un amoraş.
„ 49. Un soldat roman cu coif.
„ 50. Isus coborît de pe cruce de doi îngeraşi.
„ 51. Bust de marmură al unui bărbat.
„ 52. Bust de fildeş, reprezintând un prinţ de Habsburg.
„ 53. Un medalion rotund de fildeş, având sculptat un arc triumfal, cu data MDCXC (1690).
„ 53 b. Bustuleţ al împăratului Vitellius. Lucrare modernă.
„ 53 c. Figură bărbătească.
„ 54. O statuetă a Dianei.
„ 55. O placă ce reprezintă pe Perseu aducând pe Andromeda din închisoare.
„ 56 şi 56 bis. Medalioane de bronz.
„ 57—59. Sculpturi religioase ce au servit de ornament la vreo cruce.

No. 60—61. Plăci, reprezintând felurite scene în relief.
„ 62. Un cioban cântând din fluer.
„ 63. Placă de fildeş, reprezintând un monument funerar.
„ 64. Statuă de fildeş, reprezintând un bărbat îmbrăcat în lorica.
„ 64 bis. O cruce de lemn.

Planşeta V

No. 65. Placă pe care se reprezintă aducerea unui sacrificiu.
„ 66. O scenă romană.
„ 66 b. Statueta unui cap încoronat. Lucrare modernă, italiană sau franceză.
„ 67. Un copilaş.
„ 68—71. Statuete de copilaşi.
„ 72—73. Două medalioane de marmură, reprezintând un împărat şi o împărăteasă romană.
„ 74. O placă de marmură, având în relief chipul lui Traian.
„ 75. O împărăteasă romană.
„ 75 b. O statuetă de alabastru ce se presupune a reprezintă pe Galileu.
„ 76—79. Capete de studiu, de marmură.
„ 80. Relief cu chipul probabil al lui Nerone.
„ 81—83. Trei plăci de fildeş cu felurite figuri (don. Anastasiade).
„ 84—85. Plăci ovale, reprezintând felurite figuri.

Planşeta VI

No. 86—138. Reproducţiuni galvanoplastice a diferite medalii de amintire.
„ 138 b. Medalion reprezintând o figură bărboasă.
„ 139. Un vas chinezesc de lut.

Fig. 6. — Statueta zeului Asclepios găsită la Constanța.

Fig. 5.— Statueta împlatoșată a împaratului August.

No. 140—141. Două ceşti (No. 140 orientală arabă) din os de corn.
» 142. O strachină din os de corn.
» 143. O ceaşcă orientală de faianţă.
» 144. Un taleraş de lut negru.
» 145. O placă, reprezintând pe Isus într'o barcă cu ucenicii, pescuind.
» 146—153. Opt imitaţii de cărţi de marmură, ce serveau ca greutăţi de pus pe scrisori.
» 154. Grupă de alabastru, reprezintând trei luptători.

DULAPUL No. XII

Despărţirea II

Conţine în mare parte bucăţi mici de sculptură antică.

No. 1. Fragmentul unei statuete a zeiţei Venus, cu un vas la picioarele ei.
» 2. Un cap mic în tipul lui Zeus.
» 3. Cap mic cu un coif de gladiator, cu coarne de berbec de o parte şi de alta şi cu o mască bărbătească în partea-i superioară.
» 4. Trunchiul unei statuete a lui Asclepios.
» 5. Fragmentul unei statuete a Afroditei.
» 6. Statueta loricată a împăratului August. Probabil copie din epoca Renascerei (fig. 5).
» 7. Două mâni drepte puse una într'alta. De sigur au făcut parte dintr'o scenă de adio de pe un relief funerar,
» 8. Statueta unei Demeter sau Persefone. Constanţa.
» 9. Un sgriptor.
» 10. Un braţ dela o statuă,
» 11. Bustul zeiţei Isis, cu părul lucrat după moda lidiană. Constanţa.

No. 12. Statueta lui Asclepios, fără cap. Constanța (fig. 6).
» 13. Piciorul unei statuete femenine.
» 14. Capul-portret al unui bătrân pescar (fig. 7).
» 15. Cápşor de femee acoperit cu văl până la gură.
» 16. Mână femeească ţinând un şarpe. Fragment de la o statuă a Hygiei. Barboşi.
» 17. Capul în altorelief al unui om bărbos (Zeus).
» 18. Figură femenină (autentică?).
» 19. Statuetă mică a unui amor aripat.
» 20, 21, 22. Fragmente de reliefuri cu reprezentaţii cabirice.
» 23. Capul unei statui a lui Dionysos, tipul tânăr. Constanța.
» 24. Fragmentul unui relief votiv. Scenă de sacrificiu.
» 25. Pană de struţ (marmoră).
» 26. Statuetă de tipul »idol« (autentică?).
» 27. Cap femenin cu callathos.
» 28. Bazá cu două picioare, dela o statuetă bărbătească. La dreapta baza unei columne.
» 29. O mână (dreapta) ţinând un toiag. Poate un fragment de la o statuă de împărat.
» 30. Fragment dintr'un basorelief reprezentând pe eroul trac.
» 31. Fragment de relief: un berbec alergând.
» 32. Relief: Hermafrodit dormind.
» 33. Un mic cap dela o statuetă a lui Hermes.
» 34. O mână ţinând o pateră.
» 35. Sirenă dela o stelă funerară. Constanța.
» 36. Placă de plumb cu relief cabiric.
» 37. Placă de marmură cu relief cabiric.
» 38. Un relief cabiric (fragment). Târgovişte.
» 39. Capul unui tânăr. Marmură.
» 40. O mână ţinând un toiag.
» 41. Capul unei Venus. Găsit în mare la Constanța.
» 42. Două picioare stângi, unul lângă altul strâns lipite.

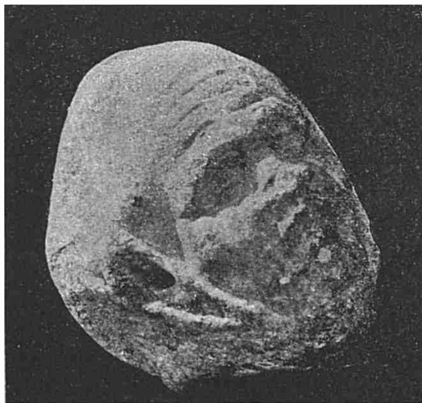

Fig. 7. — Capul unui bătrân pescar.

No. 43. Fragmentul unei mâni dela o statuă în mărime naturală. Judecând după merile ce ţine, a făcut parte dintr'o statuă a lui Hercule.
„ 44. Jumătatea unui picior femeesc. Marmură: Zimnicea.
„ 45. Cinci bucăţi de palmete.
„ 46. Cărămidă cu inscripţie slavonă.
„ 47. Bucată dela un vas de marmoră.
„ 48. Fragment de monument cu reprezentaţia eroului trac.
„ 49. Relief votiv dela o grupă: Proserpina şi Pluton (?)
„ 50. Vas de marmură. Athena.
„ 51. Tavă de marmură. Athena.
„ 52. Un blid de marmură. Athena.
„ 53. O fiolă de marmură. Athena.
(No. 50—53 provin din colecţiunea Mavros şi cu greu ar putea fi antice).

La stânga spre fereastră

I. Statua unui dac. Copie în gyps, după statua dacului captiv din Vatican (Roma).

II. Capul dela o statue a zeiţei Venus.

III. Statua unui olympionic. Copie în gyps. Athena.

IV. Estrada I

Pe treptele estradei şi de lături sculpturi moderne (No. 1—38).—Jos rezemate pe estradă sunt provizoriu câteva sculpturi antice (No. 39—49).

No. 1—18. Busturi de marmură atribuite câtorva împăraţi şi cetăţeni romani, lucrare mediocră modernă. Provin toate din colecţiunea generalului Mavros. 1⁰ Iulius Caesar; 2⁰ Cicerone; 3⁰ Mecenas; 4⁰ şi 5⁰ Tiberius; 6⁰ Germanicus; 7⁰

Drusus; 8⁰ Nero; 9⁰ Galba; 10⁰ şi 11⁰ Vitellius; 12⁰ Vespasian; 13⁰ Titus; 14⁰ Domiţian; 15⁰ Nerva; 16⁰ Antoninus Pius şi Nero (bust îndoit); 17⁰ Marcus Aurelius; 18⁰ Un împărat indinstinct.

No. 19. Bustul unei »Minerve«, lucrare modernă italiană, datorită aceluiaşi artist care a făcut bustul dela numărul următor.

» 20. Bustul de marmură al lui Hercule, formând *pendant* la bustul precedent.

» 21. Un cap de copil. Marmură (fig. 8).

» 22. Altorelief de marmură, reprezentând pe Meleagru în repaos; lucrare modernă italiană.

» 23. Un cap de copil; numai partea anterioară.

» 24. Jupiter având în faţă o tânără femee cu braţele în sus ridicate; relief de marmură.

» 25. Basorelief reprezentând doi bărbaţi sub doi măslini. (Saul şi David).

» 26. Bustul unui Hercule (mulagiu vechiu, după un original foarte bun, dar necunoscut, găsit nu departe de Reşca).

» 27. Relief cu scenă de sacrificiu.

» 28. Medalion cu capul lui Pirrhus.

» 29. Jupiter-copil, călare pe un ţap; lucrare modernă.

» 30. Medalion reprezentând un cap de Furie bărbătească.

» 31. Un triton eşind din apă, având cap de satyr (medalion).

» 32. Medalion cu un cap de femee.

» 33. Cap de femee cu ochii închişi.

» 34. Relief reprezintând pe Apollo Citaristul.

» 35. Relief: scenă de baie.

» 36. Un cap de studiu anatomic: figura unui bătrân pleşuv.

» 37. Altorelief de marmură, reprezintând un înger, lucrare cu totul modernă.

Fig. 8.—Bustul de marmoră al unui copil.

No. 38. Relief, reprezintând pe Minerva împărţind premii artiştilor.
„ 39. Inscripţiune greacă pentru Marcus Aurelius şi Lucius Verus. Constanţa.
„ 40. Torso unui copil cu o haină pe umărul stâng.
„ 41. Statua unui copil cu capul rezemat pe mâna stângă.
„ 42. Stelă funerară a lui Kallistos. Constanţa.
„ 43. Cybele cu callatos pe cap şi cu un leu în poală. Constanţa.
„ 44. Stelă funerară a gladiatorului Skirtos dacul.
„ 45. Stelă funerară a corăbierului Theocritos. Constanţa.
„ 46. Trunchiul unui Apollon. Calachioi.
„ 47. Inscripţiunea unui thiasos al lui Dionysos cu reprezentaţiuni bachice. Constanţa.
„ 48. Fragment dintr'un basorelief, reprezintând pe Diana. Constanţa.
„ 49. Fragment dintr'un basorelief: Diana vânătoreasă.

V. Pe o tablă : Diferite reproduceri în gyps de capete şi alte figuri de pe Columna traiană din Roma.

VI. Cap-portret femeesc cu vâl pe creştetul capului. De la o statuă. Donaţia P. Enciulescu.

VII. Statueta lui Dionysos. Marmură; lucrare bună.

VIII. Trunchiul unei statuete de copil. Constanţa.

IX. Trunchiul unei statuete, poate a lui Hercul.

X. Trunchiul unei statue a Afroditei. Constanţa

XI. Trunchiul unei statue a Afroditei. Constanţa.

XII. Capul unei Venus. Constanţa.

XIII. Capul unei femei cu vâl.

XIV. Cap bărbătesc.

XV. Fragment dela o statue (numai picioarele).

XVI. Piciorul drept dela o statue.

XVII. Un geniu funerar. Turnu-Severin.

XVIII—XIX. Două genii funerare. Turnu-Severin.

XX. Trunchiul unei statui a lui Apollon.

XXI. Bustul „Cleopatrei“ cu vipera pe umărul stâng, (lucrare din epoca Renaşterei).

XXII Estrada II

No. 1 şi 2. Capete de Venus.
„ 3. Cap-portret al unei romane bătrâne.
„ 4. Mâna dreaptă a unei statui, ţinând o pateră. Mărime naturală.
„ 5. Statueta unei Artemis.
„ 6. Cap-portret al unui patrician dela finele republicei romane.
„ 7. Statueta unei zeităţi femenine (Proserpina ?).
„ 8. Cap de negru făcut din lut. (Altorelief).
„ 9. Fragmentul unei statui bărbăteşti. Asclepios.
„ 10. Mână de marmură, ţinând o draperie.
„ 11. Un herme al zeului Hermes.
„ 12. Statueta unei Proserpine. Constanţa.
„ 12 bis. Bust frumos de marmură al unui tânăr (fig. 9).
„ 13. Cap dela o statue a lui Jupiter Serapis.
„ 14. Relief cu călăreţul Thrac.
„ 15. Relief cu reprezintaţiunea ospăţului funebru.
„ 16. Relief al Hekatei trimorfe.

Fig. 9. — **Bust de marmoră al unui tânăr.**

No. 17. Trunchiu circular reprezintând în relief trei figuri femeeşti (Charitele).
„ 18. Bustul unui copil.
„ 19. Fragmentul unei statui bărbăteşti. Asclepios.
„ 20. Statueta Eirinei cu Plutos.
„ 21. Relief mithriac, cu reprezintaţiunea lui Mithras taurochton.
„ 22. Relief al lui Bacchus.
„ 23. Relief cu călăreţul Thrac.
„ 24. Alt relief al Hekatei trimorfe.
„ 25. Relief: Plutos cu cerber.
„ 26. Statua de cult a zeiţei Cybele tronând.
„ 27. Statua de cult a zeiţei Cybele tronând.
„ 28. Capul unei femei coafate în genul Iulia Titi.
„ 29. Cap roman, găsit în săpăturile dela T.-Severin.
„ 30. Relief votiv către zeiţa Themis.
„ 31. Relief mithriac.
„ 32. Relief, la mijloc un Satyr.
„ 33. Relief ţinând toarta unui vas.
„ 34. Bucata unui relief cabiric.
„ 35. Fragment de relief cu ospăţul funebru.
„ 36. Relief: călăreţ Thrac.
„ 37. Cap bărbătesc.
„ 38. Cybele tronând.
„ 39. Cap femeesc.
„ 40. Cybele tronând.
„ 41. Relief mithriac.
„ 42. Basorelief, reprezintând lupta cu Amazoanele. Constanţa.
„ 43. Fragmentul unei statuete a Florei sau Tychei
„ 44. Herme dublu a doi filosofi.
„ 45. Cap femeesc.
„ 46. Călăreţ Thrac. Relief.
„ 47. Călăreţ Thrac. Relief.
„ 48. Cybele tronând.
„ 49. Relief călăreţ Thrac.

II. — CAMERA MICĂ DELA MIJLOC NUMITĂ ŞI „CURTEA-DE-ARGEŞ"

In această cameră,—pe lângă cele 1.100 monede de bronz, dăruite de D-nu Lucaci din oraşul Alexandria (Egipt), expuse în vitrini şi cari vor forma obiectul unui osebit catalog, împreună cu întreaga colecţiune numismatică a muzăului, din care o parte se vede în celelalte 11 vitrine din aceiaşi cameră,—se mai află :

No. 1. Modelul în lemn al bisericei episcopale din mănăstirea Curtea-de-Argeş, făcut de regretatul sculptor şi profesor Carol Storck, pentru Expoziţiunea universală dela Paris din anul 1867, unde a şi fost expus.

Printre monumentele prea puţin cunoscute ale Europei răsăritene, ce ne-au lăsat secolul al XVI, biserica episcopală dela Curtea-de-Argeş este singurul poate întreg, de sigur cel mai curios, cel mai bogat şi unul din cele mai interesante, capul-de-operă al architecturei noastre bisericeşti. Acest monument, aşa cum este astăzi restaurat de către ilustrul arhitect francez, D-nu Lecomte du Nouy, se înalţă strălucitor în mijlocul unei curţi spaţioase ce ocupă o suprafaţă de 10.330 metri pătraţi, având împrejur un grilaj de fier, la cele duoă unghere N. E. şi S. E. ale curţei, câte o mică clădire cu boltă, iar în afară palatul regal şi episcopal cu clopotniţa la mijloc. Monumentul se compune din două părţi bine deosebite : 1° la apus o platformă de piatră cu trei trepte, a-

vând trei uşi de bronz bogat împodobite. In mijlocul platformei şi în axa bisericei se află *Cerdăcelul (Cantharus* sau *Baptisterul)*, compus dintr'o mică boltă acoperită cu plumb şi susţinută de patru stâlpi de marmură cu capiteluri fin sculptate. Platforma se prelungeşte de jur-împrejurul bisericei şi este înconjurată de o galerie frumoasă de piatră lucrată în flori pe o lungime de 128 metri, cuprinzând 247 flori; 2⁰ Biserica însăşi, în care intri pe o scară de piatră, cu 12 trepte, se divide în trei părţi: narthex, corul şi altarul, despărţit de cor prin catapiteasma. Narthexul, unde se află mormintele domneşti ale ctitorilor, îşi primeşte lumina prin 16 ferestre înalte şi foarte înguste; corul este luminat prin 6 ferestre de acelaş fel, iar

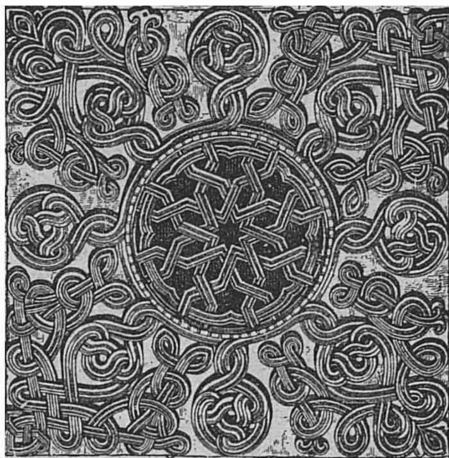

Fig. 10. — Inchizătură de piatră lucrată *à jour* la ferestrele bisericei episcopale din Curtea-de-Argeş.

Fig. 11. — Biserica episcopală din Curtea-de-Argeş.

altarul prin trei asemenea. Cele patru turle luminează iarăşi prin 32 ferestre. Afară de acestea, 16 ochiuri cu geamuri colorate, făcute în pereţii verticali ai corpului Bisericei, completează principiul de iluminare al monumentului, fiind peste tot ferestre şi rosace: 73 de ochiuri şi deschizături. (Fig. 10).

Lungimea totală a edificiului, socotită dela platforma despre apus până la balustrada despre răsărit, este de 45 m. 85 c. Lărgimea sa e de 20 m. Corpul bisericei măsoară 26 m. 60 c. de lungime, pe 15 m. în lărgimea lui cea mai mare, luată pe narthex. Inălţimea dela suprafaţa curţei şi până la scaunul crucei dela turla cea mare, este de 31 metri. Luată în năuntru, această înălţime, dela pardoseala de mozaic până la cheia bolţei, măsoară 25 m. 30 c. Turlele cele mici au înălţime de 19 m. Se pot numără pe monument mai mult de 150 motive diferite de ornamentaţiune, 42 rozace mari şi 48 mai mici, având fiecare din rozacele mici câte o pasăre de bronz aurit.

Părţile sculptate, frizele, ciubucele, cornicele, etc., înşirate unele după altele, ar face o lungime de mai bine de un kilometru. Toate acoperişurile sunt de plumb cu ornamente lucrate din ciocan.

In interiorul bisericei toată pardoseala e de mozaic. In narthex sunt 12 coloane de piatră, precum şi mormintele lui Neagoe Vodă Basarab, a fiicelor sale Ruxandra, Stana şi Anghelina, a fiilor săi Petru şi Ion, şi a ginerelui său Radu-Vodă dela Afumaţi.

In cor, la dreapta, este tronul regal, de bronz aurit şi cu sticle colorate; alăturea, scaunul episcopului de acelaş metal ; iar la stânga

se aflá tronul Reginei lângă un jeț, de aceeaș lucrătură fină. Tàmpla sau catapiteasma, de marmură și bronz aurit împodobit cu plăci smălțuite, cu marmure, cu mozaice și sticle colorate, este o lucrare măreață și unică în felul ei,

Picturile din năuntrul bisericei sunt toate noui, făcute după modelul celor vechi. Ele acoperă o suprafață de 2.343 metri pătrați și conțin 865 figuri, executate în stilul vechiu bizantin. Din acestea merită deosebită luare aminte: figura Màntuitorului Pantocrator, din cupola cea mare și mijlocie; Maica Precista cu Domnul Christos în brațe, în narthex; portretele ctitoricești și ale altor Domni români, luate după cele vechi; în fine, la dreapta ușei dela intrare, portretul M. S. Regelui, la stânga, al M. S. Reginei, iar de oparte și de alta a portretelor regale: la stânga, portretul primului Episcop al Argeșului Iosef I; și la dreapta al P. S. S. Părintelui Episcop Ghenadie II Argeșiul.

Intre odoarele bisericei, cel mai prețios este Evangelia pe pergament scrisă și ilustrată în întregime cu aur, argint și diferite culori de către M. S. Regina. Evangelia, ferecată frumos, se păstrează în biserică pe un stativ de lemn de abanos, sculptat cu măestrie.

Biserica dela Curtea-de-Argeș, clădită de Neagoe Vodă Basarab și soția sa Despina, s'a târnosit în anul 1517, s'a terminat de zugrăveală în 1526 prin mâna lui Dobromir zugravul, și a devenit scaun de Episcopie în anul 1795.

Din cauza cutremurilor și a năvălirilor străine, ea a încercat multe stricăciuni; s'a res-

taurat sub Matei Vodă Basarab și Șerban Cantacuzino, precum și în anii 1761, 1804, 1828—1845. Un incendiu, întâmplat în anul 1867, a făcut să nu se mai poată oficià într'ânsa serviciul divin. Atunci M. S. Regele Carol I hotărî restaurarea ei definitivă. Lucrarea fu condusă cu multă pricepere și stăruință de D-nu arhitect Lecomte du Nouy (1875 — 1886), iar în ziua de 12 Octomvrie 1886 biserica fu sfințită și redată din nou drept-credincioșilor. Restaurațiunea bisericei, împreună cu sistemul de încălzire, cu mobilierul și cu odoarele bisericești, a costat lei 1.501.000. (Fig. 11).

(A se vedea: Gr. G. Tocilescu, Biserica episcopală a monastirei Curtea-de-Argeș, 1886, un vol. in-folio, pg. 102 cu 32 ilustrațiuni și heliogravuri).

Sus pe pereți

No. 2—19. Șaptesprezece frescuri, reprezintând figuri de sfinți, scoase de pe pereții interiori ai bisericei Curței-de-Argeș. Alte opt frescuri se află în sala No. II și restul de patru în sala No. III. Ele, de și pe alocurea rezugrăvite, servă ca specimene curioase ale adevăratei picturi bizantine din primele două decenii ale secolului al XVI în Țara Românească.

» 20. Inscripțiunea originară scoasă de pe peretele din lăuntru bisericei Curtea-de-Argeș, unde fusese zugrăvită în anul 1526, d'asupra chipului lui Radu Vodă dela Afumați și al soției sale Ruxandra.

» 21—22. Cele două icoane împărătești: Maica Domnului și Domnul Christos cu aureola de argint,

dela vechea catapiteasmă a bisericei Curtea-de-Argeş. Colecţiunea Cogălniceanu.

No. 23. Copii reduse în culori după portretele ctitoriceşti din interiorul bisericei mănăstirei Curtea-de-Argeş.

„ 24—54. Acuarele cu reproduceri de monumente religioase din albumul pitoresc şi archeologic al lui W. Trenk, făcut în anii 1861 şi 1863.

„ 55. Turnul Colţei, pe la 1850, tablou de E. Peski, dăruit de D-nu Al. G. Cantacuzino.

„ 56. Dacia, tabloŭ cusut pe pânză de D-na Crainic.

In cameră

No. 57. Primele medalii de bronz bătute cu ocaziunea căsătoriei lui Napoleon al III-lea. Şease bucăţi dăruite de D-nu Al. G. Cantacuzino.

„ 58. Armătura de fier întreagă a unuĭ cavaler medieval (copie modernă).

„ 59. O şea, cu tot tacâmul săŭ de argint, secolul XVIII, numită în chip popular: *şeaua lui Mihaiu Viteazu.*

„ 60—61. Două pătrate de piatră sculptate reprezentând luptă de animale fantastice (din derămăturile vechiului palat al episcopiei de Argeş).

„ 62. Bucăţi de plumb cu inscripţiuni (dela vechiul acoperiş al bisericei episcopale din Curtea-de-Argeş).

„ 63. Tun, rupt pe jumătate, cu stema Ţărei-Româneşti şi cu inscripţiunea în limba slavonă a lui Petru Vodă Cercel (1585) şi care sună pe româneşte: „A făcut Iω Petru Vodă, fiul lui Pătraşcu Vodă, nepotul lui Radu Vodă“. (Fig. 12).

Fig. 12.—Stema Țării-Românești pe tunul lui Petru Vodă Cercel.

La ușa camerei afară

No. 64—66. Trei tunuri turcești găsite în șanțurile Cetăței după domeniul Turnu (de lângă Turnu-Măgurele).

„ 67. Tunișor de corabie aflat în canalul Sf. George din portul Giurgiului.

„ 68. Un tun vechiu găsit în ruinele fortăreței odinioară turcești de la Giurgiu.

Fig. 13. — Mircea Voda cel Batrân şi fiul sau Mihail Vodă.

SALA No. II NUMITĂ ŞI SALA ECLESIASTICĂ

In această sală se află expusă bogata colecţiune de obiecte bisericeşti adunate de pe la mănăstirile din ţară, în urma secularizărei bunurilor mănăstireşti. Despre cele aduse în muzeu dela anul 1881 încoace a se vedea Gr. G. Tocilescu, raporturi asupra câtorva schituri şi biserici din ţară, (Analele Academiei Române 1887).

Sus pe pereţi d'asupra vitrinelor

No. 1—8. Frescuri dela biserica mănăstirei Curtea-de-Argeş: 1⁰ Mircea Vodă-Cel-Bătrân şi fiul său Mihai (fig. 13); 2⁰ Neagoe Vodă Basarab cu Doamna Despina şi copii lor (fig. 14); 3⁰ Doamna Ruxanda, soţia lui Radu dela Afumaţi şi fiică a lui Neagoe Basarab; 4⁰ Radu Vodă şi fiul său Marcu, precum şi patru sfinţi.

„ 9—17. Copii în uleiu făcute de pictorul P. Verussi după portrete aflate prin biserici şi mănăstiri: *a)* In biserica din Rădăuţi: No. 9. Ioan Dragoş; No. 10. Bogdan Voevod; No. 11. Ştefan Voevod; No. 12. Petru Vodă Muşat; No. 13. Roman Vodă, şi No. 14 Alexandru Vodă-Cel-Bun; *b)* Biserica Tri-Sfetite din Iaşi: No. 15. Vasile Vodă Lupu cu familia; *c)* Biserica mănăstirei Socola din Iaşi: No. 16. Alexandru Lăpuşneanu cu Roxanda Doamna; şi No. 17. Sultana Domniţa, fiica celor de mai sus.

No. 18 — 28. Unsprezece copii de pe portretele ctitorilor bisericei Sf. Nicolae din Iaşi, făcute prin îngrijirea D-lui arhitect A. Lecomte du Nouy.
„ 29. Tablou din 1825 reprezintând pe Alex. Vodă Lăpuşneanu, ctitorul mănăstirei Slatina (judeţul Suceava), cu întreaga lui familie, după chipurile zugrăvite „pe perete din pomelnic“.
„ 30. Portretul archimandritului Eufrosin Poteca.
„ 31. Portretul unui boer din Moldova, de artistul Cladec, 1840. (Colecţia Cogălniceanu).
„ 32. Cusătură pe mătase cu armele României, lucrată în Japan-Nagasaki şi dăruită de D-nu Iulius Popper.

II. — DULAPURILE DELA PĂREŢI

(Dela stânga intrărei spre dreapta)

A) Epitafe, covoare, perdele, patrafire, rucaviţe şi alte odăjdii şi cusături bisericeşti

No. 1. Epitaf sau tablou înfăţişând punerea în mormânt a Domnului nostru Isus Christos, cusut cu fir de aur pe taftă de culoare civită. Inscripţiune slavonă pe margini: o cântare bisericească a Sf. Vasile; data $\frac{6904}{1396}$ (mănăstirea Cozia).
„ 2. Epitaf sau tablou înfăţişând punerea în mormânt a Domnului nostru Isus Christos, cusut cu fir de aur pe mătase. Inscripţiune slavonă pe margini, din care se vede că a fost început de Ştefan Vodă, Domnul Moldaviei, pentru mănăstirea Dobrovăţ, şi s'a sfârşit după moartea lui de către fiul său Bogdan şi soţia sa Maria. $\frac{7814}{1506}$ Fevruarie 1 (mănăstirea Dobrovăţ).
„ 3. Epitaf sau tablou înfăţişând punerea în mormânt a Domnului nostru Isus Christos, cusut cu aur şi mătase pe fond de mătase roşie. Ins-

Fig. 14. — Neagoe Vodă şi soţia sa Despina Miliţa.

Fig. 14 bis. — Radu Vodă și soția sa Roxandra.

cripţiunea slavonă, cusută pe margini, arată că a fost făcut pentru mănăstirea Slatina de către Alexandru Vodă Lăpuşneanu, în acelaş an când acesta s'a cununat cu Doamna sa Roxanda, în anul $\frac{7064}{1556}$ (mănăstirea Slatina din Moldova).

No. 4. Epitaf sau tablou înfăţişând punerea în mormânt a Domnului nostru Isus Christos, cusut cu fir şi cu mătase şi încadrat cu 28 figuri de sfinţi în medalioane. Inscripţiune rusească din anul $\frac{7109}{1601}$ care arată că a fost făcut de Ţarul Rusiei, Boris Teodorovici Godunov, pentru mănăstirea sa Tihvina din Rusia, (provine din mănăstirea Bistriţa, judeţul Vâlcea).

„ 5. Epitaf sau tablou înfăţişând răstignirea Domnului nostru Isus Christos, cusut cu fire de aur şi de mătase, pe un fond de mătase roşie; aureola în jurul capului Mântuitorului împodobită cu 529 de mărgăritare. Jos, îngenuchiaţi şi cu mânile rugătoare: „Jupân Preda, marele ban al Craiovei (adică Preda Buzescu, generalul lui Mihai Vodă Viteazul) şi jupăniţa sa Catalina“, cum se citeşte slavoneşte d'asupra figurelor lor. (Mănăstirea Sf. Gheorghe-Nou din Bucureşti).

„ 5 bis. Aer din anul 1613, dăruit de Doamna Profira Ghiţescu.

„ 6. Epitaf sau tablou înfăţişând: la stânga, coborîrea de pe Cruce a Domnului nostru Isus Christos; iar la dreapta, punerea lui în mormânt: 18 persoane sfinte, osebit de alte 40 figuri în medalioane (sfinţi şi îngeri aripaţi), toate lucrate cu fir de mătase şi fir de aur pe atlaz roşu. Jur-împrejur inscripţiunea, în limba românească din anul 1683, Septemvrie 12, arată că s'a făcut de Doamna Maria a lui Şer-

ban Vodă Cantacuzino pentru biserica sa din Bucureşti (Biserica Doamnei). Atât Domnul cât şi Doamna, precum şi fiul lor sunt reprezintaţi în genuche şi cu mâni rugătoare, purtând pe cap coroane. Acestea, ca şi hainele sunt cusute cu fir de aur şi de argint. (Biserica Doamnei).

No. 7. Epitaf sau tablou înfăţişând punerea în mormânt a Domnului nostru Isus Christos. Capul Mântuitorului, ca şi capetele celorlalte persoane şi mânile lor, sunt zugrăvite; restul cusut chenar bogat şi cu fir de aur şi argint. O inscripţiune în limba grecească din 25 Martie 1756, cu numele Archimandritului Parthenie (Biserica Stavropoleos din Bucureşti).

„ 8. Epitaf sau tablou înfăţişând punerea în mormânt a Domnului nostru Isus Christos, lucrare modernă, rusească. Trupul Mântuitorului zugrăvit pe pânză; aureolele celor opt figuri, de argint masiv aurit. Dat de D-nu Haralambie din Craiova.

„ 9. Pocrovăţ înfăţişând punerea Domnului nostru Isus Christos în mormânt, cusut cu mătase galbenă şi fire de aur şi argint pe catifea roşie. Corpul acoperit la mijloc de o pânză cusută cu fir de aur; picioarele amândouă lucrate numai în mărgăritărele, mânile şi trunchiul în mărgăritare mai mari ca şi aureola cusută cu un rând de 95 mărgăritare. (Mănăstirea Horez).

„ 10. Pocrovăţ de catifea roşie, cusută cu fir galben şi alb cu mărgăritărele. Domnul Christos bust; iar de desubt mormântul în care fusese pus. (Mănăstirea Horez).

„ 11. Pocrovăţ de catifea roşie cusută cu mătase şi fir de aur şi împodobită cu mărgăritare. Domnul Christos cu mânile bine-cuvântând pus în potir

dela brâu în jos. Inscripţiune grecească jurîmprejur. (Mănăstirea Horez).

No. 12. Pocrov de atlas pătlăginiu, cusut cu firuri de argint, de aur şi de mătase, cu fluturi şi mărgăritare. Punerea Domnului nostru Isus Christos în mormânt. Inscripţiunea, în româneşte, arată că a fost dăruit împreună cu alt pocrov mănăstirei Cozia de Mitropolitul Theodosie la anul $\frac{7179}{1671}$. (Mănăstirea Cozia).

„ 13. Covor velur de Genua, albastru, ţesut cu desemnuri veneţiene de fir neted de aur şi de fir încreţit. Făcut din 17 buoăţi. Inscripţiunea în limba slavonă arată că, în ziua de 4 August $\frac{7022}{1514}$, Neagoe Vodă Basarab a venit la mănăstirea Bistriţa şi a dat acest pocrov pentru moaştele Sfântului Grigore Decapolitul, moaşte ce se află şi aḑi acolo. (Mănăstirea Bistriţa, judeţul Vâlcea).

„ 14. Covor velur de Genua, roşu cu desemnuri veneţiene de fir neted de aur şi de fir încreţit. Fácut din 16 bucăţi. (Mánăstirea Bistriţa, judeţul Vâlcea).

„ 15. Covor velur de Genua, roşu, cusut cu fir neted de aur şi de fir încreţit. Crăci, frunze şi flori. Făcut din 4 bucăţi. (Mănăstirea Bistriţa, judeţul Vâlcea).

„ 16. Covor Gobelin au buisson, dáruit de D-nu Ernest Picq din Praga.

„ 17. Perdea de atlas roşu, cusută cu fire de aur şi bogat împodobită. La mijloc o candelă mare atârnată între doi stâlpi încolăciţi, ce susţin câte o glastră de flori; iar jos două scări conducând la o terasă. (Mănăstirea Horez).

„ 18 şi 19. Două perdele la fel, cu faţa de atlas albastru-deschis (azuriu), având 20 de nasturi lucraţi cu fir greu de aur, şi printre ei orna-

mente în formă de pește și de stele. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

No. 20—27. Opt perdele de altar, cu fața de mătase galbenă, lucrată subțire cu fir. La patru marca Cantacuzinilor (Mănăstirea Cotroceni); la trei motivul central: vulturul cu cruce în cioc, iar d'asupra și de desubtul lui aquila cu două capete, ținând în ghiare câte o spadă. Inscripțiune: Iω *Constantin Voevod și Maria Doamna*. 1692 (= Constantin Brâncoveanu). (Mănăstirea Horez).

„ 28. O perdea de catifea roșie, de jur împrejur cu chenar lat, lucrat cu fir de aur și de argint; în centru capul de zimbru și vulturul într'un scut, cu coroana și cu inițialele Iω N(icolae) A(lexandru) V(oevod). (Mănăstirea Cotroceni).

„ 29. Poală de icoană cu fața de atlas verde, cu chenar lat, cusut cu fir greu de aur și de argint și înfățișând 16 chipuri-medalion (proorocii). In mijloc, sus: Maica Domnului și Domnul Christos, ambele figuri cu mânile întinse binecuvântând; mai jos: mănăstirea Cotroceni și chipurile în picioare ale ctitorilor Șerban Vodă Cantacuzino și Doamna Maria, și ceva mai mic chipul fiului lor Gheorghe. La dreapta și stânga inscripțiune grecească, cu câte o rugăciune din partea lui Șerban Cantacuzino și a Doamnei Maria; ceva mai jos: altă rugăciune tot în grecește a fiului lor: „Fecioară Născătoare de Dumnezeu, păzește-mi părinții". Urmează apoi o inscripțiune greacă de șase rânduri, cu o rugăciune pentru cei trei ctitori sus amintiți, și cu arătarea că Smaragda, sluga Doamnei Maria, ia parte la cheltueli, iar că lucrarea a fost făcută „cu mâna lui Gherasim Galatianul, anul 1681". (Mănăstirea Cotroceni).

No. 30. Poală de icoană la fel cu cea dela numărul precedent, cu osebire că la centru, sus, se reprezintă Sfânta Treime (în locul Maici Domnului), inscripţiunile conţin alte rugăciuni din partea aceloraşi persoane; poala a fost cusută cu mâna aceluiaş Gherasim Galatianu ieromonahul, contribuind şi Smaragda, sluga Doamnei Maria, anul 1681. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 31. Epitrafir cu faţa acoperită de mătase roşie, pe care sunt cusute 10 figuri, câte două în rând, cu aureole lucrate cu fir şi mărgăritare. Jos inscripţiunea în limba slavonă: „acest patrahir l'a făcut Iω Radu Voevod (Radul-cel-Mare, 1496—1504), mănăstirii Govora“. (Mănăstirea Govora).

„ 32. Epitrafir de mătase roşie, cusută cu fir. 12 figuri rânduite în şase şiruri, câte două de fiecare şir; din acestea cele două din ultimul registru reprezintă pe Barbul banul Craiovei, numit pe călugărie Pahomie, şi pe soţia lui, numită pe călugărie Salomia, amândoi cu portul călugăresc de pe atunci. O inscripţiune grecească din 1521 aminteşte numele lui Barbul-Pahomie.

„ 33. Epitrafir cu faţa de mătase, cusută cu fir, 14 figuri rânduite în şir două câte două. In registrul de jos, sub câte o arcadă susţinută de stâlpi, două portrete: la stânga Stefan-cel-Mare Domnul Moldovei, iar la dreapta Doamna Maria, soţia lui Ştefan, cum se citeşte în inscripţiunile slavone cusute la capul fiecăreia figuri. Stefan-cel-Mare e fără barbă. (Mănăstirea Dobrovăţ).

„ 34. Epitrafir cu faţa de catifea subţire, roşie, cusută cu fir de aur, argint şi mătase, 10 iconiţe cu câte două figuri, sub câte o arcadă susţinută de coloane; în registru de jos se reprezintă — cum citim în inscripţia slavonă — la stânga:

Iω Radu Voevod şi fiul său Iω· Voevod; la dreapta: Doamna Elena şi Doamna Anca; iar jos de tot inscripţiunea: mănăstirei Mărgineni, în anul $\frac{7116}{1608}$. E vorba deci de Radu Şerban Basarab cu soţia şi copiii lor. (Mánăstirea Mărgineni).

No. 35. Epitrafir cu faţa de atlas roşu, cusut cu fir de aur, argint şi mătase; 10 iconiţe în cinci rânduri, cu câte o figură sub arcadă; sus doi serafimi; jos o inscripţiune grecească din anul 1618: „S'a fácut cu cheltuiala prea cucernicului stavrofor chir Ioasaf din Anchielos. Este proprietatea mănăstirei numită a lui Simon din Petra. A contribuit la cheltueli Ioasaf, preotul prea umilit şi prea mult binevoitor. Anul $\frac{7126}{1618}$, Iulie 3. Prin osteneala şi străduinţa Doamnei Elenuda“ (Mihaiu-Vodă).

„ 36. Epitrafir de catifea roşie, bogat împodobit cu cusáturi în aur, fluturi şi mărgăritare. 4 cruci în rând cu 24 ornamente în formă de frunză; jos inscripţiunea în limba slavonă, care pe româneşte sună: + Iω Constantin Basarab Voevod şi Doamna Maria, anul $\frac{7200}{1692}$. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 37. Epitrafir de atlas roşu, cusut cu fir, cu 16 iconiţe rânduite în 8 şiruri, şi înfáţişând scene din vieaţa D. N. Isus Christos; toate lucrate cu mătase, precum şi cu fir de aur şi de argint. (Mánăstirea Bistriţa).

„ 38. Epitrafir de atlas roşu de Veneţia, încărcat de cusături în aur şi de mărgăritare. 12 iconiţe dispuse în 6 rânduri; din acestea cele din registrele 2—5 au numai câte 2 figuri; cele din registrele 1 şi 6 câte 3. In registrul al 6-lea, la stânga, se înfáţişează: Constantin Vodă Brâncoveanu cu 2 băeţi; la dreapta Doamna Maria

cu alţi 2 copii, toţi cu coroane pe cap şi îngenuchiaţi în posiţiune rugătoare. Lucrătură foarte fină cu acul. La spatele Domnului şi Doamnei o inscripţiune grecească cusută cu mătase neagră şi care pe româneşte sună: „Cu mâna Despinetei, în anul dela Christos 1696.“ (Mănăstirea Horez).

No. 39. Epitrafir cu faţa de catifea verde, cusută cu fir de aur şi de argint. 4 cruci în medalioane; jos inscripţiunea slavonă, care pe româneşte sună: + Iw Constantin Basarab Voevod; doamna Maria, anul $\frac{7200}{1692}$. (Mănăstirea Horez).

„ 40. Epitrafir cu faţa de catifea verde, lucrată cu fir de aur, argint şi mătase; 4 cruci ornamentate şi jos inscripţiunea în româneşte: „+ Acestu patrafir ïaste făcut dë Maria, doamna a lui Constandin B. Voevoda şi l'a dat la bolniţa dë la mănăstiria Hurezi, lét $\frac{7208}{1700}$“. (Mănăstirea Horez).

„ 41. Epitrafir de atlas roşu, cusut peste tot cu fir de aur, argint şi cu fluturi; 8 iconiţe cu câte o figură, rânduite în 4 şiruri şi lucrate în mătase fină; iar vestmintele şi aureolele în fir de aur şi argint. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 42. Epitrafir de atlas roşu, cusătură grea, fir de aur şi argint, 12 iconiţe puse în 6 rânduri, înfăţişând pe cei 12 apostoli, fiecare apostol sub o arcadă susţinută de pilaştri şi având cusut numele său. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 43. Epitrafir cu faţa de atlas pătlăginiu, cusut cu fir de aur, argint şi mătase; 12 iconiţe în 6 şiruri, cu figura câte unui apostol. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 44. Epitrafir cu faţa de atlas civit, lucrat cu fir de aur, argint şi mătase de diferite culori şi ornat cu mărgăritare. 10 iconiţe aşezate în 5 rânduri, câte 2 figuri pe iconiţe, stând fiecare fi-

gură pe scaun sub un anvon, susţinut de 4 stâlpişori şi împodobit sus de câte o cruce şi 18 mărgăritare. Fiecare sfânt poartă o inscripţie grecească cu numele său. (Mănăstirea Cotroceni).

No. 45. Epitrafir cu faţa de catifea roşie-portocalie, cusută cu fir de aur şi de argint; 2 iconiţe; Sf. Arhangel Gavriil şi Maica Domnului (Buna-Vestire). Jos inscripţiunea grecească, care în româneşte sună: Ion ieromonahu şi arhimandritul 1748. (Mănăstirea Văcăreşti).

» 45 bis. Patrafir simplu cu totul modern, 6 sfinţi zugrăviţi; jos inscripţiune cusută: Ioachim Arhimandritul 1853.

» 46. O pereche rucaviţe (mânecuţe) de atlas roşu, cusute cu mărgăritărele, fluturi şi fire de aur şi de argint. Pe una: chipul Sf. Impărăţi, aureolele şi coroanele cu mărgăritare, data 1695; pe cea-laltă: Buna-Vestire, asemenea cu mărgăritare. La amândouă marginile: vereguţe de argint. (Mănăstirea Horez).

» 47. O pereche rucaviţe, de atlas roşu cu cusături de fir de aur şi de argint. Pe una: Maica Domnului; pe cealaltă: Arhanghelul Gavriil cu ramura de crin (Buna-Vestire). (Mănăstirea Horez).

» 48. O pereche rucaviţe, atlas roşu cusut cu fire de aur şi de argint. Pe una: balaur înaripat târându-se cu ghiarele; pe cealaltă: balaur încolăcit. (Mănăstirea Horez).

» 49 şi 50. Două perechi rucaviţe, catifea verde fir de aur şi argint; pe amândouă câte o cruce în două cercuri concentrice, mai jos inscripţiunea slavonă, care pe româneşte sună: Impăratul Constantin şi împărăteasa Elena. (Mănăstirea Horez).

No. 51. O pereche rucaviţe, catifea pătlăginie, cusătură grea, fir de aur, argint, mătase şi mărgăritare. Pe una: Arhanghelul Gavriil cu ramura de crin; pe cealaltă: Maica Domnului (Buna-Vestire). La fiecare rucaviţă câte 24 inele. Inscripţie grecească: „Mâinile tale m'au făcut şi plămădit; dreapta ta, Doamne, s'a slăvit în Iisus Christos". (Mănăstirea Horez).

„ 52. O pereche rucaviţe, atlas roşu, cusătură grea, cu fir de aur, argint şi mătase. Pe una: Arhanghelul Gavriil cu ramura de crin; pe cealaltă: Maica Domnului (Buna-Vestire). (Mănăstirea Govora).

„ 53. O pereche rucaviţe, catifea portocalie deschisă. Reprezintă Buna-Vestire. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 54. O pereche rucaviţe, catifea roşie, cusătură grea cu fir de aur şi argint. Două cruci având la mijloc câte o piatră verde. Jos inscripţiunea slavonă, care sună pe româneşte: Impăratul Constantin, împărăteasa Elena. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 55. O pereche rucaviţe, atlas albastru, lucrat în fire de aur, argint şi mătase. Buna-Vestire. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 56. O pereche rucaviţe, atlas roşu, fir de aur, argint şi mătase. Pe una: prezentarea pânei de către Domnul Nostru Isus Christos; pe cealaltă: prezentarea vinului. Inscripţiuni greceşti: „Luaţi mâncaţi. Beţi dintru aceasta toţi". (Mănăstirea. Vintilă-Vodă).

„ 57. O pereche rucaviţe, atlas roşu. Buna-Vestire; aureolele Maicii Domnului şi Arhanghelului Gavril, sunt impresurate cu 52 mărgăritare. Jos inscripţiunea: robul lui Dumnezeu Goran. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 58. O pereche rucaviţe, atlas roşu. Buna-Vestire. (Mănăstirea Sf. Gheorghe-Nou din Bucureşti).

No. 59—60. Două perechi rucaviţe. Pe o pereche: Maica Domnului şi Domnul Christos; pe cealaltă: Chipul lui Isus Christos. Rău păstrate. (Mănăstirea Tismana).

„ 61. O pereche rucaviţe, catifea roşie, câte o cruce frumos încadrată cu boabe mari de mărgăritare; iar la mijloc câte un rubin în armatură de aur. Pe una inscripţiunea: Ţar Costantin; pe cealaltă; Ţariţa Elena. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 62. O pereche rucaviţe, atlas roşu, cusut cu fir de aur şi argint, mătase şi mărgăritare. Pe una: Maica Domnului într'un cadru oval şi patru prooroci în câte un medalion; pe cealaltă: Arhanghelul Gavril într'un cadru oval; alţi patru prooroci de asemenea în câte un medalion. Aureolele figurilor înconjurate de mărgăritare. Pe ambele câte o inscripţiune grecească cu numele: Athanasie Ieromonahul şi Despineta. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 63. O sfită preoţească (sacos) de velur de Genua, fond roşu, cu trandafiri ţesuţi cu aur. După tradiţiunea, păstrată în mănăstirea Cozia, de unde provine obiectul, sfita ar fi fost croită din mantaua lui Mircea-cel-Bătrân.

„ 64. Un procovăţ, stofă de fir şi cu mătase galbenă. Chipul bust al Domnului nostru Isus Christos; corpul în potir, mai multe cruci, 8 serafimi cu câte 6 aripi. Impodobit cu mărgăritare, smaragde, mărgeane şi alte pietre. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 65. Omofor, mătase albă fină. Pe o parte S-ta Treime şi Botezul Domnului; pe cealaltă Sf. Ion Botezătorul şi Domnul Christos răstignit. Inscripţiune greacă, pe ambele părţi, cu numele Gherasim Gălăţeanu, Neofit şi Sevastias din Moldova, 1699. (Mănăstirea Cotroceni).

No. 66. Bedernită, atlas albastru. Schimbarea la faţă. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 67. Bedernită, atlas roşu. Domnul Christos pe tron bine-cuvântând, înconjurat de trei serafimi. (Mănăstirea Horezu).

„ 68. Bedernită, catifea vişinie. Schimbarea la faţă; aureolele figurelor lucrate cu fir de aur şi împresurate de 148 mărgăritare. (Mănăstirea Horezu).

„ 69. Bedernită, atlas albastru, cruce lucrată cu fire grele de aur şi de argint şi împodobite cu 88 mărgăritare; stele din fluturi divers coloraţi. Inscripţiune grecească: »proprietatea lui Ghermanos din Cipru, arhimandrit în Bucureşti, 1782, Noemvrie 21“. (Mănăstirea Văcăreşti).

„ 70. Bedernită, postav negru cu fir de argint; o cruce lucrată cu fir de aur şi cu fluturi. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

„ 71. Bedernită, pluş grenat; la centru cruce şi la colţuri patru serafimi; pietre divers colorate. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

No. 72—74. Trei brâne de mătase, cari au fost, după tradiţiunea păstrată în mănăstirea Bistriţa, ale ctitorului Barbu Craiovescu. (Mănăstirea Bistriţa, judeţul Vâlcea).

„ 75—78. Două cingători de piele, două de stofă cu paftale de argint. (Mănăstirea Brâncoveni).

„ 79—81. Două cingători cu paftale de sidef şi alta cu paftale de argint. (Mănăstirea Cotmeana).

„ 82. O cingătoare de piele îmbrăcată cu stofă lucrată cu fir şi având o pereche paftale de argint suflate cu aur. (Mănăstirea Horezu).

„ 83. O cingătoare de piele îmbrăcată în plăci de argint, iar la închietoare având aquila cu două capete. (Colecţia Cogălniceanu).

„ 84. O cingătoare de piele cu plăci de argint, lucrare bizantină.

No. 85. Cingătoare cu plăci de argint, aparţinând unui boer Urzică dela finele secolului al XVIII.
„ 85 bis. Alte cinci diferite încingători.

B) Obiecte de metal: candele, cădelniţe, căţui, discuri, ripide, cane şi icoane

No. 86. Candelă de argint în forma unui pahar. Scene din evanghelie în medalioane. Inscripţiune românească din 1650, arătând că obiectul a fost dăruit S-tului Grigore Decapolitul de către Matei Vodă Basarab. (Mănăstirea Bistriţa).
„ 87. Candelă de argint în forma unui pahar. Scene din evanghelie. Inscripţiune care arată că a fost cumpărată de Matei Vodă Basarab în anul 1643. (Mănăstirea Bistriţa).
„ 88. Candelă de argint. Inscripţiune: Ioan Theodoranu Tzinku, anno 1764 Cibinii. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).
„ 89. Candelă de argint. Inscripţiune grecească din 1721, că a fost închinată unei biserici de către Georgie Kiriaki din Sinope (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).
„ 89 bis. Candelă mare de argint lucrată à jour. Inscripţiune grecească: „Constantin Ralet cu Elena dorind a deveni părinţi de copii, ţi-au adus, Fecioară, această candelă (ţie), care eşti cântată în Mănăstirea Dintr'un-Lemn; dă-(le), Prea Curato, cât de repede să vadă o progenitură, căci în tine şi-au pus toată speranţa lor. Anul 1780, Iulie 29“.
„ 90—91. Candele de argint. Inscripţiune românească din 1781, că a fost făcute cu argintul mănăstirei Tismana de Mihail Arch. Iegumenul Timothei Tetoianul. (Mănăstirea Tismana).

No. 91 bis. Candelá de argint. Inscripţiune românească din 1642, că a făcut-o iermonahul egumen Iosif în anul 1642. (Mănăstirea Tismana).

„ 92. Candelă de argint. Inscripţiune slavonă că a fost făcută de Radivon Kaţepan şi soţia lui Jivana. (Mănăstirea Tismana).

„ 93. Candelă de argint. Inscripţiune slavonă din 1648, că a fost dăruită de jupân Nicola. (Mănăstirea Tismana).

„ 94—95. Candele de argint dela mănăstirea Tismana.

„ 96. Candelă de argint cu inscripţie românească a jupăneasei Stanca Obedianu, fiica lui Dositheiu Brăiloiu. (Mănăstirea Tismana).

„ 97—100. Patru candele de argint. (Mánăstirea Brâncoveni).

„ 101. Candelă mare de argint, având săpate mai multe numiri de persoane, anul 1700. (Mănăstirea Brâncoveni).

„ 102. Candelă de argint poleit, în forma unei cupe; inscripţie slavonă din 1592, cá a fost dată de archiepiscopul Teofan şi Mitropolit al Moldovei. (Mánăstirea Slatina, judeţul Suceava).

„ 103—107. Şase candele de argint moderne; dăruite de D-nu Haralambie din Craiova.

„ 108. Cádelniţá de argint, forma unui păhăruţ. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 109. Cádelniţá de argint suflat cu aur, cu inscripţiune slavonească, care pe româneşte sună: Pomeneşte Doamne pe robul lui Dumnezeu Radul Buzescul şi Báneasa Elina. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 110. Cădelniţă cu inscripţie românească din 1686, că a fost dată mánăstirei Tismana de Antonie monahul. (Mănăstirea Tismana).

„ 111. Cádelniţă cu un picior în forma unui trunchiu

de piramidă. Inscripţie românească din 1683, că a fost făcută şi dată mănăstirei Tismana de Antonie monahul. (Mănăstirea Tismana).

No. 112. Cădelniţă de formă pătrată, capac cu un turn mare, patru turnuri mijlocii şi patru mici. (Mănăstirea Tismana).

„ 113. Cădelniţă de argint. Inscripţie românească din 1818, că a fost inchinată de Băneasa Zoiţa Brâncoveanca mănăstirei Brâncoveni. (Mănăstirea Brâncoveni).

„ 114. Cădelniţă de argint, modernă. (Dăruită de D-nu Haralambie din Craiova).

„ 115. Cădelniţă de argint aurit, alcătuită dintr'un fund semi-s'eric, aşezat pe un picior octogon cu tavă; capacul de formă conică, compus din o mulţime de turnuleţe şi de portale gotice suprapuse, şi tăiate à jour. Inscripţiune cu numele lui Neagoe Vodă, Doamna sa Despina şi copiii lor; alta cu numele celor patru fraţi Craioveşti: Barbul, Radul, Danciul şi Pârvul. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 116. Căţie sau afumătoare de argint, cu două picioare sau scaune şi cu un mâner rotund împodobit şi terminat printr'un rotocol de sârmă de argint împletită. Tava circulară, care desparte de mâner vasul pentru foc, este acoperită cu un cerc indoit de iconiţe săpate cu acul (*à la pointe*) şi cari la început au fost smălţuite. Capacul vasului rotund se termină sus printr'o săpătură *à jour* şi are acelaş fel de iconiţe. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 117. Căţie mare cu soba de argint, cu trei picioare pe tavă. (Mănăstirea Văcăreşti).

„ 118. Căţie de argint aurit, pe tablă rotundă de argint cu trei picioare şi cu capacul lucrat *à jour*. Inscripţiune românească din 1712, că a fost

dată mănăstirei Horezu de către ctitori. (Mănăstirea Horezu).

No. 119. Căţie de argint suflat cu aur, cu două picioare, din cari unul stă pe un disc pe care se află bătută *au repoussé* scena Adormirei Maicii Domnului. Capacul în forma unei turle înconjurată de opt turnuleţe. Inscripţiune românească din 1686, cu numele lui Şerban Vodă Cantacuzino, reprezentat în genuche împreună cu soţia sa, cu un băiat şi trei fete. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 120. Căţie de argint. Inscripţiune românească din 1652, cu numele jupânesei Elena Băneasa (soţia lui Radu banul Buzescu) şi al fiului său Matheiu. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 121. Căţie de argint cu piedestal şi capac în forma unui turn, cu două caturi. (Manăstirea Mărgineni).

„ 122. Căţie de argint. Inscripţiune românească din 1695, a lui Cernica Ştirbei, fost mare armaş, şi a jupânesei lui Maria. (Manăstirea Mărgineni).

„ 122. bis. Cătie de argint. Inscripţiune românească: Ioan, Anca dela Braşov, 1776. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 123. Căţie de argint aurit; Maica Domnului cu Domnul Christos în braţe. Inscripţiune din 1679, cu numele lui Kir Daniil archiepiscop. (Mănăstirea Radu-Vodă din Bucureşti).

„ 124. Căţie de argint pe două picioare, având pe placă reprezentaţiunea Adormirei Maicii Domnului. Inscripţiune românească din 1655, că a fost făcută de egumenul Serghie şi s'a prefăcut de egumenul Nicodim. (Mănăstirea Tismana).

„ 125. Căţie de argint. Inscripţiuni slavone, cu numele lui: Barbu, Danciul şi Pârvul Vornicul, fiii lui Neagoe. (Mănăstirea Tismana).

No. 126. Căţie de argint, scaun în formă conică şi la bază rotund. (Mănăstirea Tismana).

„ 127. O pereche ripide de argint suflat cu aur; Domnul Isus Christos pe scaunul împărătesc bine-cuvântând; Maica Domnului şi St. Ion; apostolii, prooroci, arhangheli şi serafimi. Marca ţărei. Inscripţiune românească din 1675 a lui Şerban Vodă Cantacuzino, înfăţişat în genuche, împreună cu Doamna Maria, soţia sa, şi copii: Smaranda, Casandra, Maria, Bălaşa şi Gheorghe Voevod. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 128. Disc de argint. Inscripţiune slavonă, arătând că a fost dăruit mănăstirei Bistriţa. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 129. Disc de argint. Inscripţiune slavonă, cu numele fraţilor Craioveşti: Barbu, Pârvul, Danciul, Radul, Preda Vornicul. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 130. Disc de argint aurit numai pe margini, scut heraldic. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 131. Disc de argint. Inscripţiune slavonă. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 132. Disc de argint (vas de sfeştanie), cu partea d'asupra aurită. Cei 12 apostoli în medalioane. Inscripţiune românească 1692 a lui Constantin Brâncoveanul şi a Doamnei Maria. (Mănăstirea Horezu).

„ 133. Disc de argint, pe deasupra aurit. Domnul Nostru Isus Christos, Maica Domnului, proorocul David şi evanghelistul Ioan, în medalioane. (Mănăstirea Horezu).

„ 134. Disc octogon de argint, pe deasupra aurit. Opt prooroci în medalioane. Inscripţiune din 1692 a lui Constantin Brâncoveanul şi Doamna Maria. (Mănăstirea Horezu).

„ 135. Disc masiv de argint, pe deasupra aurit. Cei 12 apostoli în medalioane. Sfânta Treime. In-

scripţiune grecească 1697 a egumenului Kiprian. (Mănăstirea Horezu).

No. 136. Disc de argint în formă de exagon, marca Transilvaniei. Inscripţiune românească cu numele lui Drăghici şi Şerban Cantacuzino, Păuna şi Maria. (Mănăstirea Mărgineni).

„ 137. Disc de argint, pe deasupra aurit, Sf. Ion Botezătorul ţinând în braţe pe pruncul Christos. Pe margini inscripţiune slavonă. (Mănăstirea Mărgineni).

„ 138. Disc de argint, masiv, aurit. In medalioane: 8 prooroci în relief. Maica Domnului cu Domnul Nostru Isus Christos. Inscripţiune grecească din 1723 cu numele lui Ioan Nicolae Alexandru Voevod Mavrocordat. (Mănăstirea Văcăreşti).

„ 139. Disc de argint, aurit; aquilă cu 2 capete, (marca Cantacuzinilor), cu iniţialele lui Şerban Voevod Cantacuzino. Inscripţie grecească din 1680. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 140. Disc de argint pentru anaforă; aquila cu 2 capete (marca Cantacuzinilor). Două scene lumeşti. Inscripţiune românească din 1710 a lui Şerban Cantacuzino vornic, şi soţia sa Andriana, cari au închinat discul Mănăstirei Himandritu. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 141. Disc de argint (anaforniţă); aquilă cu 2 capete, două scene lumeşti. Inscripţiune românească 1710, a lui Şerban Cantacuzino vornic, şi soţia sa Andriana, cari au închinat discul Mănăstirei Radu-Vodă. (Mănăstirea Radu-Vodă).

„ 142. Disc de argint rupt la o parte. Inscripţiune slavonă pe margini. (Mănăstirea Mihai-Vodă).

„ 143. Disc octogon de argint aurit. 8 prooroci în medalioane. Maica Domnului stând pe glob şi strivind şearpele. In mâna stângă ţine pe Isus Christos; în dreapta un sceptru. Inscripţiune

românească din 1693, a lui Constantin Brâncoveanu. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

No. 144. Disc mic de argint. Inscripţiune grecească 1640, cu numele lui Ioan şi Dimitriu cari l-au dăruit. (Mănăstirea S-ţii Apostoli din Bucureşti).

„ 145. Blid de argint, pe margine cu armele ţărei şi cu inscripţiunea slavonă, care pe româneşte sună: „Cu mila lui Dumnezeu Iw Neagoe Voevod şi Domn a toată ţara Ungro-Vlahică, fiul marelui şi prea bunului Basarab cel tânăr Voevod, făcut-au acest blid în a. $\frac{7020}{1512}$". (Mănăstirea Tismana).

„ 146. Un disc de argint. Inscripţie pe margine: Ştefan Ieromonah Duhovnic 1842. (Mănăstirea Tismana).

„ 147. Disc de argint aurit pentru anaforă; pe margini plăci cu chipurile Maicii Domnului, Isus Christos şi celor 4 evanghelişti şi 3 serafimi. Inscripţiune slavonă (fragment). (Mănăstirea Tismana).

„ 148. Disc de argint (anafornic), având pe margine, în medalioane, chipurile proorocilor. Inscripţiune românească 1761, cu numele lui Parthenie Arhimandritul, care l-a făcut din argintul Mănăstirei. In mijlocul discului: Adormirea Maicii Domnului. (Mănăstirea Tismana).

„ 149. Disc de argint pentru priscomidie; în centru: Domnul Nostru Isus Christos în potir, înconjurat de 6 serafimi. Inscripţiune românească 17?1, că s'a făcut din argintul Mănăstirei de Mihail Arhimandritul, egumenul Tismenei, Tetoianul. (Mănăstirea Tismana).

„ 150—151. Discuri de argint. (Mănăstirea Tismana).

152. Disc de argint suflat cu aur pentru anaforă: inscripţiune grecească a lui Ion Matei Basarab Voivodă. (Mănăstirea Brâncoveni).

No. 153. Petohlebniță; Adormirea Maicii Domnului și Sf. Nicolae, în relief. Inscripțiune românească din anul 1690, că Iosef egumenul a făcut-o cu argintul Hristinei monahii. (Mănăstirea Tismana).

» 154. Blidișel de argint, cu inscripțiune slavonă din 1617, a Mitropolitului Theofan. (Mănăstirea Slatina, județul Suceava).

» 155. Tas de argint suflat cu aur. (Mănăstirea Brâncoveni).

» 156. Taler de argint. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

» 157. Taler de argint, Maica Domnului cu Isus Christos. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

» 158. Tas de argint. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

» 159. O luntrișoară de argint poleită, cu un cap de cerb înăuntru. (Mănăstirea Tismana),

» 160. O năstrapă mare de argint poleită, cu capac și mănușă. (Mănăstirea Tismana).

» 161. Tavă de argint arsă; Sf. Gheorghe; marca țărei și inscripțiunea lui Constantin Brâncoveanu și Doamna Maria, anul 1707. (Mănăstirea Sf. Gheorghe-Nou, București).

» 162. Tas de argint cu flori poleite, în mijloc o pajere în chip de medalion. (Mănăstirea Brâncoveni).

» 163. Tas de argint; aquila cu 2 capete aurite. (Mănăstirea Horezu).

» 164—165. Două tase mici de argint. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

» 166. O cârje arhierească lucrată în sidef. (Mănăstirea Horezu).

» 167. O cârjă de os sculptat. (Mănăstirea Tismana).

» 168. O cârje arhierească de lemn de cedru, terminată sus prin capete de balauri. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

» 169. O pereche paftale de sidef; pe ambele: sculpturi în relief. Naşterea Domnului. Pe o placă inscripțiune a unui fost epitrop al bisericei Greci. (Mănăstirea Hanu-Greci, București).

No. 170—179. Diferite obiecte de menaj şi două iconiţe. (Dăruite de Doamna Maria Al. Samurcaş).

„ 180—190. 11 paftale de argint şi de sidef. (Mănăstirea Tismana).

„ 191. O pereche paftale. (Mănăstirea Horezu).

„ 192. O pereche paftale de argint. (Mănăstirea Brâncovenii).

„ 193—197. Cinci perechi paftale de argint. (Colecţia Cogălniceanu).

„ 198—199. Două paftale de os. (Constanţa).

„ 200—205. Cinci perechi paftale de argint şi o paftà fără pereche. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

„ 206. Placă de argint aurit dela spatele unei sfite: Sf. Constantin şi Elena; 1700. Inscripţiune românească, din care se vede că sfita a fost închinată mănăstirei de către Şerban Constantin paharnic, fiul lui Drăghici Cantacuzin fost mare spătar, şi al Păunii. (Mănăstirea Horezu).

„ 207. Placă de argint de la spatele unei sfite, cu reprezentaţiunea: Adormirei Maicii Domnului şi inscripţiunea slavonă că a fost făcută de Matei Basarab şi Doamna sa Elena şi dăruită mănăstirei. (Mănăstirea Tismana).

„ 208. Placă de argint aurit dela spatele unei sfite: Domnul nostru Isus Christos cu mânile binecuvântând. Inscripţiune slavonă din 1626, că s'a făcut de Muşat Clucerul şi s'a dat mănăstirei Tismana. (Mănăstirea Tismana).

„ 209. Icoana Sf. mucenic Procopie, aureolă de argint aurit, împodobită cu mărgăritare. (Mănăstirea Horezu).

„ 210. Icoană: S-ţii Impăraţi Constantin şi Elena, coroane împodobite cu pietre colorate şi mărgăritare. (Mănăstirea Horezu).

„ 211. Icoană zugrăvită pe cristal, reprezintând pe S-ţii Constantin şi Elena în vestminte bogate; cadru

smălţuit trandafiriu, albastru spălăcit şi alb, închipuind florĭ chimerice. (Mănăstirea Horezu).

No. 212. Imbrăcăminte de argint a unei icoane: Maica Domnului cu pruncul Isus în braţe. (Mănăstirea Horezu).

„ 213. Iconiţă de iconostas, argint suflat cu aur: Maica Domnului având în braţe pe pruncul Isus, cusută pe catifea brodată cu fire de aur şi de argint. Inscripţiune românească, săpată pe o placă subţire, arătând că s'a închinat mănăstirei Dintr'un-Lemn „cu inima înfrântă", de către Matei Popescul şi fiul său Constandin. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 214. Iconiţă de argint a Maicii Domnului, cu inscripţia slavonă din 1644, că s'a făcut de Preda Spătar şi soţia lui Păuna şi copiii lor Ancuţa şi Papa. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 215. Icoană de lemn: Domnul Isus Christos binecuvântând între Maica Domnului şi Sf. Ion Botezătorul. (Mănăstirea Hanul-Greci din Bucureşti).

„ 216. Icoană a Maicii Domnului, ţinând în braţe pe Domnul Isus Christos. (Mănăstirea Hanul-Greci).

„ 217. Icoană mare de lemn, a Sf. Ion Teologul. (Mănăstirea Hanul-Greci).

„ 218. Icoană mare de lemn: S-ţii Teodosie şi Antonie ţinând pe mâni mănăstirea Pecerska Lavra din Chiev. (Mănăstirea Hanul-Greci).

„ 219. Icoana Sf. Ion Botezătorul. (Mănăstirea Hanul-Greci).

„ 220. Icoană mare de lemn: Maica Domnului încoronată de Ion şi Simion; mai jos: Sf. Ecaterina şi Varvara şi Sf. Mitrofan. (Mănăstirea Hanul-Greci).

„ 221—225. Cinci icoane de lemn cu diferite reprezentaţiuni, între cari: Sf. Athanasie, Sf. Gheor-

ghe, Arhanghelul Gavriil. (Mănăstirea Hanul-Greci).

No. 226—236. Unsprezece iconiţe mici de lemn, cu diferite reprezentaţiuni (praznice). (Mănăstirea Hanul-Greci).

„ 237. Un toc de icoană de lemn cu pervazuri, împodobite cu medalioane de chihlibar, înfăţişind figuri de sfinţi. (Mănăstirea Sf. Gheorghe-Nou din Bucureşti).

„ 238. Icoană în toc (triptic): la mijloc Isus Christos în picioare, în radiarea rozei mystice, fiecare foaie înfăţişând câte o scenă din vieaţa pământească a Domnului Nostru (sunt 15 scene). Sus: Dumnezeu Savaoth cu Domnul Nostru Christos stând pe tron; iar în picioare toţi sfinţii, heruvimii şi serafimii. Alte scene din vechiul şi noul Testament. Pe icoană se citeşte numele lui Constantin Vodă Brâncoveanul; iar tradiţiunea, păstrată în mănăstirea Horezu, adaugă că Vodă Brâncoveanul obişnuia să poarte această icoană cu sine la drum. (Mănăstirea Horezu).

„ 239. Icoana de lemn: Maica Domnului plângătoare. (Mănăstirea Cotmeana).

„ 240. Iconiţă a Maicii Domnului pe email de Limoges. Inscripţie: S. SCHOLASTICA. (Donaţiunea răposatului G. Filipescu, fost mareşal al Curţeĭ).

„ 241. Iconiţă de corn de os de inorod. In relief, pe faţa principală: Răstignirea lui Isus pe cruce; pe faţa opusă: Adormirea Maicii Domnului. (Dar din partea Academiei române, care a cumpărat-o din fondul donaţiunei D-lui G. Gr. Cantacuzino).

„ 242. Iconiţă de corn de os de inorod, mai mică de cât precedenta. In relief: pe o parte Inălţarea Domnului Isus Christos la ceruri; pe revers:

Maica Domnului ținând în brațe pruncul. (Dar din partea Academiei române, care a cumpărat-o din fondul donațiunei D-lui G. Gr. Cantacuzino).

No. 243. Iconiță-triptic cu 12 scene din vieața pământească a Domnului Nostru Isus Christos. (Colecția Cogălniceanu).

" 244. Iconiță-triptic: cu diferite scene și figuri sfinte. (Colecția Cogălniceanu).

" 245. Iconiță-triptic: Maica Domnului și Isus împreună cu cei patru evangeliști. (Colecția Cogălniceanu).

" 246. Iconița-triptic: Isus pe tron, Maica Domnului, Sf. Simion, Sf. Nicolae, Sf. Ion Bogoslovu, etc. (Colecția Cogălniceanu).

" 247. Iconiță-triptic. (Colecția Cogălniceanu).

" 248. Manuscript conținând modeluri de icoane bisericești ale lui Radu zugravul (finele secolului al XVIII). Provine din Schitul Bunea de lângă Târgoviște. (Colecția Cogălniceanu).

" 249. Iconiță de bronz cu două fețe; pe una: Regele David pe tron cântând cu lira, pe cealaltă: Maica Domnului cu pruncul în brațe. (Colecția Cogălniceanu).

" 250. Icoana Sf. Nicolae, 1762. (Biserica Gheorghioasa din Focșani).

" 251. Icoana Maicii Domnului între doi archangheli, 1761. (Biserica Gheorghioasa din Focșani).

" 252. Icoana Maicii Domnului cu pruncul în brațe. (Colecția Cogălniceanu).

" 253. Icoana Maicii Domnului, pe velin, cunoscută sub numele de Madona Ghica (a aparținut fostului Domn al Moldovei Gr. Ghica. (Colecția Cogălniceanu).

" 254. Icoană a Maicii Domnului. (Colecția Cogălniceanu).

No. 255. Icoană a Maicii Domnului ţinând pruncul în braţe. (Colecţia Cogălniceanu).
» 256. Icoană având pe pânză acoperită cu sticlă Nascerea lui Christos. (Colecţia Cogălniceanu).
» 257. Icoană cu Nascerea lui Isus. (Colecţia Cogălniceanu.
» 258. Icoană a Sf. Gheorghe. (Colecţia Cogălniceanu).
» 259. Icoană a Sf. Vasile, Grigore şi Ion. (Colecţia Cogălniceanu).
» 260. Icoană reprezintând punerea în mormânt a trupului Domnului nostru Isus Christos. (Colecţia Cogălniceanu).
» 261. Icoană a Sf. Vasile. (Colecţia Cogălniceanu).
» 262. Icoană a Domnului Isus Christos stând pe tron. (Colecţia Cogălniceanu).
» 263. Icoană de metal de Adalbert Franck, reprezintând pe Isus ducând în spate crucea spre răstignire. (Colecţia Cogălniceanu).
» 264. Icoană a Maicii Domnului cu pruncul în braţe. (Colecţia Cogălniceanu).
» 265. Icoană cu răstignirea Domnului nostru Isus Christos şi cu Maica Domnului în faţă. (Colecţia Cogălniceanu).

C. — VITRINA DELA MIJLOC

Chivoturi, engolpioane, mitre, vase, cruci şi alte obiecte de metal

No. 1. Chivot sau cutie de argint aurit, închipuind în miniatură mănăstirea Bistriţa; capacul cu o turlă mai mare la mijloc şi alte mai mici. La faţadă se reprezintă Maica Domnului ţinând în braţe pruncul. Pe pereţii cei laterali, sfinţi. Inscripţiune slavonă, care pe româneşte sună: »Acest chivot l-a făcut fiii lui Neagoe: jupân

Barbu, Pârvul, Danciul, Radul“. (Mănăstirea Bistriţa).

No. 2 şi 2 bis. Două chivoturi de argint aurit şi smalţuit, închipuind mănăstirea Cotroceni. Are cinci turle, din care cea dela mijloc mai mare. Deasupra porţilor trei scene: Schimbarea la faţă, Adormirea Maicei Domnului şi Buna-Vestire. Chipurile proorocilor şi scene din evanghelie. Inscripţiune românească din 1685 a lui Şerban Vodă Cantacuzino. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 3. Chivot de argint poleit şi smălţuit, închipuind mănăstirea Horezu, cu două turnuri mari şi două mici. Prooroci şi alţi sfinţi. Maica Domnului, scene din Noul Testament. Inscripţiune românească din 1692, a lui Constantin Brâncoveanu şi Doamna sa Maria. (Mănăstirea Horezu).

„ 4. Chivot de argint sau „ţiitor de sfânta precistanie“; apostoli şi evanghelişti. Inscripţiune din 1699 a lui Şerban Cantacuzino paharnic, că l-a dat la mănăstirea Comana. (Mănăstirea Sf. Gheorghe-Nou din Bucureşti).

„ 5. Chivot de argint, închipuind biserica mănăstirei Curtea-de-Argeş. Inscripţiune românească. „† Dela robul lui Dumnezeu Parthenie, archimandritu al Argeşului, anul 1784“. (Episcopia Curtea-de-Argeş).

„ 6. Chivot de argint cu trei turnuleţe, închipuind biserica mănăstirei Văcăreşti. La cele patru colţuri câte un serafim; pe lături: sfinţii Gheorghe călare, călcând balaurul; Sf. Nicolae, binecuvântând; Sf. Ştefan. In dosul cutiei chivotului: Sf. Iacob; iar pe peretele stâng: Invierea Domnului. Capacul are trei turnuri. Inscripţiune grecească, care pe româneşte sună: „Pe timpul patriarhului Avramios al Ierusalimului 1781“. (Mănăstirea Văcăreşti).

No. 7, 8 şi 9. Trei chivoţele de argint. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

„ 10. Engolpion sau iconiţă de piept, pe care o poartă arhiereii atârnată la sân, de argint aurit şi cu smalţ. La unul din tasuri: pe partea convexă, Domnul Christos în relief; pe cea concavă, chipuri de sfinţi, restul fiind pierdut; pe celalt tas, partea concavă: Domnul Christos stând pe jeţ, iar alături Maica Domnului şi Sf. Ion Botezătorul; partea convexă: Maica Domnului în picioare, resturi din scena Inălţărei Domnului. Inscripţiune slavonă din 1431, care pe româneşte sună: „† A făcut acest panaghiar jupân Drăghici, mare stolnic, la templu lăcaş Văvedenia Precistei, mănăstirea din Snagov, în anul $\frac{6939}{1431}$ Iunie 7." (Mănăstirea Snagov).

„ 11. Engolpion sau iconiţă de piept, pe care o poartă arhiereii atârnată la sân; de argint. Se compune din două tasuri metalice ce se deschid pe balamà. Scene reprezintate: Adormirea Maicii Domnului; Domnul Christos şezând pe jeţ, înconjurat de Maica Domnului şi de Sf. Ion; Isus Christos în relief şi Invierea Domnului. Inscriptiune slavonă, care pe româneşte sună: „Acest panaghiar l-a făcut jupân Barbul, Pârvul, Danciul, Radul şi făcutu-l-au la mănăstirea Tismana". (Mănăstirea Tismana).

„ 12. Engolpion de argint aurit şi smalţ. Pe faţa internă e Maica Domnului cu Isus în braţe. La colţuri, serafimi. Pe capacul al II înăuntru pe smalţ verde şi albastru alternat, inscripţiune slavonă din 1521, care pe româneşte sună: „Făcut-au acest panaghiar (icoană a Maicii Domnului) robul lui Dumnezeu monahul Pahomie şi jupân Preda, marele ban în anul $\frac{7029}{1521}$". Banda e smălţuită verde şi albastru. La mijloc

e cina dată de Avram Ingerilor. Pe capacul I pe din afară în centru e bustul lui Isus înconjurat de ornamente în relief în formă de flori, smălţuite şi aurite, iar la margini câte un înger, ţinând în tipsie capul găsit al lui Ion Botezătorul. Pe capacul II e Adormirea Maicii Domnului. (Mănăstirea Bistriţa, judeţul Vâlcea).

No. 13. Engolpion de lemn, încadrat în capace de argint, împodobite prin împletitură de sârmă şi fir de aur. In centru capacului superior e o bucată de argint aurit, de forma unui cosciug, cu 12 arcuri de fir, în mijlocul cărora se găseşte câte o bucată rombică de argint aurit. Capacul II ornamentat. Innăuntru engolpionul are două plăci de lemn sculptate. Pe prima: Maica Domnului pe Tron; pe a doua: Sf. Vasile, Ion Hrisostom şi Sf. Grigore. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 14. Engolpion; jur împrejur are 24 raze ca la o stea, încadrate în mici bucăţi de argint ornamentate. Pe l-a faţă Maica Domnului pe Tron cu Domnul Nostru Isus Christos în braţe. La colţuri: cei patru evanghelişti. Pe faţa II-a: Schimbarea la faţă; iar jur împrejur: Naşterea, Botezul, Aducerea în biserică, Intrarea în Ierusalem, etc. (Mănăstirea Văcăreşti).

„ 15. Engolpion de argint suflaţ cu aur: o singură placă rotundă, Adormirea Maicii Domnului. (Mănăstirea Brâncoveni).

„ 16. Engolpion de argint aurit, pe o faţă: Răstignirea lui Isus Christos; pe cealaltă: Sf. Duh, Dumnezeu, Archanghelii Gavril şi Mihail, iar jos: Botezul Domnului Nostru Isus Christos. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

„ 17. O mitră arhierească a archimandritului Gherasim; opt iconiţe pe smalţ, inscripţiune gre-

cească: „Cu cheltuiala şi osteneala mea Archimandritul prea sfântul Gherasim din Cipru 1807, Martie 8. In Nijni din Rusia (făcută) la Iosif Panec maiestru“. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

No. 18. O mitră arhierească de factură cu totul modernă.

„ 19. Potir de argint aurit, cu inscripţiune grecească, care pe româneşte sună: „Acest dumnezeesc şi sfânt pahar s'a închinat de către prea-binecredinciosul Domn Ioan Alexandru Voevod la mănăstirea venerată a Argeşului, din 1628“. (Mănăstirea Curtea-de-Argeş).

„ 20. Potir de argint, cu inscripţiune germană din 1651, a lui Mihail Safioli şi soţia sa Regina. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 21. Potir de argint, cu inscripţiune românească din 1693, a episcopului Ilarion. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 22. Potir de argint, cu inscripţiune slavonă a fraţilor Craiovesci: Barbu banul, Pârvul şi Danciu vornici şi Radul postelnic. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 23. Potir de argint, suflat cu aur. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 24. Potir de argint aurit, cu inscripţiune slavonă a egumenului Ilarion. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 25. Potir de argint, cu inscripţiune românească din 1697, a Doamnei Maria, pentru bolniţa dela mănăstirea Horezu. (Mănăstirea Horezu).

„ 26. Potir de argint, cu inscripţiune grecească, care româneşte sună: „Paharul de faţă s'a aşezat în biserica Sf. Nicolae din Bucureşti, metohul Simopetrei, de către prea-bine-credinciosul D-nu Mihail Voevod, 1620“. (Mănăstirea Mihai-Vodă din Bucureşti).

No. 27. Potir de argint, cu inscripţiune grecească: „Impărtăşiţi-vă cu trupul lui Christos, gustaţi din izvorul fără de moarte, 1685.“ (Mănăstirea Horezu).

„ 28. Potir de plumb, suflat mai înainte cu argint. (Mănăstirea Horezu).

„ 29. Potir de argint, desprins de scaun; inscripţiune grecească din 1667, a ieromonahului Parthenie. (Mănăstirea S-ţii Apostoli).

„ 30. Potir de argint, desprins de scaun; cu inscripţiune românească din 1640, a lui Dumitraşco serdar şi a soţiei sale Despina. (Mănăstirea S-ţii Apostoli).

„ 31. Potir de argint aurit, fără piedestal. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 32. Potir de argint, cu inscripţiunea românească din 1781, c'a fost făcut din argintul mănăstirei Tismana, de către egumenul Mihail, arhimandrit Tetoianul. (Mănăstirea Tismana).

„ 33. Potir de argint aurit. (Mănăstirea Tismana).

„ 34. Potir de plumb aurit. (Mănăstirea Tismana).

„ 35. Potir de argint, cu inscripţiune slavonă a egumenului Serghie. (Mănăstirea Tismana).

„ 36. Potir de argint suflat cu aur; inscripţiune grecească din 1636: „s'a făcut cu mâna mea Alexandria Crivu din Trica, a doua Thesalie“; alta slavonească a lui Matheiu Basarab şi Doamna Elena. (Mănăstirea Brâncoveni).

„ 37. Potir de argint, fără scaun, cu inscripţiune românească din 1686, a lui Constantin Brâncoveanu vel spătar. (Mănăstirea Brâncoveni).

„ 38. Potir de argint, cu tacâmul său (disc, cruce şi linguriţă). (Mănăstirea Poiana-Mărului).

„ 39. Potir de argint, cu tacâmul său (disc, cruce, stea şi linguriţă). (Mănăstirea Poiana-Mărului).

„ 40. Potir de argint, cu tacâmul său (fără linguriţă).

(Dăruit de D-nu Haralambie din Craiova).

No. 41. Cupă de argint, fără scaun; inscripţiune slavonă din 1638. (Mănăstirea Tismana).

„ 42. Cupă de argint; inscripţiune: jupan Giura Cluciarul. (Mănăstirea Tismana).

„ 43. Cupă de argint; inscripţiune slavonă 1638, a lui Nicola părcălab. (Mănăstirea Tismana).

„ 44. Cupă mare de argint. (Mănăstirea Tismana).

„ 45. Cupă de argint. (Mănăstirea Tismana).

„ 46. Cupă de argint, cu scenă de vânătoare şi de pescuire. (Mănăstirea Tismana).

„ 47. Cupă de argint. (Mănăstirea Tismana).

„ 48. Cupă de argint, suflată cu aur; scaunul desfăcut. (Mănăstirea Tismana).

„ 49. Cupă de argint, fără scaun; scenă de vânătoare. (Mănăstirea Tismana).

„ 50—51. Două păhăruţe de argint. (Mănăstirea Tismana).

„ 52. Pahar de argint; inscripţie românească a lui Stoica vistierul şi a soţiei lui Dochia. (Mănăstirea Tismana).

„ 53. Pahar de argint; inscripţiune slavonă a lui Arsenie, fiul lui Mihail. (Mănăstirea Tismana).

„ 54. Pahar de argint; inscripţie românească din 1717 a lui Nicodim, egumenul Tismenei. (Mănăstirea Tismana).

„ 55. Pahar de cocos ferecat cu argint; inscripţiune slavonă a ermonahei Teodora din Mănăstirea Topolniţa. (Mănăstirea Tismana).

„ 56. Pahar de argint; leu şi 2 balauri; inscripţiune slavonă a lui Dumitru postelnicul. (Mănăstirea Tismana).

„ 57. Pahar de argint. (Mănăstirea Tismana).

„ 58. Căuş de argint aurit, cu 25 monede lipite pe el; inscripţiune românească din 1649 a Mitropolitului Ştefan. (Mănăstirea Tismana).

No. 59. Căuş (pahar) de argint aurit, fundul şi mânerul cu monede antice lipite pe el; inscripţie românească din 1641 a Clucerului Buzinca. (Mănăstirea Căldăruşani).

„ 60—63. Patru pocale de argint; inscripţiune grecească a lui Corneliu ieromonah, anul 1718. (Mănăstirea Mărgineni).

„ 64. Pocal de argint. (Mănăstirea Mărgineni).

„ 65. Pocal de argint; inscripţiune slavonă a lui Stoica logofĕtul în zilele lui Petru Vodă, fiul lui Mircea Vodă. (Mănăstirea Mărgineni).

„ 66. Pocal de argint, 1634. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 67. Două pocale de argint. Inscripţie din 1682 a lui Partenie ieromonah, egumenul din Bistriţa. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 68. Pahar de argint; inscripţie din 1606 a lui Ştefan ieromonah. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 69. Păhărel de argint; inscripţie din 1696 a lui Epifanie ieromonah. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 70—72. Trei păhăruţe de argint, din cari unul cu data 1687. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 73. Pahar de argint cu reprezentaţii de animale şi cu inscripţie slavonă a lui Theodosie şi a soţiei sale. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 74. Pahar de argint; pe buză numele: Preda. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 75. Pahar de argint, cu scenă de vânătoare. (Mănăstirea Horez).

„ 76 şi 76 *a*. Două păhăruţe de argint cu tavele lor. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

„ 77—78. Două tase mici de argint. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

„ 79. Cupă de argint aurit, cu scenă de vânătoare şi inscripţie românească din 1642 a lui Matei Vodă Basarab şi a soţiei sale Elena. După tradiţiunea păstrată în Mănăstirea Câmpu-Lung,

aceasta ar fi cupa lui „Negru-Vodă“. (Mănăstirea Câmpu-Lung).

No. 80. Pahar mic de nucă de cocos, cu capac de argint (dăruit de D-nu Ernest Picq din Praga).

„ 81. Pahar mare de sticlă cu armele diferitelor State germane, anul 1644 (dăruit de D-nu Ernest Picq din Praga).

„ 82. Cană de argint aurit, săpată în formă de solzi de peşte; se zice a fi fost ocaua lui Şerban Vodă Cantacuzino; inscripţiunea grecească sună însă pe româneşte: „Al lui Corneliu Ieromonahul. Anul 1718“. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 83. Cană cu plăci de sidef, a lui Constantin Vodă Brâncoveanu. (Mănăstirea Horez).

„ 84. Vas de aghiasmă, de argint; inscripţie românească din 1695 a lui Constantin Brâncoveanu şi a mamei sale Stanca, fiica lui Constantin Postelnicul Cantacuzino. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 85. Vas aghiasmatar de argint poleit cu aur; aquilă cu 2 capete, cu iniţialele lui Şerban Vodă Cantacuzino. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 86. Un aghiasmatar de argint; inscripţie românească a lui George Cracia şi Mathei Vasile. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 87. Vas de argint în formă de garafă. (Mănăstirea Văcăreşti).

„ 88. Crăstelniţă de argint; inscripţie românească din 1647 a lui Neculae Pârcălabul şi soţia lui Florica. (Mănăstirea Tismana).

„ 89. Stea de argint poleită cu aur; inscripţie din 1720 a lui Nicolae Vodă Mavrocordat. (Mănăstirea Văcăreşti).

„ 90. Lighean cu ibricul lui de aramă poleită, cei patru evangelişti; inscripţie grecească din 1763: Spantonis închinătorul; lui Dimitrie şi părinţilor. (Mănăstirea Zlătari).

No. 91—92. Două ibrice de argint; inscripție slavonă din 1622 a lui Theofan, arhiepiscopul Ivirului. (Mănăstirea Bistrița).

„ 93. Ibricel de argint aurit. (Mănăstirea Bistrița).

„ 94. Ibric arhieresc de argint, pe alocurea aurit, împreună cu tava lui. (Mănăstirea Tismana).

„ 94 bis. Lingură de argint pentru grijanie, cu inscripțiune: Ioan Șerban Voevodu Băsărabu..Dăruită de Caimacanul Cantacuzino în anul 1867. (Mănăstirea Zlătari).

„ 95—99. Cinci lingurițe de argint pentru grijanie; inscripția: *Ilarion igumenu.* (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 100—101. Două lingurițe de grijanie; inscripția: Velikaa. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 102. Lingură de argint pentru grijanie. Inscripția: *Jupan Udriște.* (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 103. Lingură de argint pentru grijanie; inscripție: Ștefan arhimandritul Bistriței, 1780. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 104. Lingură de argint pentru grijanie; inscripție polonă: Sergie Samosie. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 105. Lingură de argint pentru grijanie; inscripție: Oprea Vistiernicul. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 106—107. Două linguri de argint pentru grijanie. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 108. Lingură de argint pentru grijanie. (Mănăstirea Horezu).

„ 109—116. Opt lingurițe de argint. Inscripție: Nicolae, egumenul Tismeneĭ, anul 1692. (Mănăstirea Tismana).

„ 117. Sfeșnic pentru trei lumânări (trikellion) de argint aurit, purtând sus o cruce smălțuită. (Mănăstirea Horezu).

No. 118. Cruce mare, lemn sculptat, legată în argint aurit, cu piciorul pe un piedestal în forma unei piramide şi rezemat pe trei animale. Iconiţe cu 24 scene din noul testament; 12 apostoli şi 4 evanghelişti. Inscripţiune românească din 1665, a lui Şerban Vodă Cantacuzino. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 119. Cruce de lemn sculptată, încadrata în argint smălţat şi aurit, cu piciorul pe un piedestal; iconiţe cu 12 scene din evanghelie şi apostoli. Inscripţiune românească din 1692, a lui Constantin Vodă Brâncoveanul şi a Doamnei lui Maria. (Mănăstirea Horezu).

„ 120. Cruce lucrată în filigran, 15 mărgăritare şi 8 pietre roşii, braţul dintr'o parte deslipit, cu 12 scene din evanghelie. Inscripţiune românească din 1798, a lui Pahomie egumenul. (Mănăstirea Horezu).

„ 121. Cruce mică, lemn sculptat încadrat în argint aurit; cu scaunul de lemn, piciorul de argint; 12 iconiţe despărţite prin tăbliţe ornate cu aur şi argint; 24 diamante şi 96 rubinuri; 6 zmaragde mari. (Mănăstirea Horezu).

„ 122. Cruce mică, lemn sculptat, încadrata în argint aurit şi cu smalţ, cu 6 rubinuri. (Mănăstirea Horezu).

„ 123. Cruce, peste tot argint poleit, cu ghirlande de 4 safiri şi 4 mărgăritărele; piciorul împodobit cu flori în relief. Braţele crucei de argint aurit. Pe cruce răstignirea Domnului Nostru Isus Christos. Pe faţa cealaltă: Ion Botezătorul. Inscripţiune grecească din 1739, a lui Nicolau Anastasi şi Zoiţa. (Mănăstirea Horezu).

„ 124. Cruce de lemn sfărâmată, fără scaun; 10 iconiţe despărţite prin fir de argint aurit şi ornamentate cu smalţ. (Mănăstirea Horezu).

No. 125. Cruce mare de lemn, lucrată în sidef pentru sfânta masă. Pe o faţă: învierea lui Isus, iar pe cealaltă răstignirea lui. Marca ţărei româneşti şi cu iniţialele lui Constantin Vodă Brâncoveanul. (Mánăstirea Horezu).

„ 126. Cruce mică de aur, cu lemn s.ânt; smalţuri verzi, albastre şi roşii; mâner lucrat cu 13 smaragde şi 8 diamante. Pe o parte a crucei săpată în metal: Răstignirea lui Isus, iar la cele patru laturi: Maica Domnului, un vultur, un leu şi un balaur. Inscripţiune grecească din 1694, a lui Constantin Basarab Voevodă (Constantin Brâncoveanu). (Mănăstirea Horezu).

„ 127. Cruce arhierească mică, împodobită cu smalţ, divers colorat şi cu dungi de bucăţi de aur. Inscripţiune slavonească din 1672, a lui Varlaam arhiereul. (Mănăstirea Horezu).

„ 128. Cruce de lemn sculptat, în cadru de filigran; diamante, rubinuri, mărgăritare, mărgean şi alte diferite pietre; 12 scene evangelice săpate în lemn şi acoperite cu mică. Inscripţiune românească din 1797: „Această cruce cu toate podoabele ei s'a făcut din odoarele Sf. icoane a Maicii Precista, prin osârdia şi silinţa prea Sf. Maichei Platonisa, stariţa mănăstirei Dintr'un-Lemn 1797". (Mánăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 129. Cruce veche de lemn sfărâmată; pietre pe margini; 10 iconiţe cu scene evangelice. Inscripţiune din 1682: Constantin Filipescul aceasta dărueşte. (Mănástirea Dintr'un-Lemn).

„ 130. Cruce de lemn cu 10 iconiţe, cu scene evangelice, despărţite prin stâlpi rotunzi de argint. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 131. Cruce cu 8 iconiţe, cu scene evangelice. Inscripţiune din 1692, a lui Tanasie Miazire şi Ilina. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

No. 132. Cruce foarte mică, de lemn ; fără scaun ; 10 iconiţe cu scene evangelice ; 15 mărgăritărele. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 133. Cruce de lemn, încadrată cu plăci de argint şi smalţ albastru ; 10 iconiţe despărţite prin plăci de metal aurit. Inscripţiune românească a Doamnei Maria a lui Constantin Vodă Brâncoveanu. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 134. Cruce de lemn, încadrat cu argint smăltat albastru şi verde ; 10 iconiţe separate prin plăci de argint, acoperite cu smalţ colorat, mărgăritare şi petre roşii. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 135. Cruce. Inscripţiune polonă 1607. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 136. Cruce de lemn sculptat, încadrată în argint aurit şi cu flori de smalţ, cu două turnuleţe pe braţele ei ; cu 10 iconiţe, reprezentând scene evangelice. Inscripţiune slavonă din 1692, care arată că crucea este făcută de maistoru Constantin în oraşul Vraţa ; altă inscripţiune românească, că s'a cumpărat de medelnicerul Ioan Socolescu, fost cluceru episcopiei Argeşului Kir Iosef, şi s'au dăruit numitei episcopii. (Episcopia Curtea-de-Argeş).

„ 137. Cruce în filigran dela Sf. Agură, cu 12 iconiţe de lemn, înfăţişând scene evangelice, separate prin plăci de argint aurit ; 27 mărgăritare ; 2 smaragde în vârful crucii : mitră mitropolitană. Inscripţiune grecească din 1698. (Mănăstirea Sf. Gheorghe-Nou din Bucureşti).

„ 138. Cruce filigran ; scaun de lemn pe piedestal de metal ; 10 iconiţe cu scene evangelice ; 19 mărgăritare şi 42 petre de diferite culori. Inscripţiune românească din 1798, a lui Iosif ieromonah şi Constantin Riso. (Mănăstirea Bistriţa, judeţul Vâlcea).

No. 139. Cruce; îmbrăcată peste tot cu argint aurit; pietre roşii şi mărgăritare pe margini; pe o faţă: Răstignirea lui Isus; pe cealaltă: Botezul Domnului. Pe mănunchiul crucei: *egumenia bisericei Bistriţa.* (Mănăstirea Bistriţa).

„ 140. Cruce de argint smăltat, încadrând un lemn nesculptat; cu piciorul în formă de prizmă otogonală. Inscripţiune română: „Mitropolitu Chir Stefan“. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 141. Cruce de lemn sculptat, încadrată în argint aurit, fără scaun; piciorul reprezentând flori în relief. Pe braţe 10 iconiţe, separate cu mici plăci de argint aurit. Inscripţiune: Ion eromonahu. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 142. Cruce mică de argint sadea: un braţ rupt; opt iconiţe cu scene din evangelie. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 143. Cruce lucrată în filigran aurit; cu picior de argint; 12 iconiţe, cu scene evangelice; 27 mărgăritare şi alte petre roşii. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 144. Cruce mică de argint; smăltată împrejur verde, roşu şi albastru deschis, lipseşte lemnul întreg şi braţul de jos. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 145. Cruce sfărâmată; lemn sculptat, încadrat în argint aurit, smăltat verde cu flori; picior în formă de prismă; 10 iconiţe, cu scene evangelice. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 146. Cruce de lemn sculptat, încadrată în argint aurit, cu piciorul în forma unei prizme octogonale; 10 iconiţe reprezintând scene din evangelie; iconiţele separate între ele prin mici plăci subţiri de argint aurit, cu 21 peruzele; pe coadă: inscripţune românească, că s'a făcut de Doamna Maria. (Mănăstirea Mărgineni).

No. 147. Cruce de lemn sculptat, încadrată în argint, cu smalț albastru; 10 iconițe, reprezintând scene evangelice; 20 mărgăritare și 8 peruzele. Inscripțiune românească din 1663, a Maricăi, fata lui Constantin Cantacuzino și soția lui Pană Filipescu vel Spătar. (Mănăstirea Mărgineni).

„ 148. Cruce de lemn; cadru argint aurit; 12 cercuri cu iconițe; 7 mărgăritărele. Pe coadă inscripțiune slavonă a lui Vintilă Vodă. (Mănăstirea Vintilă-Vodă).

„ 149. Cruce de lemn, încadrată în sidef; pe o față: Sf. Ion Botezătorul și restignirea lui Isus Christos; pe cealaltă: Botezul Domnului. (Mănăstirea Mihai-Vodă).

„ 150. Cruce mare de lemn, sculptat; ferecată cu argint poleit, fără scaun; 12 iconițe; la colțuri 16 boabe de mărgean. Iconițele sunt separate prin mici plăci de argint aurit. (Mănăstirea Cozia).

„ 151. Cruce rusească de argint aurit. Restignirea lui Isus Christos. (Mănăstirea Tismana).

„ 152. Cruce de argint suflată cu aur; 10 iconițe, cu scene evangelice. Inscripțiune slavonă din 1674, a lui Daniil, egumenul dela mănăstirea Sadova. (Mănăstirea Brâncoveni).

„ 153. Cruce de argint, suflat cu aur; iconițe cu scene din evangelie. (Mănăstirea Brâncoveni).

„ 154. Cruce de argint, suflat cu aur, ce se poartă atârnată la gât. Inscripțiune din 1672, a lui Matheiu arhiereul. (Mănăstirea Brâncoveni).

„ 155. Cruce de argint; iconițe cu scene evangelice. (Mănăstirea Brâncoveni).

„ 156. Cruce de argint, suflată cu aur; pe o parte răstignirea lui Isus; pe cealaltă o cruce. (Mănăstirea Brâncoveni).

No. 157. Cruce arhimandricească de argint, cu răstignirea pe cruce a Domnului Nostru Isus Christos. Inscripţiune: arhimandritu Mathei. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

„ 158. Cruce arhimandricească de argint. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

„ 159—161. Trei cruci de argint, din cari No. 159 şi 160 au câte 10 iconiţe din Noul Testament, iar No. 161 numără 12. (Mănăstirea Poiana-Mărului).

„ 162. Cruce mică de lemn sculptat cu 10 iconiţe separate prin plăci de argint aurit; 12 mărgăritare. (Colecţia C. Bolliac).

„ 163 şi 164. Două cruci: una de lemn şi alta de os, cu câte 10 iconiţe, încadrate amândouă în argint şi înfipte pe picioare asemenea de argint. A servit în biserica Sf. Troiţa din Cerneţi. (dăruite de D-nu C. M. Ciocazan şi fraţii săi: Grigore, Constandin, Dimitrie şi Alexandrina).

„ 165. Cruce de lemn cu picior de argint aurit şi 10 iconiţe cu scene evanghelice; îmbrăcată în argint suflat cu aur, având 13 figuri de sfinţi în relief, anul 1793. Fără proveninţă indicată. (Adresa Ministerului Cultelor, 23 Septembre 1880).

„ 166. Cruce de argint; răstignirea lui Isus. (Colecţia Cogălniceanu).

„ 167. Crucifix de argint aurit şi îmbrăcat în smalţ: Răstignirea lui Isus. (Colecţia Cogălniceanu).

„ 168. Crucea Mitropolitului Iacov al Moldovei, pe când era episcop al Huşilor.

„ 169. Cruce de argint, (dăruită de D-nu Haralambie din Craiova).

„ 170. Cruce mare de lemn de kiparos alb cu trei braţe, având sculptate pe dânsa toate praznicile Maicii Domnului şi ale Domnului Isus Christos, împărţite în 24 iconiţe; muchiile cu

argint de aur filigranat. Inscripţiune slavonă din 1501, a lui Matei Crăciun postelnicul şi soţia lui Maria. (Mănăstirea Slatina, judeţul Suceava).

No. 171. Cruce mare de kiparos negru cu trei braţe; îmbrăcată în argint aurit filigranat; 34 iconiţe reprezintând sfinţi şi felurite scene evanghelice separate prin stâlpi răsuciţi şi făcuţi tot din lemn negru de kiparos. Marca ţărei româneşti. Inscripţiune slavonă din 1558, a lui Alexandru Vodă Lăpuşneanu şi a soţiei sale Doamna Roxanda. (Mănăstirea Slatina, judeţul Suceava).

„ 172. Crucifix cu plăci de argint aurite. Ca ornamente: păsări şi animale aripate; Isus din metal turnat. (Dăruit de D-nu Ernest Picq din Praga).

„ 173. Crucifix de os. (Colecţia Cogălniceanu).

„ 174. Statueta Domnului nostru Isus Christos, lucrare spaniolă de os, cam secolul XVII.

„ 175 şi 176. Două afumători de argint.

„ 177. Cagnotă de argint.

„ 178. Taler de argint aurit, cu inscripţiune slavonă din 1579, a lui Dobre Popov.

„ 179. Taler de argint aurit; în centru şi pe margini animale şi păsări fantastice.

„ 180. Taler de argint; în centru lupta unei păsări cu un balaur.

„ 181. Chesea de argint în forma unui ou cu linguriţă.

„ 182. Chesea de argint împodobită pe dinafară cu reprezintaţii mitologice.

„ 183. Vas de metal cu mâner masiv. In relief: un castel şi o casă cu doi pomi.

„ 184. Vas de metal, cu mâner şi capac prins de mâner; cu inscripţiune 1724.

No. 185. Vas de metal cu mâner; în fund o medalie. Inscripţiune: Paulus Czell; 1763.
„ 186. Vas cu inscripţiune: Hanne Loy, anno 1723.
„ 187. Vas de alamă, cu diferite reprezintaţii; sălbateci din Peile roşii, femeie, leu, păsări. Inscripţiune: Dimitri Ioanüs Petra, 1774.
„ 188. Piuliţă de bronz, cu inscripţiunea: *me fudit Pet. Murar*, 1676.
„ 189. Tipsie de plumb.
„ 190. Tipsie de plumb, cu marca fabricei: Tein Zhiln Wien.
„ 191. Călimară de argint ce se purtà la brâu.
„ 192. Buzduganul atribuit principelui Transilvaniei Michail Apafi, poleit cu argint.
„ 193. Călimară de argint suflat cu aur, în chip de piramidă; s'a dăruit, zice-se, de primul consul Bonaparte Sultanului Selim, dela care apoi a trecut la Alecu Ghica, tatăl lui Grigore Vodă Ghica din Moldova.
„ 194. Ciocanul cu care s'a pus piatra fundamentală a palatului Universităţei din Bucureşti.

(No. 173—194 a făcut parte din colecţia Cogălniceanu).

„ 195. Cutie mică de argint, înăuntru aurită. (Mănăstirea Poiana-Mărului).
„ 196—199. Patru teasuri mici de argint. (Mănăstirea Poiana-Mărului).
„ 200. Zarvă de argint. (Mănăstirea Tismana).
„ 201. Un pahar de cristal cu iniţiala G. şi coroana princiară d'asupra, aparţinând lui Grigore Vodă Ghica al Moldovei (trimis de Academia Română).

C. Manuscripte şi tipărituri

a) *Manuscripte*

No. 1. Tetravangelie slavonă din anul 1405, manuscript in-folio, 315 file de pergament gălbui subţire; patru ornamente în formă de potcoavă, cu aur şi coloare albastră, alcătuite din păsări, flori şi cruci; titlurile, ca şi literile capitale, din împletituri făcute cu aur, chinovar şi coloare gălbue. Scris şi lucrat în întregime cu mâna Sf. Nicodim, cum se vede din însemnarea dela sfârşitul manuscrisului. Legătura, compusă din două scoarţe de lemn îmbrăcate în plăci de argint aurit, care reprezintă în relief: Răstignirea Domnului nostru Isus Christos, iar pe margini pe cei patru evanghelişti, este mult mai târzie decât data manuscriptului. (Adusă de D-nu Gr. Tocilescu dela Mănăstirea Tismana).

„ 2. Tetravangelie slavonă din anul 1502, in-folio, 265 file, de frumos pergament alb, cu ornamente în formă de potcoavă, compuse din împletituri în formă de cercuri divers colorate. Chipurile celor patru evanghelişti pe fund aurit. Titlurile evangelielor şi ale paragrafelor sunt aurite; literile iniţiale, din împletituri analoge cu cele ale ornamentelor şi sunt colorate în acelaş fel. Din inscripţiunea slavonă cu data 1502, Aprilie 23, rezultă că manuscriptul a fost scris şi făcut din ordinul lui Ştefan Vodă-cel-Mare, Domnul Moldovei, şi dat bisericei din Mănăstirea Bistriţa; scriitorul manuscriptului a fost „păcătosul ieromonah Spiridon din Mănăstirea Putna“. Legătura de scoarţe de lemn îmbrăcate în plăci de argint, care reprezintă în relief prima: *Invierea lui Christos*, iar cea-

laltă *Răstignirea Domnului nostru Isus*. Ele provin dela un alt manuscript, sunt cu mult mai mari decât manuscriptul lui Ştefan, şi nu pot dată decât cel mult de pe la finele secolului XVIII. (Biserica Sf. Nicolae din Iaşi).

No. 3. Tetravangelie slavonă din anul 1519, manuscript in-folio, 225 file hârtie groasă nesclivisită; înfrumuseţată cu 4 ornamente şi 3 mici desemnuri colorate; toate ornamentele au chipul unei potcoave şi sunt alcătuite din împletituri, diferit colorate, în formă de cercuri cari se intretae, foarte frumos şi artistic combinate. Literile iniţiale sunt făcute din aceleaşi împletituri, colorate ca şi ornamentele; titlurile evangelielor şi indicatoarelor sunt aurite. Legătură din scoarţe de lemn, îmbrăcate în catifea purpurie, ţesută şi cu fire de aur; ferecătură admirabilă din două plăci de argint aurit, unite la spatele manuscriptului printr'o zale făcută cu lănţuşe de sârmă de argint suflat cu aur. Placa din faţa cărţei reprezintă în relief: *Invierea lui Christos;* iar cea din dos (verso): *Adormirea Maicii Domnului*. Figuri numeroase şi minunat rânduite. Inscripţiunea slavonă, săpată pe margini, sună în româneşte: „A făcut acest tetravanghel jupân Marcea, marele postelnic, şi jupăniţa lui Marga, în zilele lui Iω Neagoe Voevod şi a Doamnei Despina, în anul $\frac{7027}{1519}$". (Mănăstirea Bistriţa, judeţul Vâlcea).

" 4. Tetravangelie slavonă din anul 1573, manuscript in-folio, 275 file, hârtie subţire şi fără lustru, patru ornamente compuse din împletituri colorate ca şi literile capitale. Din inscripţiunea dela fila 274 *r*, se vede că a fost scrisă din porunca lui AlexandruVodă de către ieromona-

hul Onufrie în anul 1573, în mănăstirea numită Săratov. Scoarţele de lemn acoperite cu o îmbrăcăminte de argint aurit; pe prima scoarţă: Pogorârea lui Christos în Iad; pe a doua: Răstignirea lui Christos. Pe cadrul scoarţei din faţă o inscripţiune slavonă săpată spune că evanghelia a fost făcută de Mateiu Basarab Voevod şi Doamna sa Elena în anul 1636. (Mănăstirea Brâncoveni).

No. 5. Tetravangelie din secolul XVI, manuscript în-4⁰ file 311 pe hârtie groasă; 4 ornamente din cercuri concentrice, 3 mici desemnuri făcute cu chinovar, şi literile capitale colorate. O inscripţiune slavonă pe verso filei 310 arată că a fost scrisă în mănăstirea Dealului, cu porunca ieromonahului Ieremia, egumenul mănăstirei, de către „mult păcătosul şi netrebnicul şi întristatul şi ocăitul smeritul monah Silion Rusin“. Scoarţe de lemn, cu îmbrăcăminte de argint aurit cu reliefuri; pe prima scoarţă: Pogorârea lui Christos în Iad; iar la colţuri: cei 4 evanghelişti; pe a doua: Inălţarea lui Christos; pe margini diferiţi sfinţi; ornamente smălţuite cu albastru şi verde. Colţurile cu bumbi metalici. Pe placa scoarţei a doua, săpată inscripţiunea slavonă, care pe româneşte sună: Maistru Franco Marcanini din Kiprovăţ. Pe aceeaşi placă inscripţiune slavonă, ce se traduce: „Mitrópolit Theofil al ţărei Ungrovlahice $\frac{7150}{1642}$“. Pe prima placă se mai vede data 1682. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 6. Tetravangelie slavonă din anul 1593, manuscript in-folio, 283 file, pe o hârtie groasă lucioasă; scriere semi-uncială. Afară de chipurile celor patru evanghelişti, aşezat fiecare în câte un cadru frumos, se află pe foi volante, la

sfârşitul evangeliei lui Matheiu, portretul lui Mateiu Vodă Basarab şi al Doamnei Elena, soţia lui, lucrate amândouă cu multă îngrijire şi artă. De asemenea titlurile şi literile iniţiale sunt alcătuite din frumoase împletituri colorate. Manuscrisul a fost scris de »protopopul Ioan Scriban din locul Craiova, în anul 1593«. Legătura se compune din două scoarţe de lemn, îmbrăcate în catifea purpurie cu ornamente de argint aurit; la mijloc pe o scoarţă: Răstignirea Domnului nostru Isus Christos; pe cealaltă: Maica Domnului; la colţuri: o pasere, un înger şi alte două animale. Pe marginile ornamentelor de metal, inscripţiune slavonă, care pe româneşte sună: »Această evanghelie a făcut-o Iω Mateiu Voevod în anul 1644 şi Doamna Elena, unde este hramul Prea Cuvioasa Paraschiva«. Inchieturile sunt de argint aurit, aplicate pe càte o curea lată, iar călcăiul (dosul) e făcut din zale de acelaş metal. (Adus dela biserica Sf. Nicolae din Chilia).

No. 7. Carte liturgică, manuscript grecesc al arhimandritului Teofan dela muntele Athos 1590; cu autograful lui Petru Movilă, mitropolitul Kievului. (Mănăstirea Radu-Vodă).

» 8. Liturgie, manuscript grecesc, hàrtie, 1632; legat cu catifea roşie şi plăci de argint. Răstignirea cu cei 4 evanghelişti şi apostolii cu 4 teologi. (Mănăstirea Hanu-Greci).

» 9. Horologion, manuscript grecesc, cu frumoase ornamente: foi, flori, păuni. Legătură în scoarţe de argint. (Mănăstirea Radu-Vodă).

» 10. Evangelie grecească, manuscript, secolul XVII, îmbrăcată cu catifea verde şi argint poleit. Răstignirea cu cei patru evanghelişti şi cinci bolduri de fer. (Mănăstirea Hanu-Greci).

No. 11. Dumnezeeştile Liturghii pentru serviciul archieresc, manuscript pe carton cu frumoase iniţiale ornamentate, lucrat de doamna Maria Gheorghe A. Sturdza, născută principesa Ioan Ghica. Legătură frumoasă; pe o faţă 6 medalioane pe email (Sf. Vasile cel Mare, Ioan Botezătorul, Ap. Iacov, Sf. Cr. Dialogu papa Romei, Sf. arhierei Stefan şi Laurente. La colţuri 4 serafimi; pe cealaltă faţă, portretul în email al repausatului Episcop al Huşilor Silivestru Bălănescu.

„ 12. Codicele dela Voroneţ. (Manuscript fotografiat).

b) *Tipărituri*

No. 13. Tetravangelie slavonă tipărită Târgovişte (?), 1512, de ieromonahul Macarie, din porunca lui Neagoe Vodă Basarab, exemplar de lux pe membrană velină, titlurile din capul fiecărei evangelii şi literile iniţiale dela începutul capetelor sunt colorate toate de mână cu aur, carmin şi albastru date peste cerneala neagră cu care au fost tipărite. Pe unele ornamente la mijloc: vulturul cu crucea în cioc (armele ţării). Exemplarul probabil a aparţinut lui însuşi Neagoe Vodă. Scoarţele învelite cu catifea verde şi împodobite cu ornamente de argint aurit săpate cu dăltiţa. Pe o placă se represintă *Răstignirea*; la colţuri patru evanghelişti, iar pe margini o inscripţiune românească, din care se vede că evangelia fusese luată dela Bistriţa de nişte străini şi reţinută până când Preda Brâncoveanul, pe vremea lui Matei Vodă Basarab, trăgându-i în judecată, a luat-o „cu pără“ înaintea Divanului, şi au trimis-o iarăşi la Bistriţa după ce au ferecat-o. (Mănăstirea Bistriţa).

„ 14. Ediţiune pe hârtie cu ornamentele necolorate a aceleiaşi evangelii slavone dela No. prece-

dent. Legătură pe damasc cu plăci de argint reprezentând Răstignirea și simbolele celor patru evangeliști. (Mănăstirea Bistrița).

No. 15. Evangelie slavonă, Lemberg 1637. Legătură de piele neagră cu ornamente de argint aurit aplicate. Se reprezintă: Răstiguirea și Invierea; la colțuri simbolurilé celor patru evangeliști. Inscripție slavonă cu numele donatorilor: Radu vel comis și soția sa. (Mănăstirea Hanu-Greci).

„ 16. Evangelie slavonă, Vilna 1649. Legătură peste tot de argint aurit, în cadru de smalț; în dos inscripțiune greacă. (Mănăstirea Sf. Gheorghe-Nou).

„ 17. Evangelie greacă, Veneția, 1645. Legătură de argint aurit și catifea roșie. Inscripțiune cu numele Mariei, jupăneasa lui Pană Filipescu spătar. (Mănăstirea Mărgineni).

„ 18. Evangelie greacă, Veneția, 1671. Legătură de argint aurit pe catifea verde. In față: Invierea; la colțuri un corb, un cap de leu aripat și dois finți; în dos: Răstignirea cu două simbole de evangeliști și două figuri de sfinți. (Mănăstirea Mărgineni).

„ 19. Evangelie slavonă, Lemberg, 1670, legată cu catifea roșie și plăci de argint aurit. In față o placă reprezintă Invierea; la colțuri cei patru evangeliști In dos patru bumbi mari, iar la mijloc placa cu Răstignirea. Inscripțiune românească din 1676 că a fost făcută de jupăneasa Despa a răposatului Neagoe clucerul și de fii lor. (Mănăstirea Mărgineni).

„ 20. Evangelie slavonă, Lemberg 1641. Legătură cu plăci de argint aurit săpat pe fond roșu cu reprezentațiunea Răstignirii și Invierei; iar la colțuri cei patru evangeliști. (Mănăstirea Horezu).

„ 21. Evangelie slavonă, Lemberg 1641, legătură catifea roșie, cu plăci de argint. Pe o față la mij-

loc, placa cu Răstignirea, iar la colţuri cei patru evangelişti săpaţi cu linii subţiri; în dos patru bolduri de argint. (Mănăstirea Horezu).

No. 22. Evangelie greacă in 4⁰, Veneţia. Legătură peste tot în argint aurit; pe o scoarţă se reprezintă Invierea; pe cealaltă Sf. împăraţi Constantin şi Elena. Inscripţie românească din 1692, că a fost dăruită de Constantin Vodă Brâncoveanu şi de Doamna sa Maria „la a lor m-re Sf. Constantin“. (Mănăstirea Horezu).

„ 23. Evangelie greco-română, Bucureşti 1693. Legătură de argint aurit din 1698 cu reprezentaţiuni într'un relief foarte răsărit; pe o scoarţă: Invierea, pe cealaltă Maica Domnului în mijlocul celor 12 apostoli, fie-care apostol în câte un medalion. Dăruită bisericei din Tunari de Radu Beizadea, (Mănăstirea Zlătari).

„ 24. Evangelie greco-română, Bucureşti 1693. Legătură cu plăci de argint aurit pe catifea roşie. Inscripţiune grecească din 1735 arătând ca a fost dăruită de postelnicul Radu şi Maria Cantacuzino. (Mănăstirea Stavropoleos)

„ 25. Evangelie greco-română, Bucureşti 1693, îmbrăcată în argint suflat cu aur, cu reliefurile obicinuite. (Mănăstirea Cozia).

„ 26. Evangelie greacă, Veneţia 1833. Legată în catifea cu plăci de argint bătute din ciocan şi lucrate cu dălţiţa; pe o faţă: Invierea cu cei patru evangelişti şi patru stele; în dos crucifix şi patru bumbi mari. (Mănăstirea Mărgineni).

„ 27. Evangelie greco-română, Bucureşti 1693, tipografia Mitropoliei. Legătură în catifea roşie şi ornamente de argint aurite aplicate; răstignirea şi Sf. Constantin şi Elena; marca artistului G. H. (Mănăstirea Horezu).

„ 28. Evangelie greco-română, Bucureşti, 1693, ti-

pografia Mitropoliei. Ferecată în argint aurit; pe o faţă: Invierea; pe cealaltă Sf. împaraţi Constantin şi Elena sprijinind crucea; Sf. Ştefan şi Sf. Procopie; alte 14 figuri mai mici de sfinţi. Inscripţiune slavonă din 1698 a lui Constantin Brâncoveanu şi Doamna sa Maria. (Mănăstirea Horezu).

No. 29. Evangelie greco-română, Bucureşti 1693. Legătură peste tot în argint aurit cu obicinuitele reprezentaţiuni în relief. (Mănăstirea Horezu).

„ 30. Evangelie greco-română, Bucureşti 1693. Legătură peste tot în argint aurit; pe o faţă: Invierea într'un cadru format din 18 medalioane mici tratând diferite subiecte; pe cealaltă: Constantin Vodă Brâncoveanu şi Doamna Maria îngenuchiaţi (a. 1707). (Mănăstirea Sf. Gheorghe-Nou din Bucureşti).

„ 31. Evangelie slavă, Lemberg, legată peste tot cu argint aurit şi cu multe reliefuri; două inscripţiuni, una din 1681, vorbind despre Şerban-Vodă-Cantacuzino. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 32. Evangelie greacă, Veneţia, 1614, la olaltă cu evangelie greacă şi română, Bucureşti, 1693; legătură modernă în catifea roşie şi plăci de argint aurit, 1786. (Mănăstirea Valea, judeţul Muscel).

„ 33. Evangelie greacă, Veneţia, 1760, legată cu catifea cafenie şi plăci de argint aurit, reprezentând pe o faţă: Răstignirea şi cele patru simbole evangelice; în dos: patru bolduri de aramă. (Mănăstirea Hanu-Grecii).

„ 34. Evangelie greco-română, Bucureşti, 1693, legată cu catifea roşie, plăci de argint aurit. Răstignirea şi Invierea cu simbolurile evangeliştilor. (Mănăstirea Hanu-Grecii).

„ 35. Evangelie greacă, Veneţia, 1671, legată peste

tot cu argint aurit; se reprezintă: Răstignirea şi Invierea; două inscripţiuni greceşti, una din 1680, vorbind despre Şerban Vodă Cantacuzino. (Mănăstirea Văcăreşti).

No. 36. Evangelie greacă-română, Bucureşti, 1693, legătură nouă peste tot cu argint, cu medalioane aurite. Răstignirea şi Invierea. (Mănăstirea Văcăreşti).

„ 37. Evangelie românească tipărită în episcopia Râmnicului, 1794, cu îmbrăcăminte de argint aurit dela un vechiu manuscript de evangelie. Reliefuri săpate cu dălţiţa; pe o faţă: Răstignirea cu cei patru evangelişti şi animalele simbolice consacrate; pe cealaltă parte: Adormirea Maicii Domnului cu 12 prooroci. Mai jos: Mircea Ciobanul şi Doamna Kiajna îngenuchiaţi. (Mănăstirea Tismana).

„ 38. Evangelie slavonă, Lemberg, 1636, legată în catifea verde închis cu plăci de argint aurit; pe o faţă: Răstignirea şi cei patru evangelişti şi patru stele; iar în dos: patru bumbi. (Mănăstirea Brâncoveni).

„ 39. Evangelie grecească, Veneţia, 1791; legătura în catifea verde şi argint aurit, modernă, cu medalioane în smalţ; reprezentând pe o faţă: Invierea cu cei 4 evangelişti; iar în dos: Crucea de metal masiv cu Maica Domnului şi Sf. Ion. (Dăruită de D-nu Haralambie din Craiova).

„ 40. Evangelie românească, Mănăstirea Neamţu, 1834, legătură în catifea roşie, cu totul identică cu cea dela numărul precedent. (Dăruită de D-nu Haralambie, Craiova).

„ 41. Un pergament şi alte patru fragmente în limba veche ebraică. (Dăruite de D-nu căpitan Orovetz din Cairo).

VITRINA CEA MICĂ DE STICLĂ No. 1

No. 1. Mitră de icoană, argint ornamentat cu reliefuri şi petre colorate. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 2. Coroană de argint de icoană, împodobită cu pietre colorate şi diverse ornamente în relief. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 3. Mitră de aur de icoană, împodobită cu flori scoase în relief, diamante, mărgăritare şi pietre divers colorate. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 4. Coroană de aur şi argint dela o icoană împărătească a Maicii Domnului; bogate ornamente de aur, de mărgăritare şi de pietre colorate. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 5. Mână mare de aur, dela aceeaş icoană a Maicii Domnului ca şi coroana dela No. 4 precedent. Mâna împodobită cu rubine, diamante şi pietre colorate; într'un deget inel, având la mijloc un rubin şi de lături câte trei diamante mici. Inscripţiunea meşterului: 1711 Gerolamo Campagnan. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 6. O mână mică de aur în poziţiune binecuvântând, dela o icoană împărătească; ca ornamente: flori în relief. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 7—15. Opt coroane de argint dela diferite icoane împodobite cu flori în relief. (Mănăstirea Tismana).

„ 16. O coroană de argint dela icoana Domnului Christos, împodobită cu flori scoase în relief. (Mănăstirea Tismana).

„ 17 şi 18. Două coroane de argint dela icoane (din cari No. 18 aurită). (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 19—26. Opt mâni de argint, unele suflate cu aur dela diferite icoane; unele ex-voto. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 27—71. 44 de ex-voturi cu figuri întregi de bărbaţi şi femei, între cari sfinţi şi sfinte, bătute

ca ex-voturi la icoane. No. 27 care reprezintă o copilă îmbrăcată în haine scumpe domneşti, cu inscripţia: Luxandra, provine dela mănăstirea Văcăreşti; No. 28 poartă inscripţia Ecaterina; No. 29 Alexandru; No. 30 Christodor şi No. 31 Bălaşa. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

No. 72—88. 16 ex-voturi, din cari 14 ochi, 1 picior şi o inimă. (Mănăstirea Dintr'un-Lemn).

„ 89. Copie pentru tăiat anafura la sfânta grijanie.

„ 90 şi 91. Trei cartoane cu diferite bijuterii (cercei, inele, monede de aur, etc. (Dăruite de I. Athanasiade).

„ 92. Carton cu diferite pietre căzute dela coroane de sfinţi.

„ 93—97. Cinci monede de aur, şi anume: 93, Athena; 94, Acanthus; 95, Philipp II al Macedoniei; 96, Alexandru III şi 97, Monedă de electrum Lampsakos, cam de autenticitate dubioasă.

„ 98. O foiţă de aur cu litere greceşti cari nu dau nici un înţeles şi au servit drept amulet. (Găsită pe ţărmurile mării la Constanţa).

„ 99. O fâşie de argint în trei bucăţi cu inscripţiune latină punctată: *Valerius Valerianus eques librarius chortis I Hispanorum ex voto posuit.* (Găsită în săpăturile dela Bivolari, vechia Arutela).

„ 100. O mică placă rotundă de argint cu inscripţiunea în mijlocul unei coroane: *Terent(ius) Dec(imianus)* sau *Terent(ianus) dec(urio).* (Găsită în săpăturile dela Bivolari, vechia Arutela).

„ 101. Un rhyton de argint cu figuri aurite lucrate din ciocan. (Poroina, judeţul Mehedinţi).

„ 102. Statuetă de bronz, reprezintând o femee călare pe un tigru şi ţinând la spate un peşte; un tînăr alăturea în picioare, cu o mână ţine

coama tigrului, iar cu cealaltă pare a îmbrăţişa mijlocul femeii. De sigur divinităţi gotice. (Năeni lângă Petroasa, jud. Buzău.

„ 103. Condeiul cu care Măria Sa Domnul Românilor Carol I a subscris actul jurământului depus în faţa Adunării Generale a României în ziua de 10 Mai 1866, şi Constituţiunea ţării în ziua de 30 Iunie acelaş an (trimis spre păstrare pe lângă adresa Preşedintelui Adunării Elective sub No. 803/866).

No. 104. Condeiul cu care A. S. R. Principele Victor Emanuel (actualul Rege al Italiei) a semnat în registrul Academiei Române, când a vizitat Academia şi Muzeul.

„ 105—109. Trei decoraţiuni, una cu stea şi alta cu placă, din ordinul Unirei, creat de Vodă Cuza în 1865. (Colecţia Cogălniceanu).

„ 110. Decoraţiune rusească. (Mănăstirea Banul din oraşul Buzău).

„ 111—112. O decoraţiune rusească St. Vladimir clasa III şi alta austriacă Franţ Iosef (ambele găsite la răposatul episcop de Argeş Climent).

„ 113—118. Şase dramuri pentru cântărit argintul cu diferite date (1835, 1841, 1842, 1851, 1859).

A) Vitrina cea mică No. 1

No. 1. Tezaurul găsit la Vetersfelde. (Reproducere galvanoplastică).

„ 2—4. Trei ciubuce, monedă de aur a trei împăraţi romani din secolul al IV-lea. (Reproducere galvanoplastică după originalele găsite la Cioara în Transilvania).

B) Dulapul rotund

No. 1. Tezaurul dela Turnu-Măgurele, găsit în 1880 şi compus din 419 bucăţi:

a), b), c), d), e) Cinci brăţări de aur circulând ca monedă;

g) Brăţară de electrum servind de monedă;

h) Bucată de aur în formă de inel;

i) Carton cu 410 monede inelare de aur;

j) Un tipar pentru turnat bumbi.

„ 2. Patrusprezece cartoane cu obiecte greco-romane de aur, argint şi bronz, găsite în diferite localităţi antice din ţară, şi anume:

Cartonul I: *a)* foiţe de aur tăiate în diferite forme; *b)* cinci cercei de aur; *c)* o monedă de bronz.

Cartonul II: *a)* un lanţ de aur; *b)* belciugul unui lănţişor de aur; *c)* o pereche de cercei de aur; *d)* doă monede de bronz; *e)* fragment de inel de bronz; *f)* un ac de cap de argint.

Cartonul III: Doăsprezece inele de aur de diferite forme şi mărimi; al 12-lea a fost găsit într'un mormânt în forma unei movile de piatră de lângă Mangalia.

Cartonul IV: Şapte inele şi fragmente de inele de bronz servind ca peceţii.

Cartonul V: O brăţară de aur cu piatră de rubin, găsită lângă comuna Siriul, judeţul Constanţa.

Cartonul VI: Doă bucăţi dintr'o cingătoare de aur.

„ VII: *a)* o verighetă de aur; *b)* o pereche cercei de aur cu câte doă pietre albastre; *c)* fragment dintr'un ac de cap, de os cu măciulia de aur, şi *d)* 36 foiţe de aur tăiate în chip de frunză.

Cartonul VIII: 151 bucăţi foiţe de aur tăiate în diferite forme.

Cartonul IX: *a)* o foaie de aur de formă ovală; *b)* măciulia unui ac de cap de aur; *c)* monedă de bronz.

Cartonul X: *a)* o pereche cercei de aur; *b)* un cercel de

aur cu doi ciucuri de aur; *c)* o pereche cercei de aur cu piatră violeţă; *d)* doă lănţuşoare de aur.

Cartonul XI: 39 diferite obiecte, cercei, verigi, foiţe de aur.

Cartonul XII: Trei cătărămi de aur, o piatră roşie, un fragment dela o încheetoare, patru bucăţi de aur răsucit.—Doă cătărămi de aur, din care una oxidată, găsite la Iaşi.

Cartonul XIII: *a)* lanţ de aur; *b)* şi *c)* doă brăţări de aur; *d)* lanţ de aur de care e atârnat un medalion; *e)* ornament în formă de şarpe; *f)* nouă fragmente de ornamente de aur; *g)* cinci fragmente de cercei de aur; *h)* un fragment dintr'un tub de aur; *i)* doă torţiţe de aur.

Cartonul XIV: *a)* lanţ de aur cu un medalion; *b)* o pereche cercei de aur; *c)* o verighetă de aur şi *d)* o foaie ovală de aur, toate găsite într'un mormânt din Constanţa.

C) Vitrina cea mică No. 2

No. 1. Şaptespreḑece cartoane cu inele, brăţări, cercei şi salbe, precum şi alte giuvele din vechiul port românesc.

Carton I: 4 brăţări şi 2 inele de argint găsite la Cotnari.

Carton II: 4 perechi cercei şi fragmente de cercei de argint, găsite la Cotnari.

Carton III: O diademă de argint găsită la Cotnari.

Carton IV: 7 ace, 2 perechi cercei, un cercel izolat, un inel şi o salbă, toate de argint, şi un vas de aramă, găsite în judeţul Buzău. — 3 brăţări de argint găsite la Focşani.

Carton V: O pereche paftale cu smalţuri divers colorate.

Carton VI: Patru brăţări de argint şi un inel tot de argint.

Carton VII: Duoă ace de filigran.

Carton VIII: Două salbe cu 22 monede turceşti.

Carton IX : 9 bucăţi cercei de argint.
Carton X—XII : Cercei de argint.
Carton XIII—XV : Inele, unele cu pietre gravate.
Carton XVI : Corn de argint pentru praf de puşcă.
Carton XVII : 2 medalioane şi o fibulă în filigran.

VITRINA CEA MICĂ DE STICLĂ No. 2

In această vitrină se află 135 medalii româneşti şi 245 străine; dintre acestea, 5 medalii de bronz ale împăratului Nicolae al Rusiei au fost dăruite de Doamna Maria Dimitrie Boldur Epureanu (născută Cincu). Medaliile vor fi descrise în catalogul numismatic al muzeului, odată şi cu mica colecţiune de pietre gravate antice, ce nu este expusă.

D'ASUPRA VITRINELOR

No. 1—5. Cinci pomelnice de lemn.
„ 6—7. Două sfeşnice mari de argint, având ca pedestal câte trei lei culcaţi. Inscripţiune românească din 1711 la bază, arătând că „s'a făcut din argintul ce a miluit crescinii la icoana Maicii Domnului dela Mănăstirea Dintr'un-Lemn, şi cât nu s'a ajuns a dat Iω Constandin Basarab Vv. împreună şi plata lucrului la lét 7219". (Mănăstirea Dintr'un Lemn).
No. 8—9. Două sfeşnice de argint cu câte 3 picioare (Mănăstirea Poiana-Mărului).
No. 10—14. Cinci sfeşnice de lemn, din cari 2 sculptate. (Mănăstirea Vieroş şi Mănăstirea Aninoasa).

SALA III, NUMITĂ ŞI „SALA TROFEULUI"

Această sală fiind cea din urmă, de care dispune Muzeul, conţine o varietate şi mai mare de obiecte. I s'a dat numele de „Sala trofeului", după inscripţiunea monumentului dela Adamklissi (No. 3) şi a modelului în gips al aceluiaş monument restaurat (No. 5).

No. 1. (Pe peretele din fundul sălei). Tâmpla de lemn de anin cu sculpturi de nuc aplicate; sfârşitul secolului XVII. (Biserica Sărindaru din Bucureşti).

„ 2. (Pe peretele din dreapta). Cartonul în sepie al celebrului pictor german Kaulbach tratând ca subiect: Persecuţiunea lui Neron asupra creştinilor. Cadru cu desemnuri datorite aceluiaş artist.

„ 3. (In mijlocul sălei). Inscripţiunea monumentului triumfal dela Adamklissi, care, după restauraţiunea d-lui Tocilescu, arată că monumentul a fost închinat zeului Marte răzbunătorul de către împăratul Traian în anul 108/9.

„ 4. Pilastrul unghiular dela inscripţiunea monumentului triumfal dela Adamklissi.

„ 5. Modelul în gips al monumentului triumfal dela Adamklissi, după ultima restauraţiune.

„ 6. Modelul în gips al mausoleului sau altarului milităresc al lui Traian dela Adamklissi.

„ 7. Inscripţiunea de fundaţiune a lagărului roman dela Slăveni, construit de escadronul I de Ispanioli în a. 205 d. Chr. (restaurată din 260 de

bucăţele de marmură găsite în săpăturile întreprinse de d. Tocilescu la Slăveni).

No. 7a. Statua togată şi întreagă de marmură a unui personagiu (guvernator sau scriitor) găsită la Constanţa.

„ 7b. Statua de marmură, lipsind numai capul, a unei femei (găsită la Constanţa lângă statua dela No. precedent).

„ 7c. Inscripţiunea funerară a lui M. Sufena Titianus. Constanţa.

„ 7d. Inscripţiunea funerară a lui Q. Alidius Celer. Constanţa.

„ 7e. Epitaful în limba greacă a unui gladiator, din a căruia figură în relief s'a păstrat partea dela genuchi în jos; la o parte un coif. Constanţa.

„ 7f. Epitaful în limba greacă al lui Aurelius Sozomenos din Byzant, având sus ca relief un car încărcat cu marfă şi tras de doi boi înhămaţi. Constanţa.

„ 7g. Placă de marmură cu epitaful în limba greacă al lui Markellos, vicarul Odessului (Varnei).

„ 8—29. Inscripţiuni latine, germane şi slave, provenind dela Baia şi Mănăstirea Slatina, băgate în pereţi.

„ 30—36. Două altare cu inscripţiuni latine, o piatră de mormânt dela Baia şi cinci fragmente decorative.

„ 37—39. Mumia lui Bes-an, preotul zeului Ammon la Thebe, secol. al XVI înainte de Christos, adusă din Egypt şi dăruită de repausatul N. Creţulescu ; 38 şi 39 Mumiile unui băiat şi unei fete aduse din Egypt. (Dar din partea d-lui Căpitan Horovitz, din Cairo, Egypt).

„ 40—43. Imbrăcămintea de lemn (sicriul) în care s'a păstrat mumia dela No. 37, împreună cu 4 păsări (ibis) sacre mumificate şi patru papa-

gali. (O pasere ibis şi papagalii danie dela D-nu căpitan Horovitz din Cairo).

No. 44. Jeţ de lemn sculptat, zis „al lui Petru Vodă Rareş“. (Mănăstirea Probota).

„ 45. Jeţ de lemn sculptat. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 46. Jeţ de lemn sculptat al familiei Ghica, cu data 1767. (Biserica Sf. Spiridon-Nou din Bucureşti).

„ 47. Jeţ de lemn sculptat. (Biserica din Valea-Mare, judeţul Muscel).

„ 48. Uşă de lemn de plop, în două canaturi, cu reprezentaţiunea Bunei-Vestiri. (Mănăstirea Cotmeana).

„ 49. Uşă de stejar, în două canaturi, cu reprezentaţiunea Bunei-Vestiri, a Sf. George şi Sf. Mercurie. Inscripţiune slavonă din 1453. (Mănăstirea Snagov).

„ 50. Uşă de stejar sculptat, în două canaturi, cu marca familiei Cantacuzino. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 51. Uşă de stejar sculptat, în două canaturi, cu armele Ţărei Româneşti. (Mănăstirea Radu-Vodă din Bucureşti).

„ 52—54. Trei uşi de altare. (Mănăstirea Aninoasa şi biserica Valea-Mare, judeţul Muscel).

„ 55—56. Două bucăţi lemn de nuc sculptat, de la tâmpla de mai sus No. 1. (Mănăstirea Cotroceni).

„ 57—61. Două bucăţi de lemn de la o cruce şi trei stâlpi de tâmplă. (Biserica Valea-Mare, judeţul Muscel).

„ 62. Relief pe rădăcină de lemn reprezentând pe Iov dus de mână de către un înger.

„ 63. Relief de lemn, înfăţişând închinarea magilor.

„ 64—67. Patru frescuri de la biserica episcopală din Curtea-de-Argeş.

„ 68. Relief în lemn cu trei călăreţi japonezi.

No. 69. Altar catolic, sculptură germană în lemn, Maica Domnului cu copilul în braţe şi doi îngeri.
„ 70. Statua de lemn a Sf. Ion Nepomuc; sculpt. germ.
„ 71. Statua de lemn a unei sfinte; sculpt. germ.
„ 72. Statua Sf. Ecaterina; sculptură germană.
„ 73—74. Duoă statui mari de lemn, reprezintând câte o Victorie.
„ 75—80. Şase pilaştri de lemn auriţi, dela o catedrală din Ulm sau Constantza.
„ 81—83. Trei stâlpi de făclii cu figuri şi ornamente provenite dela Mitropolia din Târgovişte. Pe unul se citeşte: vel Stolnic Scarlat Kiţoran 1829 dec. 28. Pe altul: Căminăreasa Elenco Aslănoaica. Pe cel deal treilea, la o parte: Avraam.
„ 84. Tablou pe pânză: Madona cu copilul la sân, atribuit lui Lucas Cranach din şcoala saxonă.
„ 85—88. Patru tablouri ale lui A. Bartolomeu Zeitblom din şcoala şvabă: Archanghelul Gavril, Maica Domnului, Sf. Varvara şi Sf. Ecaterina.
„ 89. Venus cu Amorul, tablou atribuit lui Giovani Battisto cavaliere di Lampi junior (1775—1837); a aparţinut lui Costachi Conachi.
„ 90. Argus şi Io, de Pinelli, care l-a dăruit lui G. Asachi.
„ 91. Apotheosa lui Bogdan Vodă, carton al lui Pinelli, care l-a dat lui Asachi.
„ 92. Peisaj, tablou de Corot.
„ 93. Tiberiu în insula Capri, reducţiune după pânza lui G. Cendron din galeria Luxemburg (Paris).
„ 94. Amurgul, peisaj de Constans Troyon.
„ 95. Plugul, pânză de C. Jacque.
„ 96 şi 97. Două bucăţi sculptate cu armele a doi episcopi catolici din catedrala dela Ulm.

(No. 62, 63, 68—97 inclusiv a făcut parte din colecţiunea Cogălniceanu).

No. 98. Portretul pe scândură al unui ţăran român din comuna Săliştea, de lângă Sibiu (Transilvania).
„ 99. Portretul Doamnei Constanţa de Dunca Schiau, schiţă de artistul N. Grigorescu, 1870.
„ 100—172. Şaptezeci şi trei icoane vechi de pe la biserici şi mănăstiri din ţară.
„ 173. Un cap de Christ de mozaic, copie de pe cel din catedrala din Torcello, făcut şi dăruit de D-nu architect G. Sterian.
„ 174. Sabia oferită M. S. Regelui de către corpul ofiţeresc, în urma războiului pentru Neatârnare (reproducere după originalul făcut de D-nu Paul Telge, dār din partea M. S. Regelui).
„ 175. Chipul M. S. Regelui, compus din 42.000 litere conţinênd biografia M. S., opera psilografului I. Sofer din Vienna.
„ 176. Model în lemn, cu întreg sistemul de broaşte romane antice, lucrat în muzeul din Homburg după reconstrucţiunea arhitectului Iacobi.
„ 177. Pocăinţa Sf. Humbert, aqua-forte de Albrecht Dürer. (Donaţiune E. Picq din Praga).
„ 178. Bustul în bronz al lui M. Cogălniceanu.
„ 179—182. Busturile în gips şi terracotă ale lui I. C. Brătianu, N. Creţulescu, V. Alexandri şi G. Asachi.
„ 183. Bustul în marmură al unei armence din Constantinopole, sculptat, se zice, la 1816 de sculptorul italian Antonio Canova. (Dăruit de D. M. Abdulaide).
„ 184. Statua, mărime mijlocie, a zeiţei Venus în poziţie stârcită, o replică izbutită a operei sculptorului italian Antonio Canova.
„ 185—188. Duoă vase mari chinezeşti de porcelan, unul de metal şi un ecraniu de mătase (moderne).

D) Dulapul I

No. 1. Costume şi obiecte de artă textilă, specimene din Drăgăşani, Horezu, Curtea-de-Argeş, Piteşti etc., pentru secţiunea de porturi naţionale.
„ 2. Işlic boeresc, lucrat şi dăruit de D. Rădulescu, fost calpacibaşa în Bucureşti.
„ 3 şi 3 bis. Două caftane de boerie.
„ 3 ter—5. Trei banderole ale vechilor steaguri româneşti, 1858, cusute cu mătase, diamante şi mărgăritare.
„ 6. Eşarpa cu care a fost scoborît corpul lui Vodă Cuza în mormânt. (Dar dela D-nu maior I. Manolescu Mladianu din Iaşi).
„ 7. Steag al corporaţiei cojocarilor subţiri din Bucureşti; pe o parte vulturul cu crucea în gură; pe cealaltă: profetul Ilie răpit la cer.
„ 8. Drapel al societăţii coafeurilor din Bucureşti. (Dăruit de D-nu Popovici Lazar).

E) Dulapul II

No. 1—43. Patruzeci şi trei diferite instrumente muzicale ale Românilor din Regat şi afară din regat. (Colecţiunea Burada).
„ 44—45. Două claviruri ce au servit în Iaşi pe la începutul secolului al XIX. (Colecţiunea Burada).

F) Dulapul III

Patruzeci şi una bucăţi costume din Albania şi Macedonia (Abela, Gramostea, Samerina şi Perivole). (Colecţiunea Apostol Mărgărit).
O malotea de catifea roşie cusută cu sârmă de aur preste tot şi blănită cu samur; un anteriu de damas, ţesut cu fir; o roche de şalamagea; o giubea de damă lucrată cu sârmă şi fluturi de aur şi un chiurc cusut

cu sârmă de argint poleit cu aur pe postav roşu, în faţă cu ceaprazuri. (Colecţia Ciacarovici).

G) Dulapul IV

Douăzeci şi trei obiecte, arme şi unelte ale indigenilor americani (donaţiunea D-lui inginer A. Anghelescu din Montevideo) şi o colecţiune etnografică dela Indienii Guianei holandeze (donaţiunea D-lui dr. Gerstl din Paramaribo).

H) Dulapul V

Alegere din obiectele găsite în săpăturile făcute de D-nu Gr. Tocilescu în castelele romane dela Slăveni, Celei, Turnu-Severin şi Câmpu-Lung, precum şi cele cumpărate dela Praova (Serbia).

I) Dulapul VI

Alegere din obiectele găsite în săpăturile făcute de D-nu Gr. Tocilescu la castrele romane Bumbeşti, Racoviţa-Copăceni şi Răcari.

J) Dulapul VII

Alegere din obiectele găsite în săpăturile făcute de D-nu Gr. Tocilescu la Reşca, Bivolari, Igliţa, Constanţa, Adamklissi şi Hinoc.

IN CANCELARIA MUZEULUI

Dulapurile I şi II

1. Obiecte găsite în săpăturile făcute la portul Constanţa, din cari: 283 oale, ulcele, diferite alte vase şi lampioane de lut; 76 sticle (unele numai fragmente);

o icoană de pământ (Sfânta Paraschiva); o iconiţă de aramă (modernă); un cercel de aur, un inel de argint şi altul de alamă; 311 monede antice şi moderne, 26 vase de metal, agrafe şi alte obiecte tot de metal.

2. Album iconografic pentru istoria artistică a României sub Stefan-cel-Mare, format de D. B. P. Hasdeu; douăzeci tabeluri, din acestea patru, şi anume: Stefan-cel-Mare, fiul său Bogdan, Doamna Ruxanda şi Domniţa Elena sunt copiate după *al-fresco* al vechei biserice din satul Bădeuţii în Bucovina de către pictorul Epaminonda Bucevski în 1866; celelalte 16 sunt tabeluri de iluminaţiuni evangeliare, fotografiate după un manuscript din 1492 şi un altul din 1502, ambele scrise în Mănăstirea Neamţul şi aflătoare unul în Biblioteca regală din München, iar celălalt în acea imperială din Viena.
3. Albumul fotografic al colecţiunilor muzeului naţional de antichităţi, 25 tabele fotografiate cu vederile sălilor şi figurarea amănunţită a obiectelor din secţiunea ecleziastică.
4. Albumul fototipic al odoarelor bisericeşti din mănăstirile bucovinene.
5. Album fotografic de tipuri şi porturi naţionale.

TABLA DE MATERIE

Lista figurilor